

До 16-річчя грошової реформи в Україні/

Українська натруджена гривня

У вересні минає 16 років із часу “третього пришестя” на українські землі нашої давньої, ще княжого роду, грошової одиниці – гривні. Відтоді, як співається у відомій пісні, котра стала справжнім гімном нашої національній валюті, “У великих містах і містечках маленьких Гривня стрімко, як кров, по судинах тече...”, воістину ставши кров’ю нашої економіки і фінансово-банківського організму країни.

Історія цієї грошової одиниці сягає своїм корінням ще часів Київської Русі, звідки й пішла її назва. Наші пращури носили тоді на шиях (по-старослов'янськи, гривах) намиста, амулети, від чого їх і стали називати “гривнями”. Вони були предметом обміну, купівлі-продажу на території нинішньої України. Згодом князі стали вводити на своїх землях інші грошові еквіваленти, і гривня втратила свою валютну функцію. І тільки у 1918 році керівний орган Української Народної Республіки – Центральна Рада прийняла закон про запровадження на її території єдиної грошової одиниці – гривні на знак пам'яті і пошани до своїх старослов'янських витоків. Та за короткий час молода республіка втратила і власну незалежність, і свою грошову одиницю. Лише у вересні 1996 року, після відновлення незалежності України, в результаті грошової реформи гривня знову стала грошовою одиницею нашої країни. На ній ми будемо свою економіку, свою незалежність, своє майбутнє. Хоча досі гривня є однією з найбільш недооцінених валют у світі.

І все ж для всіх громадян нашої країни вона найдорожча і найрідніша, адже гривня є не тільки мірилом грошової вартості предметів і послуг, а й символом нашої славної історії, її духовною цінністю. А Національний банк України, який фактично й запроваджував її в обіг, має найпочеснішу місію – забезпечувати стабільність вітчизняної грошової одиниці, яку з честю виконує ось уже 16 років. Тож цінуймо й поважаймо кожную трудову гривню, вкладену у розвиток вітчизняної економіки і добробуту нашого народу. Пишаймося нею, як американці своїм доларом, англійці – фунтом стерлінгів. Співаймо їй величальну:

**“Ти даруєш добробут, надію,
Ти подяка старим і турбота малим.
Українська натруджена гривня
Хай пролється на Вкраїну
Життєдайним цілющим дощем золотим”.**





№ 9 (199) Вересень 2012

Здано до друку 30.08.2012 р.

Засновник і видавець:
Національний банк України

Адреса: вул. Інститутська, 9,
Київ-8, 01008, Україна

Журнал зареєстровано Держкомвидавом України
09.06.1994 р., свідоцтво KB № 691

Постановою президії ВАК України
від 10.02.2010 р. № 1-05/1
журнал "Вісник Національного банку України"
внесено до "Переліку
наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових ступенів доктора
і кандидата наук" (економічні науки)

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана та
Вченою радою Університету банківської справи
Національного банку України (м. Київ)

Видається у комплекті з електронною версією
на CD-диску додатка "Законодавчі
і нормативні акти з банківської діяльності"

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
тел./факс: (044) 524-96-25
тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 525-38-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
http: //www.bank.gov.ua

Передплатний індекс 74132

© Національний банк України, 2012

ВІСНИК

Національного банку України

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року

ЗМІСТ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

Українська натружена гривня 1

О.Заєць

Монети, покликані поліпшити інвестиційний клімат в Україні 39

БАНКИ УКРАЇНИ

О.Терещенко

Оцінка кредитних ризиків: відповідність новацій НБУ
міжнародній практиці 4

Д.Гладких

Умови конкуренції на українському ринку банківських послуг 9

Р.Гриценко

Уроки фінансової кризи для банківської системи України 27

Основні показники діяльності банків України на 1 серпня 2012 року 41

Структура активів банків України за станом на 01.07.2012 р.
(у розрізі банків) 48

Структура зобов'язань банків України за станом на 01.07.2012 р.
(у розрізі банків) 54

Прибутки і збитки банків України за станом на 01.07.2012 р.
(у розрізі банків) 60

Структура власного капіталу банків України за станом на 01.07.2012 р.
(у розрізі банків) 66

Доповнення до Переліку осіб, які мають сертифікати
Національного банку України на право здійснення функцій тимчасового
адміністратора та ліквідатора банків, внесені у серпні 2012 р. 70

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у липні 2012 р. 71



БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ

В.Дубсй, П.Гармидаров, О.Мельниченко

Обліково-аналітичний аспект функціонування внутрішньодержавних небанківських платіжних систем в Україні 14

Внутрішньодержавні і транскордонні перекази за перше півріччя 2012 року 20

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Ринок державних цінних паперів України у липні 2012 року 18

О.Слуцька

Моделювання системи фінансових показників оцінки ризику дефолту емітентів облігацій 32

В.Чемерис, Ю.Заруба

Системний ризик у діяльності фінансового сектору: передумови, джерела та фактори 42

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за липень 2012 року) 45

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за липень 2012 року) 46

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у липні 2012 року 69

Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті від нерезидентів (за станом на 30.06.2012 р.) 71

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА

В.Хиленко

Флагман банківської освіти 23

БАНКНОТИ І МОНЕТИ

Про введення в обіг пам'ятних монет "Єлецький Свято-Успенський монастир" 37

Презентовано монету, присвячену чернігівській пам'ятці архітектури 37

Про введення в обіг інвестиційних монет України "Архістратиг Михайл" 38

Про введення в обіг пам'ятних монет "Кушнір" 40

АНОТАЦІЇ 72

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

КІРЄВ О.І. (голова)	ПАТРИКАЦ Л.М.
БАЖАЛ Ю.М.	ПЕТРИК О.І.
БАРАНОВСЬКИЙ О.І.	РАЙЗЕР Мартін
БОРОВЕЦЬКИЙ Ришард	РАЄВСЬКИЙ К.С.
ВОЖЖОВ А.П.	РИЧАКІВСЬКА В.І.
ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С.	САВЛУК М.І.
ГЕЄЦЬ В.М.	СЕНИЦЬ П.М.
ГРУШКО В.І.	СМОВЖЕНКО Т.С.
КОЗЬМЕНКО С.М.	СТЕЛЬМАХ В.С.
КРОТЮК В.Л.	СТЕПАНЕНКО А.І.
КРУГЛИК С.В.	ТРИДІД О.М.
ЛЮТИЙ І.О.	ШАРОВ О.М.
МІТТНІК Стефан	ШЕВЧУК А.В.
МІЩЕНКО В.І.	ШУЛЬГА Н.П.
МОРОЗ А.М.	ШУМИЛО І.А.

РЕДАКЦІЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НБУ

Головний редактор	ПАТРИКАЦ Л.М.
Заступник головного редактора	КРОХМАЛЮК Д.І.
Начальник відділу з випуску журналу "Вісник НБУ"	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.
Заступник начальника відділу	ЗАЄЦЬ О.С.
Редактори:	МАТВІЙЧУК Ю.Г., ПАЦЕРА М.М.
Відповідальний секретар	ЛІПІНСЬКА С.М.
Головний художник	КОЗИЦЬКА С.Г.
Дизайнер	ХАРУК О.В.
Коректор	ТРИФОНОВА О.М.
Оператор	ЛИТВИНОВА Н.В.
Реклама:	ГРИЦЕНКО М.Р.
Розповсюдження:	ТРИКША А.І.
Фото:	НЕГРЕБЕЦЬКИЙ В.С.
Черговий редактор	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.

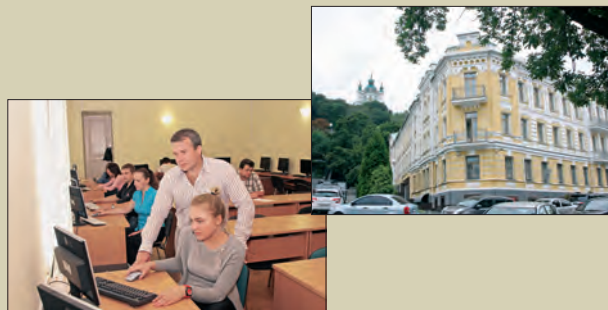
Дизайн: редакція періодичних видань НБУ
Надруковано з готового оригінал-макета
відділом забезпечення
друкованою продукцією
головного управління
господарського забезпечення
Національного банку України

Адреса друкарні:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8
Друк на цифровому обладнанні
Фіз. друк. арк. 9.0
Умовн. друк. арк. 9.0
Обл.-вид. арк. 11.2

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі, посилання на "Вісник Національного банку України" обов'язкове.

Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи думку автора. Відповідальність за точність викладених фактів несе автор, а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавець.





Нормативні акти: коментар фахівця/

Олег Терещенко

Доктор економічних наук,
професор Київського
національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана

Оцінка кредитних ризиків: відповідність новацій НБУ міжнародній практиці

Постановою Правління НБУ від 25.01.2012 р. № 23 затверджено Положення "Про порядок формування та використання банками України

резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями" (надалі – Положення). Згідно з його вимогами банки за станом на 01.01.2013 р. мають розрахувати та сформувати у повному обсязі резерви для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями. Цей нормативно-правовий акт визначає порядок та методичні підходи до формування банками резервів за всіма активними операціями, зокрема за кредитними операціями. Зі вступом його у дію втрачає чинність Положення "Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків" від 06.07.2000 р. № 279. Затвердження нового Положення стало важливим етапом на шляху наближення вітчизняної системи оцінювання кредитних ризиків банками до вимог Базеля II та нормативних документів ЄС. Основна мета нововведень – зменшення частки проблемних активів, які є у портфелях банків. Враховуючи принципово нові підходи щодо оцінки ризиків, що закладені в цьому документі, для їх вдалої практичної імплементації ми даємо певні роз'яснення, які викладено нижче (повний текст Положення розміщено на CD-диску в додатку "Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності", випуск 4 (193), квітень 2012 р., який розповсюджується у комплекті з журналом "Вісник НБУ" № 4/2012 р.).

ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНЮВАННЯ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ БАНКАМИ

Відповідно до Положення [1] сума резерву за кредитними операціями розраховується як різниця між балансовою вартістю кредиту (без урахування раніше сформованого резерву) та теперішньою вартістю попередньо оцінених грошових потоків за кредитом. Зазначені грошові потоки визначаються відповідно до величини коштів, які планується отримати у разі погашення тіла кредиту та відсотків по ньому (з урахуванням ризиковості кредиту), а також у результаті гіпотетичної реалізації забезпечення за кредитною операцією (ураховуючи коефіцієнт ліквідності). Теперішня вартість грошових потоків (TBa) розраховується на основі класичного алгоритму дисконтування грошових потоків (Discounted Cash Flow, DCF). Грошові потоки за кредитом необхід-

но скоригувати на показник ризику за кредитом (PPK). Величина теперішньої вартості грошових потоків за активом буде однаковою, незалежно від того, чи дисконтуються грошові потоки, попередньо скориговані на показник ризику за кредитом, чи коригування на показник ризику здійснюється після дисконтування:

$$TBa = (1 - PPK) \times \sum DCF = \sum DCF \times (1 - PPK).$$

За ставку дисконтування приймається ефективна ставка відсотка. Обчислюючи ефективну ставку відсотка, банк має попередньо оцінити грошові потоки, враховуючи всі умови кредитного договору. Обчислення включає всі відсотки, додаткові комісійні збори та всі інші премії чи дисконти.

Ключова новація Положення полягає у порядку розрахунку показника ризику кредиту, наданого юридичній особі. Визначимо основні чинники, які впливають на показники ризику за кредитом та особливості їх оцінювання у контексті імплемента-

ції нових методичних підходів. Для оцінювання кредитних ризиків позичальників, що є юридичними особами, запроваджується система рейтингової класифікації.

Відповідно до неї **показник ризику кредиту залежить від:**

- класу боржника;
- стану обслуговування боргу;
- додаткових кількісних та якісних критеріїв кредитоспроможності, встановлених внутрішньобанківським положенням.

Положенням також передбачено використання єдиного підходу як для розрахунку показника ризику за кредитом, наданим юридичній особі, так і для визначення показника ризику цінного папера.

Рейтинговий клас боржника визначається шляхом розрахунку інтегрального показника фінансового стану позичальника — юридичної особи. Залежно від значення інтегрального показника позичальник належить до певного діапазону значень ймовірності

дефолту, якому відповідає той чи інший клас. В основі класифікації покладено метод дискримінантного аналізу, який широко використовується у світовій практиці оцінювання кредитних ризиків. Положенням передбачено 18 моделей розрахунку інтегрального показника у розрізі позичальників, які належать до суб'єктів малого бізнесу та до великих і середніх підприємств. Основна ідея диференціації моделей на дев'ять груп за видами економічної діяльності полягає у забезпеченні достатньої точності оцінок кредитних ризиків. Базовий перелік фінансових коефіцієнтів, які включаються до моделі інтегральної оцінки, має 11 показників. Зазначені показники характеризують усі основні позиції фінансового стану позичальника: структуру капіталу, прибутковість та рентабельність, ліквідність та платоспроможність, оборотність. Методичний підхід передбачає врахування різних показників для розрахунку прибутковості (EBIT¹, EBITDA², чистий прибуток), що у комбінації з різними базами розрахунку (виручка, активи, інвестований власний капітал) забезпечує незначний рівень кореляції зазначених коефіцієнтів. Це також стосується коефіцієнтів оборотності та ліквідності.

Деякі моделі сформовані на основі різних комбінацій фінансових коефіцієнтів, що зважені на вагові параметри та скориговані на вільний член дискримінантної моделі. Останній сприяє уніфікації шкали класифікації інтегрального показника за різними групами підприємств. Як приклад наведемо модель розрахунку інтегрального показника фінансового стану сільськогосподарських підприємств (група 1, великі та середні підприємства):

$$Z = 1.3 \times K_3 + 0.03 \times K_4 + 0.001 \times K_5 + 0.61 \times K_6 + 0.75 \times K_7 + 2.5 \times K_8 + 0.04 \times K_9 - 0.2.$$

Комбінація фінансових коефіцієнтів ($K_1, K_2, K_3 \dots$), які включені до моделі, та їх параметри підібрані таким чином, щоб забезпечити максимальний рівень класифікаційної ефективності моделі. Вони отримані у резуль-

таті обробки емпіричних даних значної вибіркової сукупності позичальників. Параметрами дискримінантних моделей є так звані "канонічні" (нестандартизовані) коефіцієнти дискримінантної функції.

Параметри моделі визначаються з урахуванням вагомості та розрядності відповідних фінансових коефіцієнтів. Зазначені параметри щорічно актуалізуються Національним банком України на підставі даних фінансової звітності боржників — юридичних осіб. Необхідність регулярної актуалізації рейтингових систем міститься у Директиві Європарламенту 2006/48/ЄС від 14 червня 2006 року "Про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ" (надалі — Директива Європарламенту) та в положеннях Базеля II [3, Ч. 4; ст. 27], [4, ст. 425, 501]. Отже, пункт Положення щодо актуалізації моделей повністю узгоджений з міжнародними стандартами побудови рейтингових моделей оцінки кредитних ризиків.

Слід наголосити, що параметри дискримінантних моделей не дають змоги оцінити реальний вплив фінансових коефіцієнтів, що включені до моделі, на інтегральний показник фінансового стану, оскільки враховують різну розрядність коефіцієнтів. Розрахунок впливу фінансових коефіцієнтів на основі відношення окремих параметрів до їх загальної суми, який здійснюють деякі експерти, є помилковим. Згідно з правилами застосування дискримінантного аналізу вплив окремих фінансових коефіцієнтів визначається як відношення стандартизованого коефіцієнта відповідної змінної до суми стандартизованих коефіцієнтів за всіма змінними. Стандартизовані коефіцієнти розраховуються як добуток відповідних нестандартизованих коефіцієнтів та середніх стандартних відхилень незалежних змінних (фінансових коефіцієнтів) за двома групами вибіроків сукупностей.

Аналіз моделей розрахунку інтегрального показника фінансового стану боржника, які наведені в додатку 3 до Положення, засвідчує, що найбільше значення параметрів є характерним для показників, які характеризують структуру фінансування підприємств (коефіцієнт фінансової незалежності) та рівень прибутковості (коефіцієнт рентабельності активів). Якщо зважати лише на канонічні коефіцієнти, то може скластися враження про надто високий вплив зазначених коефіцієнтів на інтегральний показник (80—

95%). Водночас, застосувавши окреслений вище порядок розрахунку впливу фінансових коефіцієнтів на узагальнені результати аналізу, отримуємо загальний вплив цих двох параметрів на рівні 50—70% (залежно від моделі). Зокрема, у першій групі великих та середніх підприємств вплив коефіцієнта фінансової незалежності (K3) становить близько 26%, а коефіцієнта рентабельності активів (K8) — близько 24%. Порівняно високий вплив зазначених коефіцієнтів є цілком виправданим, оскільки саме рівень заборгованості, власного капіталу та прибутковості великою мірою визначають спроможність позичальника виконувати свої боргові зобов'язання.

Для порівняння, середній вплив показників, що характеризують структуру джерел фінансування у рейтингових моделях австрійських банків становить 35%, а швейцарських — близько 46%. Вплив показників прибутковості в моделях австрійських банків сягає 40%, а у моделях швейцарських банків — 32% [2, с. 24—32]. У таблиці 1 викладено результати дослідження щодо вагомості впливу зазначених показників у рейтингових моделях, які використовуються швейцарськими та австрійськими банками.

Отже, можемо стверджувати, що вагомість впливу фінансових коефіцієнтів, які включені до моделі інтегральної оцінки боржників, що наведені в Положенні, відповідає європейській практиці оцінки кредитних ризиків.

ВІДПОВІДНІСТЬ МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ПЕРЕДОВІЙ ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ПРАКТИЦІ ТА РЕКОМЕНДАЦІЯМ БАЗЕЛЯ II

З акладений у Положенні методичний підхід до оцінки кредитних ризиків у цілому відповідає рекомендаціям Базеля II та Директиви Європарламенту. Так, ключова вимога зазначених нормативних документів щодо оцінки кредитних ризиків полягає у запровадженні диференційованих підходів до оцінки та класифікації ризиків. Виконання цієї вимоги забезпечується переходом банків на рейтингову систему оцінювання позичальників. Причому банки можуть використовувати зовнішню та внутрішню рейтингування, а рейтинги мають покривати весь спектр коефіцієнтів ризику. Кредитний рейтинг слід трактувати як умовний вираз кредитоспроможності об'єкта

¹ За допомогою показника EBIT (Earnings before Interest and Taxes) у міжнародній практиці позначають фінансові результати діяльності підприємств до нарахування відсотків за фінансовими зобов'язаннями та податків.

² За допомогою показника EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) позначають фінансові результати діяльності підприємств до нарахування всіх видів амортизації, фінансових витрат та податків.

Таблиця 1. Вагомість впливу деяких показників у рейтингових моделях швейцарських та австрійських банків

Група показників	Швейцарські банки			Австрійські банки		
	Середнє значення	Максимальне значення	Мінімальне значення	Середнє значення	Максимальне значення	Мінімальне значення
Показники структури капіталу, %	46	58	30	35	55	25
Показники прибутковості, %	32	45	25	40	70	10

Джерело: [2, с. 24–32].

рейтингування в цілому та/або його окремого боргового зобов'язання за шкалою кредитних рейтингів.

В умовах вітчизняних реалій, за яких зовнішнє рейтингування для переважної більшості підприємств є недоступним, дорогим та недоцільним, перехід на оцінювання кредитних ризиків за системою внутрішнього рейтингування є цілком виправданим. Згідно з частиною 4 додатка 7 Директиви Європарламенту [3] *“Рейтингова система”* включає всі методи, процеси, заходи контролю, збір даних та інформаційні технології, які забезпечують оцінювання кредитного ризику, віднесення вимог до класів за ступенем кредитного ризику чи до пулів (рейтингів), а також кількісний аналіз дефолту та показників збитку для певних типів вимог (ризикової уражуваності).

Саме такі механізми побудови внутрішньобанківських рейтингових систем закладено в Положенні. Підкреслимо, що базовий підхід до оцінки кредитоспроможності, який передбачено Базелем II та Директивою Європарламенту, ґрунтується на внутрішніх кредитних рейтингах (internal ratings-based approach, IRB). Щоправда, для застосування IRB-підходу банки мають отримати від наглядових органів відповідний дозвіл. Він надається лише за умови, що компетентний наглядовий орган зробив висновки про те, що системи кредитної установи для управління та створення рейтингу уражуваностей по кредитному ризику є надійними та впровадженими комплексно, а також відповідають таким стандартам [3, с. 84]:

- рейтингові системи забезпечують обґрунтоване оцінювання та диференціацію ризику, точні та послідовні кількісні оцінки ризику;

- внутрішні рейтинги відіграють важливу роль в управлінні ризиками та процесі прийняття кредитних рішень, у процесі виконання корпоративних функцій управління кредитною установою;

- кредитна установа має відділ контролю кредитних ризиків, який відповідає за її рейтингові системи, а також є незалежним та вільним від

небажаного впливу;

- банк збирає та зберігає всю необхідну інформацію для забезпечення ефективної підтримки процесів визначення рівня кредитного ризику та управління ним;

- банк документально обґрунтовує розробку своїх рейтингових систем та їх функціонування, а також оцінює результат діяльності.

Окрім зазначених стандартів, до основних принципів побудови рейтингової системи слід віднести: гнучкість, повноту, монотонність (рівномірність зростання чи падіння), точність, об'єктивність, прозорість, регулярність тестування (оцінка якості), використання результатів рейтингування як з метою формування резервів, так і для прийняття рішень щодо видачі кредитів.

Отже, перехід на рейтингову систему оцінювання кредитоспроможності позичальників та формування резервів під активні кредитні операції передбачає комплексність, належне методичне забезпечення, а також формування бази даних щодо фінансового стану позичальників. Центральна проблема рейтингування пов'язана із необхідністю накопичення достатнього обсягу первинної емпіричної інформації для здійснення аналітичних процедур. Щоб запровадити IRB-підхід до оцінювання кредитних ризиків та розрахунку достатності власного капіталу, зважаючи на власні оцінки компонентів ризику, банк щонайменше три роки має використовувати рейтингову систему для оцінки та управління ризиками. Рейтингова система має відповідати зазначеним вище стандартам і мінімальним вимогам щодо об'єктивності та якості. Банки мають документувати співвідношення між класами позичальників щодо рівня ризику дефолту, до якого застосовується кожен клас, та критерії, які застосовуються для визначення такого рівня ризику дефолту.

З метою приведення методик оцінки фінансового стану позичальників, зокрема критеріїв оцінки фінансового стану позичальників – юридичних осіб до вимог положень Директиви Європарламенту та Міжнародних стандар-

тів фінансової звітності (МСФЗ) щодо оцінки кредитних ризиків, рекомендується трансформувати чинні у банках методики оцінки кредитоспроможності у напрямі запровадження рейтингового оцінювання позичальників. Отже, *практична імплементація Положення має стати стимулом до вітчизняної банківської системи до переходу на міжнародні стандарти оцінювання кредитних ризиків.*

З метою налагодження систем внутрішнього рейтингування банки мають документувати кількість проблемних кредитів (дефолтів) за окремими рейтинговими класами у розрізі окремих звітних періодів.

ПОРЯДОК ВИОКРЕМЛЕННЯ РЕЙТИНГОВИХ КЛАСІВ

Рейтингові класи формуються на основі оцінок ймовірності дефолту (Probability of Default, PD). “Клас дебітора” означає категорію ризику рейтингової шкали у межах рейтингової системи, по якій призначаються дебітори на основі визначеного та чіткого комплексу рейтингових критеріїв, за яких отримуються оцінки ймовірності дефолту.

Згідно з п. 403 Базеля II розподіл кредитів за класами ризику має бути обґрунтованим. Не слід допускати надмірної концентрації кредитів у рамках одного класу як з точки зору рейтингу позичальника, так і з точки зору рейтингу кредитів. Банкам із портфелями, які сконцентровані в окремому ринковому сегменті, необхідно мати достатньо класів у межах такого сегмента для запобігання надмірних концентрацій дебіторів у окремій градації. В разі значної концентрації в межах одного класу слід забезпечити емпіричний доказ того, що градація дебітора охоплює обґрунтовано вузьку серію PD та що ризик дефолту всіх позичальників у цій градації належить до одного діапазону. При побудові рейтингових систем рекомендується виокремлювати щонайменше сім рейтингових класів для кредитоспроможних позичальників і один рейтинговий клас для некредитоспроможних (позичальників, які фактично перебувають у стані дефолту) [4, п. 404]. Таким чином, виокремлення відповідним Положенням НБУ дев'яти рейтингових класів цілком відповідає рекомендаціям Базеля II та європейській практиці. *Класифікація юридичних осіб залежно від значення інтегрального показника у розрізі дев'яти*

класів із урахуванням величини підприємства (велике, середнє або мале) забезпечує високий рівень гомогенності позичальників у межах одного рейтингового класу та достатню точність оцінок.

Досліджуючи проблематику практичної імплементації новацій щодо оцінювання кредитних ризиків в Україні, звернемося до досвіду внутрішнього рейтингування клієнтів — юридичних осіб двох найбільших швейцарських банків Юніон Бенк оф Свіцсерленд, ЮБС (Union Bank of Switzerland, UBS) та Креді Сюіс (Credit Suisse). Так, банк ЮБС використовує прогресивний IRB-підхід з 2008 р. Статистичні моделі оцінювання кредитних ризиків ЮБС включають 8–12 індикаторів, які репрезентують як фінансові показники, так і якісні критерії. Подібний підхід використовує у своїй практиці також банк Креді Сюіс. Особливості стосуються лише шкали рейтингування та фінансових індикаторів, що використовуються банком для оцінки кредитоспроможності. Система рейтингування другого за величиною швейцарського банку Креді Сюіс на початкових етапах її запровадження включала також оцінку якісних критеріїв (33% впливу на загальний рейтинг), галузевий рейтинг (17% впливу) та оцінку кількісних критеріїв (50% впливу). На сучасному етапі розвитку рейтингової системи банк відмовився від складової галузевого рейтингу та збільшив на відповідну величину питому вагу кількісних критеріїв. Таким чином вплив кількісних критеріїв на загальний рейтинг сягнув двох третин. Аналіз якісних критеріїв у зазначеному банку концентрується на інформації про ситуацію підприємства на ринках, рівень наявних технологій, якість стратегії та менеджменту. Залежно від рівня ризиків шкала рейтингів Креді Сюіс поділена на вісімнадцять класів (ЮБС — на 15). У таблиці 2 викладено інформацію щодо шкали рейтингування, яка використовується у цих банках, та порядок трансформації відповідних рейтингів у зовнішні рейтинги.

Процес класифікації рейтингової системи за шкалою залежності рейтингового класу від ймовірності дефолту називається калібруванням. Для визначення інтервалів PD у розрізі рейтингових класів використовується інформація щодо історії статистики проблемних кредитів, яку мають банки, або ж статистичні оцінки, визначені на основі економетричних моделей (ймовірність віднесення до групи фінансово-стійких чи до проблемних

Таблиця 2. Трансформація внутрішньої шкали кредитних рейтингів швейцарських банків UBS та Credit Suisse у зовнішні рейтинги

Рейтингова шкала банку UBS	Рейтингова шкала банку Credit Suisse	Рівень	Рейтинг агентства Мудіс Інвестор Сервісиз (Moody's Investor Services)	Рейтинг агентства Стандард енд Пулз (Standard & Poor's)
0 та 1	CR 01 – CR 04	Інвестиційний рівень	Aaa	AAA
2	CR 05 – CR 06		Aa1 до Aa3	AA+ до AA–
3			A1 до A3	A+ до A–
4			Baa1 до Baa2	BBB+ до BBB
5	CR 07 – CR 10	Субінвестиційний (спекулятивний) рівень	Baa3	BBB–
6	CR 11 – CR 13		Ba1	BB+
7			Ba2	BB
8			Ba2	BB
9	CR 14 – CR 16		Ba3	BB–
10			B1	B+
11			B2	B
12			B3	B–
13	CR 17 – CR 18	Дефолт	Caа до C	CCC до C
14			D	D

Джерела: <https://www.credit-suisse.com>; <http://www.static-ubs.com>.

позичальників). У Положенні встановлено останній підхід до калібрування. До моменту накопичення достатньої бази статистики дефолтів формування класів позичальників має здійснюватися відповідно до їх рівня фінансового стану на основі теоретичної оцінки ймовірності віднесення позичальників до групи фінансово-стійких та до групи фінансово-нестійких залежно від значень інтегрального показника фінансового стану.

У перспективі, після накопичення достатньої інформаційної бази щодо статистики проблемних кредитів у розрізі окремих класів, можливим є перехід до більш емпірично-обґрунтованого методу калібрування. З цією метою необхідним є розрахунок річної частоти ймовірності дефолту (проблемних кредитів) у розрізі окремих рейтингових класів (Default Frequency, DF). Для цього слід організувати у банківській системі України збір статистичної інформації щодо статистики проблемних кредитів у розрізі окремих класів. Зокрема, банкам доцільно було б запровадити документування кількості проблемних кредитів (дефолтів) за окремими рейтинговими класами у розрізі окремих звітних періодів.

Показник DF розраховується як відношення кількості позичальників, яким присвоєно певний клас за станом на початок року, до кількості тих, які протягом року опинилися у статусі проблемних (із загальної кількості тих, які бралися до уваги на початок року):

$$DF_{kt} = D_{kt} / N_{kt},$$

де N_{kt} — кількість позичальників, яким за станом на початок року t присвоєно клас k ;

D_{kt} — кількість позичальників, яким

було присвоєно клас k на початок року t і які опинилися у статусі проблемних протягом року t .

У цьому разі можемо вважати, що $DF_{kt} = PD_k$.

З метою врахування історичних тенденцій та певних коливань показників PD в окремих періодах доцільно розраховувати середнє значення DF_k на основі спостережень за декілька років. Це так званий показник частоти ймовірності дефолту в довгостроковому періоді (Long-run Default Frequency, LRDF). Така вимога міститься, зокрема, у статті 447 рекомендацій Базеля II. Водночас аналіз фактичної інформації засвідчує, що не завжди зростання емпірично визначеного значення показника LRDF відповідає гіршому рейтинговому класу. Так, з опублікованих провідним рейтинговим агентством Стандард енд Пулз даних випливає, що рейтинговому класу A+ відповідає значення LRDF на рівні 0.05%, а емпірично визначена середня ймовірність дефолту для класів A та A–, які є нижчими за A+, становить 0.04%. Окрім цього, середнє значення частоти дефолтів для класів AAA, AA+, AA та для класів A та A– є однаковим і становить 0 та 0.04% відповідно [5, с. 76–77]. Хоча, за логікою рейтингування, значення показника LRDF мало б рівномірно зростати зі зниженням рейтингового класу. Таким чином, за використання суто емпіричного підходу до калібрування не завжди виконується вимога щодо рівномірного зростання PD з погіршенням рейтингу. Для усунення цього недоліку в практиці рейтингування використовують метод згладжування емпірично отриманих значень частоти дефолту. З цією метою буду-

ється експоненціальна регресія, яка характеризує залежність рівня дефолтів та рейтингового класу.

Перевага рейтингових систем, калібрування яких здійснюється з використанням економетричних моделей визначення ймовірності дефолту над системами, що побудовані на основі емпіричних даних щодо історії дефолтів, полягає в тому, що у першому випадку забезпечується вимога монотонності. За останнього ж підходу монотонність забезпечується лише у разі додаткового застосування експоненціального згладжування, що пов'язане з додатковими ускладненнями та розрахунками. Окрім цього, недоліком калібрування на основі історичних даних є те, що окремі рейтингові класи можуть мати нульове значення LRDF, що фактично означає повну відсутність ризику вкладень. Проте кредити юридичним особам, навіть фінансово найнадійнішим не відповідають критеріям безризиковості. Таким чином, для відповідних кредитів не може бути присвоєний нульовий показник ризику активу.

Згідно з рекомендаціями Базеля II мінімальне значення ймовірності дефолту, яке має застосовуватися у рейтингових системах, становить 0.03%. Рівень PD для найгіршого класу має дорівнювати 100% [4, с. 285].

Згідно з п. 2.11 Положення діапазон значень показника ризику кредиту для найвищої категорії становить 0.01–0.06, тобто знаходиться в межах від 1% до 6%. Показник PD для найнижчої категорії становить 100%, що відповідає значенню показника ризику кредиту на рівні 1.0. Отже, і за цим критерієм Положення також узгоджується з рекомендаціями Базеля II.

Відповідальними за розробку та удосконалення системи внутрішнього рейтингування (внутрішньобанківського положення щодо оцінки ризиків) є відділи “Контролю кредитних ризиків”. Вимога про створення у структурі банків відповідних підрозділів міститься у статті 84 (2с) Директиви Європарламенту. Відповідною статтею передбачена також необхідність формування інформаційного банку даних, необхідних для постійного удосконалення системи рейтингування, а також документування інформації, на основі якої формується рейтингова система та оцінюється її якість. У разі нестачі у банків достатньої статистики дефолтів для цілей калібрування варто скористатися історичними даними щодо відповідної статистики, яка публікується

незалежними рейтинговими агентствами. Проблема, однак, полягає у різній структурі клієнтів, а також у різній кількості класів, на яких побудовані рейтингові системи банків та рейтингових агентств. Для вирішення цієї проблеми рекомендується використовувати так званий маппінг-метод³.

Важливою складовою системи рейтингування є процедура її актуалізації та оцінка якості. З цією метою вважається за доцільне проведення так званого оціночного тестування (back-testing). Зміст методу полягає у порівнянні класифікації прогнозних оцінок, що здійснені з використанням діючих рейтингових систем (ex-ante), із класифікацією на основі аналізу фактичних даних (ex-post). Емпірично визначена частота дефолтів у розрізі окремих класів не повинна суттєво відрізнятися від статистично визначеного прогнозного значення ймовірності дефолту для окремих класів. У разі виявлення статистично значимої різниці між фактичними значеннями та оцінками, які здійснені з використанням рейтингової системи, необхідно провести роботу щодо актуалізації системи, зокрема здійснити повторне калібрування.

З метою актуалізації параметрів дискримінантних моделей та діапазону значень інтегрального показника за окремими класами, що передбачено Положенням, банки мають надавати НБУ інформацію щодо статистики дефолтів (випадків неповернення кредитів). Статистика дефолтів систематизується у розрізі окремих класів, які присвоєно позичальникам на момент видачі кредиту. Це забезпечить як об'єктивну оцінку якості рейтингової системи, так і її вдосконалення.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження основних позицій оновленого порядку визначення показника ризику кредиту, наданого юридичній особі, засвідчує, що в цілому Положення відповідає ключовим рекомендаціям щодо оцінки кредитних ризиків, які містяться у Базелі II. Запровадження рейтингового підходу до класифікації позичальників, використання емпірично сформованої бази даних для побудови моделей, їх актуалізація, число рейтингових класів, склад кількісних показників, що включені до моделі,

³ Маппінг-метод — спосіб калібрування рейтингових систем, в основу якого покладено інформацію незалежних рейтингових агентств щодо міграції рейтингів у розрізі окремих класів.

та їх вагомість, а також процес калібрування узгоджуються з передовою практикою оцінки кредитних ризиків.

Щоправда, вельми суперечливим є набуття Національним банком України функції розробки уніфікованої системи рейтингування позичальників для всієї банківської системи. Проте на сучасному етапі такий крок є повністю виправданим, оскільки переважна більшість банків користуються примітивними та недосконалими методиками оцінювання кредитних ризиків. Окремі банки не в змозі самостійно сформувати власні емпіричні бази даних та розробити системи внутрішнього рейтингування, як це передбачено Базелем II.

Логіка Положення вимагає від банків формування власних рейтингових систем, які на початковому етапі можуть ґрунтуватися на запропонованій НБУ методиці. У перспективі, в разі накопичення достатніх баз даних та успішної апробації власних систем рейтингування, з дозволу НБУ банки могли б використовувати передбачений Базелем II підхід на основі внутрішніх рейтингів (IRB). У цьому має полягати наступний етап реформування вітчизняної системи регулювання діяльності банків.

Література

1. *Постанова Правління Національного банку України від 25.01.2012 р. № 23 “Про затвердження Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями”*. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>.
2. Hunziker D., Messner S. *Ratingmodelle sterreichischer und schweizerischer Banken // Fachhochschule des BFI Wien, 2005*. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.econbiz.de/archiv1/2009>.
3. *Директива Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу 2006/48/ЄС від 14 червня 2006 року “Про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ”*. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_862.
4. *Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework, 2004*. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://bis.org/pub/bcbs107.htm>.
5. Daldrup A. *Rating, Ratingsysteme und ratingbasierte Kreditrisikoquantifizierung // Georg-August-Universität Göttingen, Arbeitsbericht. — Nr. 17. — 2006*.



Експрес-аналіз/

Дмитро ГладкихКандидат економічних наук,
доцент

Умови конкуренції на українському ринку банківських послуг

Продовжуючи серію публікацій щодо результатів діяльності банків України, пропонуємо увазі читачів структурований за кількома основними показниками аналітичний огляд, який ґрунтується на офіційних статистичних даних. Розглядаючи діяльність банківського ринку через призму досягнутих у I півріччі 2012 року рівнів, автор підкреслює, що йому притаманна вільна конкуренція у поєднанні з деякими елементами олігополії. Результати аналізу не є ознакою надійності чи проблемності банків, вони лише узагальнюють статистичні дані. При цьому період у півроку для консервативного банківського сектору не є показовим або визначальним, отож кожен банк може поліпшити показники впродовж кількох наступних кварталів. Зауважимо, що цей експрес-аналіз відображає точку зору автора і не є офіційною оцінкою діяльності банків Національним банком України.

Суб'єктами ринку банківських послуг в Україні є різні за своєю ваговою категорією банки, що входять до складу чотирьох груп. Унаслідок багатьох причин ресурси й активи в межах цих груп розподілені вельми нерівномірно. Отже, на 17 банків першої групи припадає понад 60% коштів юридичних осіб та близько 70% коштів фізичних осіб, кредитів підприємств і кредитів населення. Натомість частка ринку 118 банків четвертої групи за різними позиціями становить від 10 до 15% (див. таблиці 1–4).

На перший погляд, такий стан ринку банківських послуг ми можемо характеризувати як монопольний. Насправді ж це питання є, принаймні, дискусійним.

Зважаючи на вищеописану суттєву диспропорцію розподілу ринку між його учасниками, визначимо його ринкову модель. Фахова література розрізняє чотири моделі ринків:

- вільна конкуренція;
- чиста монополія;
- монополістична конкуренція;
- олігополія.

Для ринку вільної конкуренції характерна велика кількість учасників, що діють незалежно один від одного.

Таблиця 1. Частка ринку за обсягом кредитів юридичних осіб у I півріччі 2012 р.

Група банків	Кількість банків	За станом на 01.01.2012 р.		За станом на 01.07.2012 р.	
		Сума, млн. грн.	Частка ринку	Сума, млн. грн.	Частка ринку
I	17	431 322	70.7%	369 626	68.3%
II	19	84 440	13.8%	77 663	14.3%
III	22	42 299	6.9%	40 025	7.4%
IV	118	52 351	8.6%	53 905	10.0%
Разом	176	610 414	100.0%	541 220	100.0%

Таблиця 2. Частка ринку за обсягом кредитів фізичних осіб у I півріччі 2012 р.

Група банків	Кількість банків	За станом на 01.01.2012 р.		За станом на 01.07.2012 р.	
		Сума, млн. грн.	Частка ринку	Сума, млн. грн.	Частка ринку
I	17	139 645	70.6%	98 246	72.4%
II	19	30 362	15.4%	16 321	12.0%
III	22	9 752	4.9%	7 305	5.4%
IV	118	18 034	9.1%	13 864	10.2%
Разом	176	197 793	100.0%	135 736	100.0%

Таблиця 3. Частка ринку за обсягом коштів юридичних осіб у I півріччі 2012 р.

Група банків	Кількість банків	За станом на 01.01.2012 р.		За станом на 01.07.2012 р.	
		Сума, млн. грн.	Частка ринку	Сума, млн. грн.	Частка ринку
I	17	137 534	64.2%	122 002	61.1%
II	19	28 530	13.3%	28 416	14.2%
III	22	23 004	10.7%	19 782	9.9%
IV	118	25 296	11.8%	29 485	14.8%
Разом	176	214 363	100.0%	199 685	100.0%

Таблиця 4. Частка ринку за обсягом коштів фізичних осіб у I півріччі 2012 р.

Група банків	Кількість банків	За станом на 01.01.2012 р.		За станом на 01.07.2012 р.	
		Сума, млн. грн.	Частка ринку	Сума, млн. грн.	Частка ринку
I	17	214 566	69.1%	236 580	69.0%
II	19	41 044	13.2%	44 232	12.9%
III	22	23 965	7.7%	27 298	8.0%
IV	118	30 971	10.0%	34 947	10.2%
Разом	176	310 545	100.0%	343 057	100.0%

Конкуренти виробляють стандартизовану або однорідну продукцію, тому покупцю практично байдуже, у кого її купувати за певної ціни. Оскільки кількість учасників велика, кожен із них як продавець пропонує для реалізації на ринок таку кількість товару, що її збільшення чи зменшення практично не позначиться на загальному рівні пропозиції, а отже, цей конкретний ринковий суб'єкт не може здійснювати вплив на ціни. Такий тип ринку характеризується й тим, що умови входження й виходу з нього дуже легкі, тобто нові агенти можуть вільно входити на цей ринок, а ті, що діяли на ньому, — так само вільно з нього виходити. Отже, для ринку вільної конкуренції характерні ціни, рівень яких не залежить від прагнень і цілей окремих продавців чи покупців. Вони формуються вільно під впливом попиту та пропозиції.

Чиста монополія є другим типом ринку. За такої моделі один учасник є виробником товару, який не має аналогічних замінників, або суб'єкт — єдиний постачальник послуги. Через це він є чистим або абсолютним монополістом. Продукт, що постачається таким суб'єктом на ринок, є унікальним (безальтернативним). Конкурентів у такого суб'єкта немає, тому він диктує ціни на товари, маніпулю-

ючи кількістю пропозицій (штучно обмежуючи їх). Конкуренти не мають змоги проникнути на цей ринок внаслідок запровадження таких бар'єрів:

- ефекту масштабу виробництва (виробництво відносно дешевої та стандартизованої одиниці продукції рентабельне лише при досягненні певного його обсягу);
- наявності патентів, спрямованих на захист винаходів від незаконного захоплення продукту чи технології конкурентами;
- наявності ліцензій, які надають право здійснювати певні види діяльності;
- володіння або контролю над певними видами сировини;
- нестандартних методів конкуренції (тиск на постачальників ресурсів з метою неотримання конкурентами сировини);
- залучення до співпраці провідних співробітників конкурента;
- різкого зниження цін (з метою доведення конкурентів до банкрутства).

Ціни на ринку чистої монополії формуються по-різному. Вони можуть бути як монополюючими, так і монополюючими низькими. Критерієм при встановленні ціни є отримання монополістом необхідного йому доходу. Це призводить до того, що моно-

поліст прагне отримати максимальний сукупний прибуток, а не максимальний прибуток на одиницю продукції. Досягається це, зокрема, шляхом цінової дискримінації, тобто встановленням різних цін для різних покупців. До речі, ці різниці не можна співставити з різницями у витратах.

Для ринку чистої монополії характерні три типи монополії: закрыта, відкрита та природна. Закритою є монополія, що захищена юридичними заборонами. Відкритою — така, за якою одна фірма хоча б на деякий час стає єдиним продавцем товару, але працює в конкурентних умовах. Проте більшість монополістичних галузей є природними монополіями й тому підлягають суспільному регулюванню. Воно здійснюється шляхом встановлення певних обмежень для таких монополістів і використовується, щоб повністю або частково позбутися прагнення монополістів одержувати монополюючі високі прибутки.

Прикладів чистої монополії в Україні декілька: Державна адміністрація залізничного транспорту України "Укрзалізниця", Національне державне підприємство поштового зв'язку "Укрпошта", Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" тощо. Всі вони підлягають прямому (адміністративному) регулюванню з боку держави. Насамперед цей вплив стосується цінової політики монополій.

Монополістична конкуренція є третьою моделлю ринку. Це така організація ринкової інфраструктури, за якої порівняно велика кількість виробників пропонує споживачам схожу, але не ідентичну продукцію. Ця модель поєднує монополістичні та конкурентні властивості. З одного

Таблиця 5. Ринкова позиція банків за обсягом кредитів юридичних осіб у I півріччі 2012 р.

Банки, що найсуттєвіше збільшили власну частку ринку				Банки, що найсуттєвіше скоротили власну частку ринку			
Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.	Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.
Промінвестбанк	30 058 302	5.6%	+ 0.90%	Укргазбанк	5 765 763	1.1%	- 1.12%
Приватбанк	90 415 500	16.7%	+ 0.86%	ВТБ-банк	21 831 537	4.0%	- 0.78%
Дочірній банк Сбербанку Росії	14 653 943	2.7%	+ 0.42%	Укресімбанк	41 919 594	7.7%	- 0.73%
Брокбізнесбанк	11 330 403	2.1%	+ 0.36%	Укрсоцбанк	13 301 323	2.5%	- 0.61%
ІНГ-банк Україна	8 552 299	1.6%	+ 0.31%	"Форум"	3 895 846	0.7%	- 0.51%
ВіЕйБі-банк	5 502 717	1.0%	+ 0.27%	Родовід-банк	183 921	0.0%	- 0.40%
"Фінанси та кредит"	14 901 301	2.8%	+ 0.24%	ОТП-банк	9 608 474	1.8%	- 0.37%
ДІВІ-банк	1 381 495	0.3%	+ 0.20%	Укрсіббанк	5 910 308	1.1%	- 0.35%
Креді Агріколь-банк	3 837 234	0.7%	+ 0.17%	Альфа-банк	14 076 842	2.6%	- 0.34%
Укрбізнесбанк	2 136 584	0.4%	+ 0.15%	Сведбанк	2 717 776	0.5%	- 0.16%
Імексбанк	6 440 089	1.2%	+ 0.15%				
Златобанк	2 913 162	0.5%	+ 0.15%				

Таблиця 6. Ринкова позиція банків за обсягом кредитів фізичних осіб у I півріччі 2012 р.

Банки, що найсуттєвіше збільшили власну частку ринку				Банки, що найсуттєвіше скоротили власну частку ринку			
Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.	Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.
Укрсоцбанк	15 249 614	11.2%	+ 1.88%	Сведбанк	857 940	0.6%	- 1.72%
Дельта-банк	7 107 669	5.2%	+ 1.22%	Родовід-банк	88 728	0.1%	- 0.79%
Брокбізнесбанк	2 770 766	2.0%	+ 0.55%	Ощадбанк	2 155 058	1.6%	- 0.67%
"Надра"	10 329 311	7.6%	+ 0.51%	Укргазбанк	1 322 386	1.0%	- 0.47%
"Фінанси та кредит"	3 320 540	2.4%	+ 0.50%	Дочірній банк Сбербанку Росії	366 691	0.3%	- 0.43%
"Русский стандарт"	1 345 665	1.0%	+ 0.45%	"Київ"	18 051	0.0%	- 0.35%
Платинум-банк	2 300 472	1.7%	+ 0.44%	Універсал-банк	1 939 216	1.4%	- 0.33%
ОТП-банк	5 390 976	4.0%	+ 0.42%	Ерсте банк	1 687 340	1.2%	- 0.28%
ВТБ-банк	3 154 890	2.3%	+ 0.41%	Піреус-банк МКБ	153 865	0.1%	- 0.19%
Ідея-банк	1 276 285	0.9%	+ 0.38%	БТА-банк	37 817	0.0%	- 0.18%
Креді Агриколь-банк	1 943 787	1.4%	+ 0.31%	"Форум"	2 396 333	1.8%	- 0.17%
				Марфін-банк	433 812	0.3%	- 0.17%
				Унікредит-банк	444 153	0.3%	- 0.16%
				Укресімбанк	477 909	0.4%	- 0.15%

боку, фірми конкурують, продаючи диференційовані товари, які мають високу норму заміщення один одним, але не абсолютно взаємозамінні. Але, з іншого, проникнення на ринок нових компаній не обмежене, вони без ускладнень можуть вийти на ринок зі своїми товарами, а при потребі – вийти з нього, якщо їхні товари втратили попит. Ця специфіка ринку монополістичної конкуренції зумовлює великий діапазон цін – від помірних до дуже високих. При цьому специфікою таких цін є те, що вони, здебільшого, перевищують ціни, обґрунто-

вані рівнем витрат виробництва.

Прикладом монополістичної конкуренції в Україні є ринок міжнародних пасажирських авіаперевезень. Послуги, що пропонують його суб'єкти, мають високу норму заміщення, проте не є абсолютно ідентичними. На цьому ринку конкурують великі оператори – "Українські авіалінії", "Аеросвіт", низка дрібніших національних компаній, а також велика кількість іноземних фірм: "Бритиш Ервейс" (British Airways), "Люфтганза" (Lufthansa) тощо. Діапазон цін на послуги широкий: від

помірних – до високих. Двері для нових фірм на цьому ринку відкриті, а в разі неефективності капіталовкладень будь-яка з них має змогу згорнути свою діяльність.

Олігополія є четвертою моделлю ринку. Олігополістичний ринок характеризується тим, що в кожній галузі панують кілька фірм, кожна з яких має свій сегмент. Головною рисою такого ринку є те, що лише кілька фірм виробляють всю або майже всю продукцію. Основними властивостями олігополістичного ринку є:

- економія витрат, зумовлена

Таблиця 7. Ринкова позиція банків за обсягом коштів до запитання юридичних осіб у I півріччі 2012 р.

Банки, що найсуттєвіше збільшили власну частку ринку				Банки, що найсуттєвіше скоротили власну частку ринку			
Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.	Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.
Приватбанк	16 149 141	14.9%	+ 2.75%	ПУМБ	4 627 819	4.3%	- 3.46%
ВіЕйБі-банк	1 527 325	1.4%	+ 1.10%	Укрсіббанк	3 895 131	3.6%	- 1.71%
Дельта-банк	2 114 366	2.0%	+ 0.93%	"Надра"	2 177 268	2.0%	- 1.21%
Укресімбанк	9 386 811	8.7%	+ 0.91%	Промінвестбанк	3 632 710	3.4%	- 1.07%
ТК-кредит	1 115 504	1.0%	+ 0.50%	Дочірній банк Сбербанку Росії	1 111 646	1.0%	- 0.75%
Укрсоцбанк	3 873 771	3.6%	+ 0.36%	"Союз"	593 936	0.5%	- 0.65%
Брокбізнесбанк	1 441 327	1.3%	+ 0.35%	ВТБ-банк	2 359 690	2.2%	- 0.37%
"Капітал"	357 803	0.3%	+ 0.30%	Платинум-банк	24 403	0.0%	- 0.30%
"Фінансова ініціатива"	879 385	0.8%	+ 0.27%	"Преміум"	8 000	0.0%	- 0.19%
Райффайзен-банк "Аваль"	7 959 033	7.4%	+ 0.27%	"Камбіо"	300 293	0.3%	- 0.16%
Всеукраїнський банк розвитку	354 906	0.3%	+ 0.26%				
"Креді Агриколь"	1 561 402	1.4%	+ 0.26%				
"Ринкові технології"	318 079	0.3%	+ 0.24%				
Сітібанк	3 454 926	3.2%	+ 0.22%				
ОТП-банк	2 921 539	2.7%	+ 0.21%				
Місто-банк	499 217	0.5%	+ 0.19%				
Південкомбанк	655 664	0.6%	+ 0.18%				
Ощадбанк	4 069 134	3.8%	+ 0.15%				
"Фінанси та кредит"	1 303 346	1.2%	+ 0.15%				

Таблиця 8. Ринкова позиція банків за обсягом строкових коштів юридичних осіб у I півріччі 2012 р.

Банки, що найсуттєвіше збільшили власну частку ринку				Банки, що найсуттєвіше скоротили власну частку ринку			
Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.	Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.
ІНГ-банк Україна	2 336 710	2.5%	+ 2.02%	Ощадбанк	3 983 030	4.3%	- 5.13%
Дойче-банк ДБУ	1 757 725	1.9%	+ 1.85%	"Кредит-Дніпро"	1 097 506	1.2%	- 1.18%
Приватбанк	7 915 870	8.6%	+ 1.20%	Укрсоцбанк	2 031 581	2.2%	- 1.12%
Дочірній банк Сбербанку Росії	1 840 990	2.0%	+ 0.84%	"Фінансова ініціатива"	1 093 203	1.2%	- 0.82%
ДІВІ-банк	778 236	0.8%	+ 0.82%	БМ-банк	410 979	0.4%	- 0.57%
Укргазбанк	1 117 164	1.2%	+ 0.74%	Південкомбанк	330 914	0.4%	- 0.56%
Промінвестбанк	2 712 676	3.0%	+ 0.61%	"Форум"	682 472	0.7%	- 0.45%
Всеукраїнський банк розвитку	806 183	0.9%	+ 0.50%	Актив-банк	558 570	0.6%	- 0.45%
Реал-банк	449 109	0.5%	+ 0.47%	ОТП-банк	809 645	0.9%	- 0.38%
Укрбізнесбанк	1 508 417	1.6%	+ 0.47%	"Надра"	1 829 019	2.0%	- 0.36%
ВіЕйБі-банк	1 042 402	1.1%	+ 0.39%	"Південний"	1 274 974	1.4%	- 0.32%
Креді Агриколь-банк	893 157	1.0%	+ 0.39%	Катеринославський комерційний банк	261 165	0.3%	- 0.31%
ТАС-комбанк	602 753	0.7%	+ 0.38%	Авант-банк	64 190	0.1%	- 0.30%
ПУМБ	2 484 943	2.7%	+ 0.33%	"Креді Агриколь"	1 231 205	1.3%	- 0.30%
"Восток"	308 630	0.3%	+ 0.32%	Укрексімбанк	8 333 959	9.1%	- 0.24%
Фортуна-банк	650 825	0.7%	+ 0.30%	"Союз"	228 320	0.2%	- 0.21%
Фідобанк	298 685	0.3%	+ 0.27%	"Хрещатик"	921 659	1.0%	- 0.20%
Кредитпромбанк	1 358 621	1.5%	+ 0.23%	Марфін-банк	309 382	0.3%	- 0.19%
Укрсиббанк	3 087 796	3.4%	+ 0.22%	Міжнародний інвестиційний банк	60 487	0.1%	- 0.17%
Західкомбанк	273 493	0.3%	+ 0.17%	ВТБ-банк	3 181 010	3.5%	- 0.16%
"Меркурій"	296 515	0.3%	+ 0.16%				

ефектом масштабу виробництва;

- існування бар'єрів для входження в галузь;
- переваги у результаті злиття фірм.

Практика довела, що там, де ефект масштабу — високий, ефективне виробництво можливе лише за незначної кількості фірм. Для цього необхідно, щоб кожна фірма оперувала значним сегментом ринку. В таких умовах входження на ринок інших фірм ускладнюється, бо вони повинні бути великими виробниками. Тому ефект масштабу є тим бар'єром, що перешкоджає входженню на ринок нових фірм. Обмежують кількість учасників-конкурентів і такі фактори, як володіння па-

тентами та контроль над стратегічною сировиною, а також значний розмір витрат на рекламу. Однією з причин олігополії є злиття фірм, бо воно призводить до посилення концентрації виробництва, отже й розширює ефект масштабу виробництва.

Характерною рисою олігополістичного ринку є загальна взаємозалежність. Вона полягає в тому, що поведінка будь-якої фірми на такому ринку безпосередньо впливає на інші суб'єкти і водночас зазнає на собі впливу з боку конкурентів. Тому при формуванні цінової політики кожна фірма олігополістичного ринку має враховувати можливу реакцію з їх боку. Зазначені риси олігополістичного ринку визна-

чають і специфіку ціноутворення на ньому. Ціни здебільшого негнучкі, змінюються значно рідше, ніж на інших ринках. Зміни цін відбуваються одночасно в усіх фірм галузі. Така специфіка створює стимули для узгодження дій у процесі ціноутворення шляхом таємної змови, лідерства в цінах, визначення цін за принципом "витрати + прибуток". Таємна змова полягає в тому, що фірми безпосередньо чи опосередковано досягають згоди про рівень цін і поділ ринку й таким чином обмежують конкуренцію між собою. Узгодження цінової політики досягається й шляхом так званого лідерства в цінах. Суть його полягає в тому, що фірми олігополістичного ринку коор-

Таблиця 9. Ринкова позиція банків за обсягом коштів до запитання фізичних осіб у I півріччі 2012 р.

Банки, що найсуттєвіше збільшили власну частку ринку				Банки, що найсуттєвіше скоротили власну частку ринку			
Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.	Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.
Приватбанк	14 821 805	18.6%	+ 1.13%	Укрсиббанк	5 583 915	7.0%	- 0.76%
Актабанк	891 164	1.1%	+ 0.93%	ОТП-банк	2 389 434	3.0%	- 0.52%
Дельта-банк	1 647 972	2.1%	+ 0.52%	Укрсоцбанк	3 143 960	3.9%	- 0.51%
"Національні інвестиції"	247 675	0.3%	+ 0.30%	Промінвестбанк	2 328 676	2.9%	- 0.45%
Альфа-банк	1 095 745	1.4%	+ 0.27%	"Форум"	678 189	0.9%	- 0.28%
ПУМБ	2 869 080	3.6%	+ 0.24%	Креді Агриколь-банк	1 074 221	1.3%	- 0.21%
				ВТБ-банк	1 133 816	1.4%	- 0.19%
				"Надра"	518 978	0.7%	- 0.15%

Таблиця 10. Ринкова позиція банків за обсягом строкових коштів фізичних осіб у I півріччі 2012 р.

Банки, що найсуттєвіше збільшили власну частку ринку				Банки, що найсуттєвіше скоротили власну частку ринку			
Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.	Назва банку	Обсяг на 01.07.2012 р., тис. грн.	Частка ринку на 01.07.2012 р.	Зміна ринкової позиції порівняно з 01.01.2012 р.
Дочірній банк Сбербанку Росії	5 127 832	1.9%	+ 0.49%	"Форум"	3 506 091	1.3%	- 0.41%
ВІЕЙБі-банк	4 566 731	1.7%	+ 0.38%	Промінвестбанк	6 190 952	2.4%	- 0.41%
Дельта-банк	8 697 718	3.3%	+ 0.37%	Укрсиббанк	5 761 422	2.2%	- 0.31%
Ощадбанк	18 057 770	6.9%	+ 0.30%	Укрексімбанк	12 456 163	4.7%	- 0.21%
ОТП-банк	3 089 705	1.2%	+ 0.30%	"Південний"	2 921 982	1.1%	- 0.18%
Креді Агриколь-банк	1 893 637	0.7%	+ 0.19%	Кредитпромбанк	4 726 389	1.8%	- 0.18%
"Фінансова ініціатива"	1 441 597	0.5%	+ 0.16%	Укрсоцбанк	7 871 270	3.0%	- 0.16%
Імексбанк	2 217 877	0.8%	+ 0.12%	Платинум-банк	1 760 090	0.7%	- 0.16%
Златобанк	1 448 610	0.6%	+ 0.11%	"Хрещатик"	2 456 141	0.9%	- 0.14%
				Правекс-банк	1 616 145	0.6%	- 0.12%
				Кредобанк	1 345 976	0.5%	- 0.10%

динують поведінку в сфері цін без встановлення таємних чи явних змов. Рівень цін визначає найбільша фірма, інші ж автоматично приймають його. При ціноутворенні за принципом "витрати + прибуток" фірми для визначення ціни аналізують свої витрати на одиницю продукції при певному плановому рівні виробництва й додають націнку в розмірі певного відсотка.

Поділ олігополістичного ринку здійснюється й методами нецінової конкуренції. Саме через нецінову конкуренцію визначається сегмент ринку для кожної фірми. Це зумовлено тим, що на зниження цін однією фірмою інші можуть дуже швидко зреагувати, тому частка їх на ринку залишається практично без змін. До того ж, цінова конкуренція може призвести до значних втрат. Тому фірми олігополістичного ринку надають перевагу неціновим факторам (розміщення реклами, використання патентів тощо), адже мають для цього достатні фінансові ресурси. В Україні олігополістична модель ринку вельми розповсюджена. Крім іноземних фірм, що є транснаціональними корпораціями й діють у сфері торгівлі, її суб'єктами є також національні виробники.

Отже, в Україні функціонують усі чотири розглянуті моделі ринку. Проте для більшості галузей української економіки властивий той або інший ступінь монополізму. Тому процес ціноутворення відбувається переважно з урахуванням монопольного становища виробника й продавця товарів і послуг.

Що ж стосується ринку банківських послуг України, то, незважаючи на існування суттєвих диспропорцій між кількісним і якісним складом деяких груп комерційних банків,

значна кількість (майже 200) суб'єктів ринку банківських послуг пропонує стандартизовану однорідну продукцію (кредити, депозити, різноманітні банківські послуги), тому споживачу практично байдуже, у кого з них її купувати при певній ціні. Крім того, кожен окремий ринковий суб'єкт пропонує такий обсяг товару, що його збільшення чи зменшення фактично не впливає на загальний обсяг пропозиції, а отже, на ціни. Незважаючи на таку специфіку, що свідчить про належність ринку банківських послуг Україні до моделі вільної конкуренції, маємо деякі особливості, що додають йому певних ознак олігополістичного ринку. Йдеться не про класичні банківські операції (кредитування, залучення депозитів, розрахунково-касове обслуговування), а про порівняно нові види послуг, які швидко розвиваються. Зокрема, це картковий бізнес, що стає конкурентним і прибутковим лише при емісії вельми значної кількості карток і створенні розгалуженої мережі банкоматів і платіжних терміналів. Зрозуміло, що ресурси для розвитку цього бізнесу мають переважно найбільші та великі банки, що дає їм змогу отримувати значний додатковий дохід. Таким чином, аналіз особливостей конкуренції на ринку банківських послуг дає підстави стверджувати, що цей сектор економіки України має характерні ознаки ринку вільної конкуренції у поєднанні з окремими елементами олігополії.

Вище (див. таблиці 1–4) наведено динаміку кредитного портфеля та залучених коштів банківської системи в розрізі чотирьох груп банків у I півріччі цього року. Стосовно ринкової позиції окремих банків, то відповід-

ну динаміку подано в таблицях 5–10. Звертаємо увагу, що в цьому випадку нас цікавить не перелік лідерів чи аутсайдерів за тією чи іншою категоріями (адже всі лідери входять до складу I групи), а лише зміни ринкової позиції за звітний період. При цьому слід зауважити, що часовий лаг у 6 місяців для такого консервативного сектору економіки, як банківський, не є показовим. Тобто якщо певний банк за півріччя скоротив частку ринку з 5% до 4.5%, це не є ознакою якихось фундаментальних негараздів у його роботі.

По-перше, абсолютна сума кредитів або депозитів банку за цей період могла не змінитись або навіть зрости, але на тлі зростання динаміки ринку (наприклад, ринку депозитів населення) відносна частка банку скоротилася. По-друге, впродовж декількох наступних кварталів банку ніщо не заважає поновити втрачену позицію або навіть її поліпшити. Отже, наведені дані мають переважно інформаційний характер і не містять оціночних критеріїв щодо конкретних банків.

Також слід зауважити, що лише зростання чи скорочення ринкової позиції певного банку безвідносно до інших показників не є однозначно позитивним чи негативним чинником. Наприклад, скорочення кредитного портфеля може свідчити як про його планове погашення, так і про списання проблемних кредитів за рахунок страхового резерву. Очевидно, саме це є основною причиною скорочення (див. таблиці 1 та 2) обсягів кредитного портфеля всієї банківської системи з 610 до 541 млрд. грн. стосовно юридичних осіб та з 198 до 136 млрд. грн. стосовно фізичних осіб.



Дослідження /

Володимир ДубейГолова правління ПАТ "ТАС-комбанк",
кандидат технічних наук**Петро Гармидаров**Доцент Університету банківської справи
Національного банку України,
кандидат економічних наук**Олександр Мельниченко**Старший викладач
Університету банківської справи
Національного банку України,
кандидат економічних наук

Обліково-аналітичний аспект функціонування внутрішньодержавних небанківських платіжних систем в Україні

У пошуках нових форм ведення бізнесу та отримання доходів менеджмент сучасних компаній усе частіше звертає увагу на необхідність наблизити (в прямому розумінні цього слова) послуги до клієнтів, тобто розмістити пункти їх продажу в місцях масового скупчення людей. Нині такий шлях вважається актуальним і найбільш дієвим, зокрема й на ринку фінансово-кредитних послуг. Зазначена ідея стала основою концепції розвитку послуг розрахунково-касового обслуговування банківських та інших фінансово-кредитних установ. Її суть – створити для населення можливість оплачувати комунальні послуги, послуги операторів кабельного та супутникового телебачення, страхування, зв'язку, здійснювати поповнення карткових рахунків, погашати заборгованість за кредитами та здійснювати перекази коштів без візиту до банку. Зрозуміло, банківські установи не в змозі забезпечити відкриття та функціонування відділень та філій, скажімо, у кожному кварталі чи дворі багатопверхових будинків, де населення могло б здійснювати вказані операції.

Створення внутрішньодержавних небанківських платіжних систем та їхніх мереж пунктів надання фінансових послуг відкриває можливість платникам і отримувачам коштів у зручний час, а, головне, швидко й гарантовано проводити фінансові операції. Так, за станом на 01.01.2012 р., для приймання коштів з метою подальшого їх переказу програмно-технічні комплекси самообслуговування (надалі – ПТКС) використовували 86 банків (49% від загальної кількості банків), 16 з яких уклали агентські договори з юридичними особами, 34 – агенти банків, 5 небанківських фінансових установ.

Нині велику увагу науковці та практики банківської сфери приділяють питанням функціонування та розвитку платіжних систем в Україні. Більшість платежів проводиться за допомогою банківських установ як учасників системи електронних платежів Національного банку України, міжнародних платіжних систем, електронних платіжних систем мережі Інтернет, а також Національної системи масових електронних платежів (НСМЕП). Проте, починаючи з 2004 року, в Укра-

їні почали використовуватися внутрішньодержавні небанківські платіжні системи, функціонування яких недостатньо висвітлено вітчизняними науковцями. Це пов'язано з тим, що зазначені системи лише нещодавно стали входити на ринок фінансових послуг нашої держави. Разом із тим у вітчизняній науковій літературі бракує публікацій про систему обліку операцій банків, що задіяні у функціонуванні внутрішньодержавних небанківських платіжних систем.

Мета цієї статті – систематизувати інформацію про функціонування внутрішньодержавних небанківських платіжних систем в Україні, описати механізм участі банків у їх функціонуванні, висвітлити особливості ведення бухгалтерського обліку у цих платіжних системах. порушене питання досліджують у своїх працях провідні вітчизняні фахівці та науковці: О.Вовчак, Т.Ковальчук, В.Кравець, Н.Лапко, В.Лук'янов, О.Махаєва, С.Пиріг, а питання обліку в банках – О.Васюренко, І.Волкова, А.Герасимович, Л.Кіндрацька, Н.Литвин, Г.Табачук та інші.

Функціонування зазначених сис-

тем у нашій країні відбувається відповідно до Закону України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні" [10], який визначає загальні засади їх роботи, поняття та порядок проведення переказу коштів в межах України та встановлює відповідальність суб'єктів переказу, а також відповідно до Положення Національного банку України "Про діяльність в Україні внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем" [7], яким визначено, зокрема, порядок:

- реєстрації Національним банком України договорів між банками, небанківськими фінансовими установами, національним оператором поштового зв'язку, платіжними організаціями внутрішньодержавних платіжних систем та іншими організаціями про членство або про участь у міжнародних платіжних системах;

- узгодження з Національним банком правил внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем;

- реєстрації та надання дозволу внутрішньодержавним небанківським платіжним системам на здійснення діяльності, пов'язаної з переказом коштів;

— надання дозволу на здійснення клірингових операцій та розрахунків тощо.

Фундаментальний документ, який регулює розвиток внутрішньодержавних небанківських платіжних систем (ВНПС) в Україні, є Концепція запровадження нагляду (оверсайта) за платіжними системами в Україні [3] (надалі — Концепція). Саме вона визначає основні засади політики Національного банку України щодо запровадження нагляду за платіжними системами та системами розрахунків, які функціонують в Україні. Згідно із зазначеною Концепцією діяльність НБУ, що пов'язана з наглядом за платіжними системами, має включати такі етапи: моніторинг, оцінювання та ініціювання змін. І незважаючи на те, хто є засновниками, учасниками та членами системи, а також — чи є платіжна система банківською чи небанківською, саме центральний банк здійснює функції з оверсайта. Принциповою відмінністю оверсайта платіжних систем від пруденційного нагляду за фінансовими установами є те, що оверсайт спрямований на платіжну систему в цілому. Під час його проведення вивчається не фінансова стійкість окремого об'єкта, її індивідуальний ризик, а сукупні ризики всіх учасників платіжної системи. У результаті оверсайта має інші порівняно з наглядом за фінансовими установами цілі, завдання й методи [5, с. 18].

Як зазначає О.Махаєва [5], в останні роки посилюється увага регуляторів до систем роздрібних платежів, оскільки функціонування таких систем безпосередньо впливає на сукупну ефективність платіжних систем держави та потенційно впливає на довіру суспільства до грошей. Нині система оверсайта Національного банку України щодо ВНПС спрямо-

Таблиця 1. Кількість ПТКС та обсяги коштів, прийнятих за їх допомогою в Україні, у 2010–2011 роках

Найменування юридичних осіб	Кількість ПТКС за станом на (штук)		Відхилення (+,-)		Сума прийнятих коштів за період (млн. грн.)		Відхилення (+,-)	
	01.01.2011 р.	01.01.2012 р.	Кількість	%	2010 рік	2011 рік	Млн. грн.	%
Банки	35 626	39 882	+4 256	+12	19 827	42 824	+22 997	+116
Агенти банків	35 552	43 157	+7 605	+21	1 711	1 910	+199	+12
Небанківські фінансові установи	1 224	9 317	+8 093	+661	182	1 642	+1 460	+802
Усього	72 402	92 356	+19 954	+28	21 720	46 376	+24 656	+113

вана на узгодження правил взаємодії між учасниками ВНПС та опосередкований вплив на платіжну систему через її учасників — банківські установи — щодо дотримання останніми нормативно-правових актів, які регламентують діяльність банків в Україні. Однак із прийняттям Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо функціонування платіжних систем та розвитку безготівкових розрахунків)” [11] очікується врегулювання таких питань:

- забезпечення надійного та безперебійного функціонування платіжних систем і систем розрахунків;
- створення системи нагляду (оверсайта) за платіжними системами та системами розрахунків;
- створення сприятливих умов для діяльності банків України, членів та учасників платіжних систем;
- удосконалення використання електронних платіжних засобів в Україні;
- уніфікації процедур з обслуговування міжбанківських операцій, які здійснені на території України із застосуванням емітованих резидентами України електронних платіжних засобів (платіжних карток);
- підвищення прозорості фінансових розрахунків у роздрібній торгівлі;
- забезпечення поступового переходу населення на безготівкові роз-

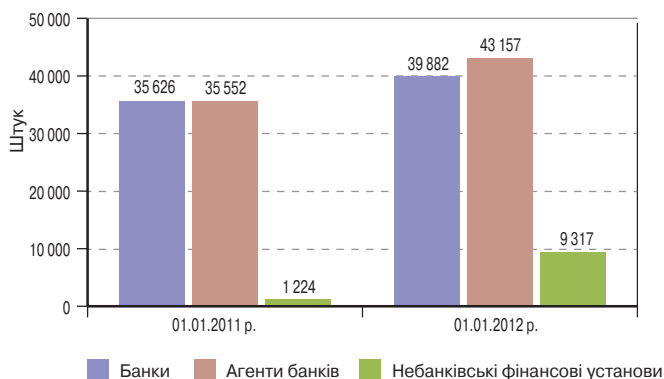
рахунки;

— забезпечення ефективності та безпеки безготівкових платежів тощо.

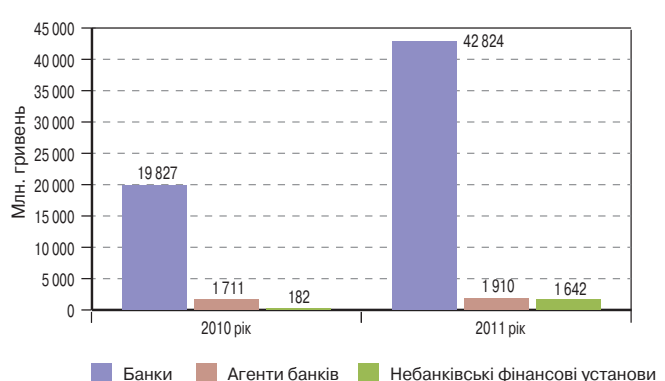
На даному етапі правила ВНПС, що погоджуються з Національним банком України, визначають:

- загальні принципи побудови, організаційну, функціональну та технологічну структуру;
 - види послуг із переказу коштів;
 - умови членства, вимоги до членів та учасників системи, взаємовідносини між ними;
 - загальну технологію роботи у ВНПС;
 - загальні правила документообігу і здійснення переказу коштів та розрахунків;
 - правила управління ризиками;
 - правила запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму;
 - систему безпеки та забезпечення високонадійної роботи програмно-технічних засобів та персоналу системи тощо.
- На сьогодні Національний банк України узгодив правила 15 недержавних платіжних систем, серед яких 5 створено небанківськими установами. Основною функцією ВНПС є здійснення операцій з переказу грошових коштів у національній валюті, ініційованих платниками (фізичними особами) на користь визначеного

Графік 1. Кількість ПТКС за станом на 01.01.2011 р. та на 01.01.2012 р.



Графік 2. Сума прийнятих коштів через ПТКС за 2010 та 2011 роки



отримувача в пунктах надання фінансових послуг, кожен з яких є частиною будь-якого приміщення, обладнаного автоматизованим робочим місцем (АРМ) відповідальної особи або терміналом самообслуговування, і використовується для приймання готівки з метою переказу або видачі готівки отримувачам за переказами.

У таблиці 1 та на графіках 1, 2 наведено інформацію про динаміку використання в Україні пунктів самообслуговування у 2010–2011 роках.

Нині у ВНПС використовуються інформаційні технології, що забезпечують формування, оброблення, передавання, одержання та зберігання документів за операціями з переказу коштів, а також формуються відповідні документи на переказ коштів в електронній формі з усіма необхідними складовими захисту та достовірності інформації. Власником знаку для товарів і послуг ВНПС, організацією, що укладає договори про членство в системі, контролює їх виконання членами ВНПС, виконує інші функції, що забезпечують взаємодію членів ВНПС при проведенні переказу коштів та розрахунків між ними, процесингу, несе відповідальність згідно із законодавством України та укладеними нею договорами з іншими членами та учасниками є платіжна організація ВНПС. Так, зокрема, для ВНПС “Поштовий переказ” платіжною організацією є Українське державне підприємство поштового зв’язку “Укрпошта”, для внутрішньодержавної системи переказу коштів “ІнтерПейСервіс” — ПАТ “Запоріжжв’язоксервіс”.

Стосовно ж ролі банківської системи, то слід зазначити, що після проведення організаційних заходів із реєстрації та погодження необхідних документів у центральних органах виконавчої влади платіжна організація визначає розрахунковий банк, з яким укладає договір про обслуговування свого поточного рахунку та співробітництва. На підставі цього договору уповноважений платіжною організацією відповідної платіжної системи банк відкриває рахунки членам платіжної системи та бере участь у проведенні взаєморозрахунків між ними. Відповідно до Інструкції “Про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті” [2] міжбанківський переказ між членами платіжної системи за операціями виконується розрахунковим банком у національній валюті. Переказ ко-

штів через кореспондентські рахунки банків — членів платіжної системи в розрахунковому банку виконується на підставі клірингової вимоги, сформованої в платіжній системі за результатами взаємозаліку на підставі клірингу або за кожним документом на переказ коштів окремо, форма якої встановлюється ВНПС. Для зведення результатів клірингу розрахунковий банк відкриває кліринговий рахунок та забезпечує завершення розрахунків відповідно до правил платіжної системи та умов договорів із платіжною організацією і членами платіжної системи.

До функцій розрахункового банку ВНПС належать, зокрема, такі:

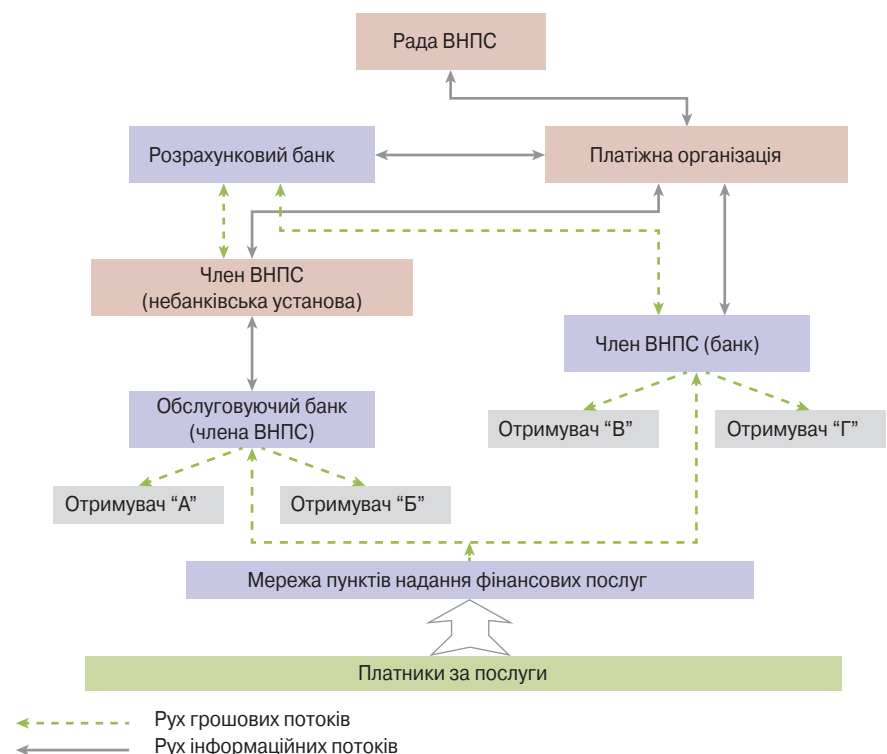
- відкриття поточних рахунків платіжній організації ВНПС, членам ВНПС — небанківським фінансовим установам та кореспондентських рахунків членам ВНПС — банкам;
- здійснення клірингових розрахунків між членами ВНПС;
- за результатами проведених розрахунків надає платіжній організації та членам ВНПС у вигляді електронних документів файли-звіти про виконані фінансові операції;
- відповідно до умов договорів, укладених з платіжною організацією або членами ВНПС, може виступати гарантом завершення розрахунків

між членами ВНПС шляхом кредитування членів ВНПС.

Окрім того, якщо членами ВНПС є небанківські фінансові установи, то банки (обслуговуючі) беруть на себе згідно з договорами обов’язки щодо відкриття поточних рахунків членам ВНПС (небанківським установам), здійснюють розрахунки між членом ВНПС та платіжною організацією, процесинговими центрами та отримувачами коштів, а також можуть забезпечувати інкасування кас та здійснювати оприбуткування готівки. На підставі окремих договорів, з метою покриття ризиків технічної неплатоспроможності, обслуговуючі банки можуть відкривати члену ВНПС кредитну лінію (овердрафт), аби забезпечити здійснення ним розрахунків із отримувачами.

Щодо функцій процесингового центру системи, який входить до складу платіжної організації, то на ньому сконцентровано задачі формування, оброблення, передавання, одержання та зберігання даних, а також документів відповідних членів та учасників ВНПС, забезпечення виконання ними своїх функцій. Загальне функціонування ВНПС подано на схемі, що відображає рух платіжних трансакцій від платників на користь отримувачів через термінали самооб-

Схема проходження грошових та інформаційних потоків у ВНПС



слуговування, автоматизовані робочі місця обслуговування платників та інфраструктуру ВНПС, а також обмін інформаційними трансакціями між учасниками та членами ВНПС.

Рух інформаційних потоків у ВНПС розпочинається з ініціювання переказу платником коштів через ПТКС або касу банку. Після цього АРМом касира або програмним забезпеченням ПТКС формується запит до процесингового центру платіжної системи щодо можливості здійснення ініційованого платежу, а саме:

- проводиться перевірка на предмет наявності зазначеного отримувача у базі даних ВНПС;

- перевіряється наявність та достатність коштів на рахунку члена ВНПС, з обладнання якого ініціюється переказ у розрахунковому банку в межах ліміту, встановленого платіжною організацією.

Після підтвердження можливості здійснення платежу платіжною організацією фіксується сума платежу й умовне списання коштів із рахунку члена ВНПС в розрахунковому банку, потім до процесингового центру надсилається інформація про проведення операцій і відбувається її накопичення для формування нетто-файла щодо клірингу – розрахунків між членами ВНПС, а також формуються відомості видаткових операцій. За результатами зазначених етапів платіжна організація надсилає до розрахункового банку нетто-файл для договірної списання коштів із рахунків одних членів ВНПС на користь інших за платежами, здійсненими платниками впродовж попереднього операційного дня. Крім того, платіжна організація надсилає до розрахункового банку відомості видаткових операцій щодо переказу коштів із поточних рахунків членів ВНПС – небанківських фінансових установ чи кореспондентських рахунків типу “ЛОРО” з окремим режимом функціонування членів ВНПС – банків на їх інші рахунки.

Рух грошових потоків у ВНПС розпочинається із приймання платежів від платників шляхом внесення готівки до каси банку, обладнаної відповідним АРМом, або до ПТКС – без відкриття рахунку платнику, на підставі прибуткових документів. Після проведення інкасування ПТКС кошти зараховуються на рахунок члена ВНПС і у подальшому – на рахунок для здійснення клірингу або для використання у господарській діяльності. Наступного робочого дня, після проведення

операцій, згідно з наданим платіжною організацією розрахунковому банку нетто-файлом з окремого транзитного рахунку члена ВНПС здійснюється договірне списання коштів на користь інших членів ВНПС. Зазначимо, що відповідно до рішення Національного банку України [9] операції з приймання готівки для подальшого їх переказу із застосуванням ПТКС можуть здійснювати банки і небанківські фінансові установи, які відповідно до законодавства України отримали відповідну ліцензію або дозвіл на переказ коштів органів державної влади, що здійснюють державне регулювання відповідних ринків фінансових послуг, і є платіжними організаціями або членами платіжної системи, а також суб'єкти господарювання, які уклали агентські договори з банками.

Операції з приймання готівки в національній валюті від фізичних та юридичних осіб для переказу здійснюються згідно з правилами ВНПС без відкриття рахунку. Облік цих операцій згідно з інструкцією Національного банку України [1] здійснюється за рахунками 1002 та 2902 Плану рахунків банків України [6], якщо приймання готівки здійснюється через касу банку, обладнану відповідними АРМом, та за рахунками 1004 та 2920, коли приймання проводиться через пункти самообслуговування клієнтів [12, 13].

Відображення в обліку банку – члена ВНПС операцій за платежами населення на користь отримувачів, рахунки яких обслуговуються у дано-

му банку, наведено у таблиці 2.

В основу бухгалтерського обліку операцій за кліринговою схемою між-банківських розрахунків покладено принципи Правил бухгалтерського обліку операцій із використанням платіжних карток у банках України [8]. Так, відображення в обліку розрахункового банку ВНПС операцій з клірингу наведено у таблиці 3.

Особливою умовою здійснення розрахунків між членами ВНПС є те, що всі операції, які проводяться одними членами ВНПС на адресу інших через розрахунковий банк, відбуваються в межах коштів, що знаходяться на поточних рахунках з окремим режимом функціонування членів ВНПС – небанківських фінансових установ чи кореспондентських рахунках типу “ЛОРО” з окремим режимом функціонування членів ВНПС – банків.

Отже, розглянувши обліково-аналітичний аспект функціонування внутрішньодержавних платіжних систем, автори спробували визначити роль банків у здійсненні розрахунків між членами ВНПС, а також систематизувати інформацію про механізм здійснення переказів у таких системах. Ми вважаємо, що в Україні варто розробити інструкції з бухгалтерського обліку в банках операцій, пов'язаних із діяльністю їх як членів та учасників платіжних систем, зокрема небанківських. Також слід посилити контроль Національного банку України за діяльністю небанківських платіжних систем з огляду на соціальну значущість та зростаючі потужності таких систем в

Таблиця 2. Відображення операцій за платежами в обліку банку – члена ВНПС

№ п/п	Назва операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку
1	Приймання готівки від платників через касу	1002	2902
2	Приймання готівки від платників через ПТКС	1004	2920
3	Розвантаження ПТКС	1007	1004
4	Зарахування готівки з ПТКС до каси	1002	1007
5	Відображення операції за операціями, здійсненими через ПТКС	2920	2902
6	Нарахування банку комісійної винагороди, що стягується з платника (ПТКС)	2920	6110
7	Нарахування банку комісійної винагороди, що стягується з платника (каса банку)	1002	6110
8	Перерахування коштів на рахунки отримувачів	1500	2600
9	Нарахування банку комісійної винагороди від отримувачів	3570	6110
10	Сплата отримувачем комісійної винагороди банку	2600	3570

Таблиця 3. Відображення в обліку розрахункового банку ВНПС операцій з клірингу

№ п/п	Назва операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку
1	Зарахування коштів на рахунки для здійснення операцій з клірингу членів ВНПС	1600/2650	1600*/2650*
2	Проведення операції через кліринговий рахунок	1600*/2650*	3739
3	Нарахування банку комісійної винагороди	1600*/2650*	6399
4	Перерахування коштів членами ВНПС	3739	1600*/2650*

* Рахунки для здійснення операцій з клірингу.

Україні, що стане можливим, якщо буде прийнято відповідні законодавчі та нормативно-правові акти.



Література

1. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 20.10.2004 р. № 495.

2. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 16.08.2006 р. № 320.

3. Концепція запровадження нагляду (оверсайта) за платіжними системами в Україні, схвалена постановою Правління Національного банку України 15.09.2010 р. № 426.

4. Кравець В. Розвиток платіжних систем в Україні та новітні форми розрахунків // Вісник Національного банку України. — 2011. — № 11. — С. 45–47.

5. Махасєва О. Оверсайт як функція центрального банку та концепція його введення в Україні // Вісник Національного банку України. — 2011. — № 4. — С. 18–22.

6. План рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджений Постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 р. № 280.

7. Положення про діяльність в Україні внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем, затверджене постановою Правління Національного банку України від 25.09.2007 р. № 348.

8. Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 08.04.2005 р. № 123.

9. Про врегулювання питань здійснення операцій із застосуванням програмно-технічних комплексів самообслуговування. Постанова Правління Національного банку України від 05.03.2008 р. № 53.

10. Закон України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: rada.gov.ua.

11. Проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо функціонування платіжних систем та розвитку безготівкових розрахунків)” від 21.06.2012 р. № 10656. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: rada.gov.ua.

12. Роз’яснення щодо відображення в бухгалтерському обліку операцій із застосуванням програмно-технічних

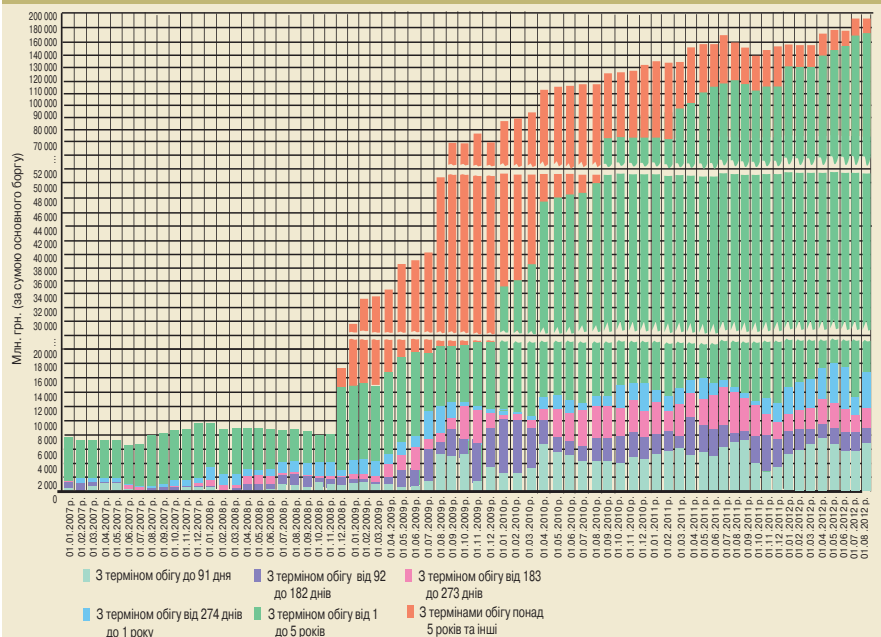
комплексів самообслуговування. Лист департаменту бухгалтерського обліку Національного банку України від 05.06.2008 р. № 12-112/708-7578.

13. Роз’яснення щодо бухгалтерського

обліку операцій, ініційованих за допомогою ПТКС. Лист департаменту бухгалтерського обліку Національного банку України від 29.07.2010 р. № 12-111/1061-13005.

Ринок державних цінних паперів України у липні 2012 року

Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, які перебувають в обігу (на 1 серпня 2012 року)



Обсяг розміщення облігацій внутрішніх державних позик за липень 2012 року*

Період	Результати розміщення ОВДП, номінованих у гривні			Результати розміщення ОВДП, номінованих в іноземній валюті (долари США)		Результати розміщення ОВДП, номінованих в іноземній валюті (євро)	
	Кількість розміщених облігацій, номінованих у гривні, шт.	Обсяг розміщених облігацій, тис. грн.		Кількість розміщених облігацій, номінованих в іноземній валюті, шт.	Залучено коштів до державного бюджету, тис. дол. США	Кількість розміщених облігацій, номінованих в іноземній валюті, шт.	Залучено коштів до державного бюджету, тис. євро
		Усього	Із них: Залучено коштів до державного бюджету, тис. грн.				
Січень	402 410	386 567.47	386 567.47	1 860	1 860.47	0	0
Лютий	3 832 258	3 738 083.73	3 738 083.73	267 488	277 675.89	0	0
Березень	12 695 000	12 519 423.75	6 519 423.75	253 705	254 885.37	253 705	205 208.05
I квартал	16 929 668	16 644 074.95	10 644 074.95	523 053	534 421.73	253 705	205 208.05
Квітень	4 154 580	3 848 844.52	3 848 844.52	77 156	79 719.39	70 000	71 103.20
Травень	2 792 570	2 760 004.01	2 760 004.01	557 789	558 718.96	0	0
Червень	5 600 000	5 670 867.50	5 670 867.50	918 587	939 675.57	40 000	40 245.60
II квартал	12 547 150	12 279 716.03	12 279 716.03	1 553 532	1 578 113.92	110 000	111 348.80
I півріччя	29 476 818	28 923 790.98	22 923 790.98	2 076 585	2 112 535.65	363 705	316 556.85
Липень	600 000	600 000.00	600 000.00	22 202	22 211.52	0	0
Серпень							
Вересень							
III квартал	600 000	600 000.00	600 000.00	22 202	22 211.52		
Жовтень							
Листопад							
Грудень							
IV квартал							
Усього з початку року	30 076 818	29 523 790.98	23 523 790.98	2 098 787	2 134 747.17	363 705	316 556.85

*За станом на 01.08.2012 р.

На замовлення “Вісника НБУ” матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.

Закінчення на с. 19.

Ринок державних цінних паперів України у липні 2012 року

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих у національній валюті, у липні 2012 року										
Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбані облігації	Пропозиція				Результати розміщення				
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номинал облігацій, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.	Термін погашення облігацій	Кількість розміщених облігацій, шт.	Усього	Загальна сума розміщення ОВДП, тис. грн.	Встановлений рівень дохідності облігацій, %	Середньозважений рівень дохідності облігацій, %
232	04.07.2012 р.	-	1 000	-	25.06.2014 р.	-	-	-	-	-
233	04.07.2012 р.	-	1 000	-	24.05.2017 р.	-	-	-	-	-
234	04.07.2012 р.	-	1 000	-	22.05.2019 р.	-	-	-	-	-
235	11.07.2012 р.	-	1 000	-	25.06.2014 р.	-	-	-	-	-
236	11.07.2012 р.	-	1 000	-	24.05.2017 р.	-	-	-	-	-
237	11.07.2012 р.	-	1 000	-	22.05.2019 р.	-	-	-	-	-
239	18.07.2012 р.	-	1 000	-	16.07.2014 р.	-	-	-	-	-
240	18.07.2012 р.	600 000	1 000	-	15.07.2015 р.	600 000	600 000 000.00	600 000 000.00	9.30	9.30
241	18.07.2012 р.	-	1 000	-	24.05.2017 р.	-	-	-	-	-
242	18.07.2012 р.	-	1 000	-	22.05.2019 р.	-	-	-	-	-
244	25.07.2012 р.	-	1 000	-	16.07.2014 р.	-	-	-	-	-
245	25.07.2012 р.	-	1 000	-	24.05.2017 р.	-	-	-	-	-
246	25.07.2012 р.	-	1 000	-	22.05.2019 р.	-	-	-	-	-
Разом						600 000	600 000 000.00	600 000 000.00		

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті (долари США), у липні 2012 року									
Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбані облігації	Пропозиція				Результати розміщення			
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номинал облігацій, дол. США	Розмір купона на одну облігацію, дол. США	Термін погашення облігацій	Кількість розміщених облігацій, шт.	Загальна сума розміщення до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. дол. США	Встановлений рівень дохідності облігацій, %	Середньозважений рівень дохідності облігацій, %
238	11.07.2012 р.	19 972	1 000	-	10.07.2013 р.	19 972	19 976 993.00	9.30	9.30
243	18.07.2012 р.	2 230	1 000	47.25	08.07.2015 р.	2 230	2 234 526.90	9.45	9.45
Разом						22 202	22 211 519.90		

Закінчення. Початок на с. 18

Огляд/

Внутрішньодержавні і транскордонні перекази за перше півріччя 2012 року

Аналітичні дані щодо діяльності в Україні впродовж першого півріччя 2012 року внутрішньодержавних і міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами

У попередньому номері “Вісника НБУ” було оприлюднено інформацію про діяльність в Україні протягом I півріччя 2012 року міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами. Продовжуючи тему, управління нагляду (оверсайта) за платіжними системами та системами розрахунків пропонує увазі читачів журналу аналітичні матеріали щодо діяльності систем переказу коштів, створених резидентами (банками та небанківськими установами України). Викладена в публікації інформація не включає даних щодо переказів, здійснених в Україні з використанням внутрішньобанківських систем переказу коштів. Слід зауважити, що згідно з законодавством платіжні організації платіжних систем, які є резидентами, зобов’язані узгоджувати правила функціонування відповідних платіжних систем із Національним банком України.

За станом на 01.07.2012 р. Національним банком України узгоджено правила дев’яти платіжних систем, із яких чотири створено банками України:

- “PrivatMoney” (ПАТ “КБ “Приватбанк”, м. Дніпропетровськ);
- “АВЕРС” (ПАТ “Банк “Фінанси та кредит”, м. Київ);
- “Аваль-Експрес” (ПАТ “Райффайзен-банк “Аваль”, м. Київ);
- “СОФТ” (ПАТ “Укрсоцбанк”, м. Київ);

п’ять систем створено небанківськими установами України:

- “Фінансовий світ” (ТОВ “Українська платіжна система”, м. Київ);
- “Розрахункова фондова система” (ПАТ “Фінансова компанія “Сучасні кредитні технології”, м. Дніпропетровськ);
- “Поштовий переказ” (УДППЗ “Укрпошта”, м. Київ);
- “ІнтерПейСервіс” (ПАТ “Запоріжв’язоксервіс”, м. Запоріжжя);
- “Глобал Мані” (ТОВ “Глобалмані”, м. Київ).

СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ, СТВОРЕНІ БАНКАМИ УКРАЇНИ

Серед платіжних систем, створених банками України, дві є міжнародними системами переказу коштів (“PrivatMoney” і “АВЕРС”), а дві – внутрішньодержавними системами переказу коштів (“Аваль-Експрес” і “СОФТ”).

Найбільшу кількість учасників має міжнародна система переказу коштів “PrivatMoney”, що приєднала 68 установ, із яких 24 є резидентами, а 44 –

нерезидентами.

Друге місце за кількістю учасників посідає міжнародна система переказу коштів “АВЕРС”, договори про участь у якій уклали 43 установи, п’ять із яких є нерезидентами. Крім того, система “АВЕРС” співпрацює з п’ятьма системами-партнерами, створеними нерезидентами.

Перелік систем переказу коштів, створених банками України, подано

в таблиці 1.

У межах України з використанням зазначених чотирьох платіжних систем у першому півріччі 2012 року було переказано національної валюти на суму **3 192 млн. грн.** та іноземної валюти на суму **4.6 млн. доларів США** (в еквіваленті). При цьому система “PrivatMoney” є лідером серед створених банками України систем переказу коштів – як за кількістю перека-

Таблиця 1. Перелік створених банками України систем переказу коштів

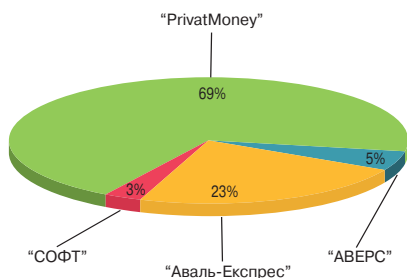
Назва системи та її платіжної організації	№ та дата видачі свідоцтва НБУ	Кількість учасників-резидентів	Кількість учасників-нерезидентів	Кількість систем-партнерів, створених нерезидентами
Міжнародні системи				
“PrivatMoney”, ПАТ “КБ “Приватбанк”	№ 10 від 19.07.2010 р.	24	44	–
“АВЕРС”, ПАТ “Банк “Фінанси та кредит”	№ 1 від 27.05.2008 р.	38	5	5
Внутрішньодержавні системи				
“Аваль-Експрес”, ПАТ “Райффайзен-банк “Аваль”	№ 9 від 07.07.2010 р.	11	–	–
“СОФТ”, ПАТ “Укрсоцбанк”	№ 7 від 26.08.2009 р.	11	–	2

Таблиця 2. Обсяги переказів у межах України, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у першому півріччі 2012 року

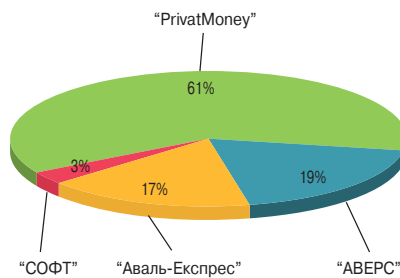
Назва системи та її платіжної організації	Код валюти	Кількість переказів		Сума переказів (тис. одиниць валюти)	
		Усього	У тому числі учасниками системи	Усього	У тому числі учасниками системи
“АВЕРС”, ПАТ “Банк “Фінанси та кредит”	UAH	54 915	9 241	598 592	66 502
	USD	743	30	2 785	287
	UAH	260 989	478	554 781	1 399
	EUR	0	0	0	0
“Аваль-Експрес”, ПАТ “Райффайзен-банк “Аваль”	UAH	37 350	1 852	111 131	7 970
	USD	8	7	41	41
	EUR	0	0	0	0
	UAH	762 084	25 238	1 927 183	69 417
“СОФТ”, ПАТ “Укрсоцбанк”	USD	819	22	1 654	43
	EUR	97	3	153	6
	UAH	1 115 338	36 809	3 191 687	145 288
	USD	1 570	59	4 481	371
	EUR	97	3	153	6

Внутрішньодержавні перекази, здійснені з використанням платіжних систем, створених банками України, у I півріччі 2012 року

Графік 1. Кількість переказів

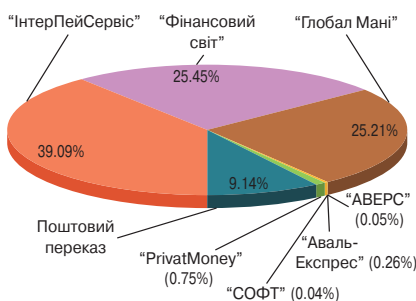


Графік 2. Сума переказів

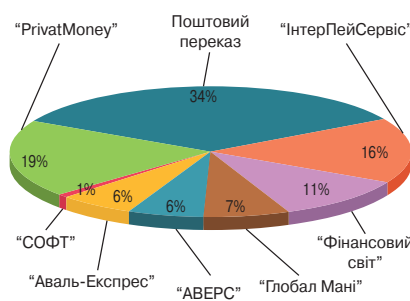


Внутрішньодержавні перекази, здійснені з використанням платіжних систем, створених банками та небанківськими установами України, у I півріччі 2012 року

Графік 3. Кількість переказів



Графік 4. Сума переказів



зів (69% від загальної кількості переказів), так і за сумою (61% від загальної суми переказів). Друге місце за кількістю переказів у межах України обіймає "Аваль-Експрес" (23%), а за сумою переказів другою є система "АБЕРС" (19%) (див. графіки 1 та 2).

Обсяги переказів, здійснених у межах України у першому півріччі 2012 року з використанням створе-

них банками систем переказу коштів, наведено в таблиці 2.

Транскордонні перекази здійснювалися:

- за допомогою учасників — нерезидентів міжнародних платіжних систем "PrivatMoney" та "АБЕРС";
- завдяки співпраці платіжних систем, створених резидентами, і систем, створених нерезидентами

(договори про таку співпрацю укладені платіжними організаціями систем "АБЕРС" і "СОФТ");

- за допомогою банків — кореспондентів (нерезидентів) платіжних організацій внутрішньодержавних платіжних систем "СОФТ" і "Аваль-Експрес".

Загальна сума переказів, відправлених із України з використанням систем переказу коштів, створених банками України, становила **49 млн. доларів США** (в еквіваленті). Водночас сума переказів, виплачених в Україні, сягнула **220 млн. доларів США** (в еквіваленті). Найбільші обсяги транскордонних переказів у першому півріччі 2012 року було здійснено за допомогою міжнародних систем переказу коштів "PrivatMoney" та "АБЕРС".

Сума переказів, отриманих в Україні завдяки системі "PrivatMoney", перевищила **124 млн. доларів США** (в еквіваленті), або 56% від усіх вхідних переказів. Із України за допомогою цієї системи було відправлено **27 млн. доларів США** (в еквіваленті), або 57% від усіх вихідних переказів.

Другою за обсягами транскордонних переказів була система "АБЕРС". Сума переказів, отриманих в Україні з використанням системи "АБЕРС", перевищила **81 млн. доларів США** (в еквіваленті), або 37% від усіх вхідних переказів. Із України за допомогою цієї системи було відправлено **17 млн. доларів США** (в еквіваленті), або 35% від усіх вихідних переказів.

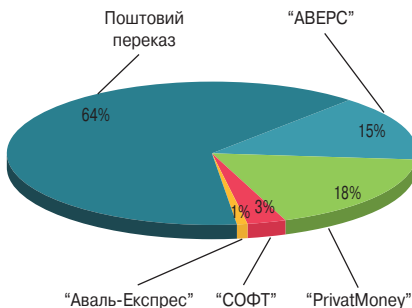
Дані про обсяги транскордонних

Таблиця 3. Обсяги транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у першому півріччі 2012 року

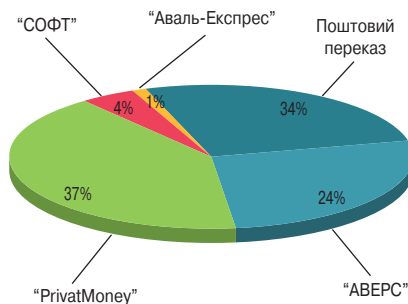
Таблиця 3. Обсяги транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у першому півріччі 2012 року													
Назва системи та її платіжної організації	Спільно з учасниками-нерезидентами				Системи-партнери, створені нерезидентами	Спільно з системами-партнерами				Спільно з банками-кореспондентами (нерезидентами)			
	В Україні		З України			В Україні		З України		В Україні		З України	
	Кількість переказів	Сума переказів (тис. доларів США)	Кількість переказів	Сума переказів (тис. доларів США)		Кількість переказів	Сума переказів (тис. доларів США)	Кількість переказів	Сума переказів (тис. доларів США)	Кількість переказів	Сума переказів (тис. доларів США)	Кількість переказів	Сума переказів (тис. доларів США)
“АБЕРС”, ПАТ “Банк “Фінанси та кредит”	197	132	1 678	991	1. “ЛИДЕР”, Росія	958	822	1 480	956				
					2. InterExpress, Росія	6 106	2 081	179	79				
					3. “Золотая корона”, Росія	132 118	62 824	21 018	13 860				
					4. Caspian, Азербайджан	2 831	13 929	1 313	1 313				
					5. Intel Express Georgia, Грузія	1 977	1 196	70	47				
					Усього:	143 990	80 851	24 060	16 254				
“PrivatMoney”, ПАТ “КБ “Приватбанк”	169 012	123 970	60 667	27 287									
“СОФТ”, ПАТ “Укрсоцбанк”					1. CONTACT, Росія	24 077	12 565	8 990	4 017	44	138	6	1
					2. MoneyGram, США	320	194	84	66				
					Усього:	24 397	12 759	9 074	4 083				
“Аваль-Експрес”, “Райффайзен-банк “Аваль”										1 925	1 719	0	0

Транскордонні перекази, здійснені з використанням платіжних систем, створених банками та небанківськими установами України, у I півріччі 2012 року

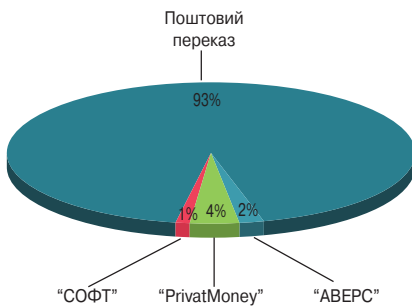
Графік 5. Кількість переказів в Україну



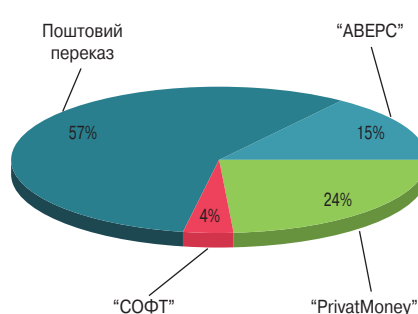
Графік 6. Сума переказів в Україну



Графік 7. Кількість переказів із України



Графік 8. Сума переказів із України



переказів, здійснених у першому півріччі 2012 року з використанням систем переказу коштів, створених банками, наведено в таблиці 3.

ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ, СТВОРЕНІ НЕБАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ

За станом на 01.07.2012 р. дозвіл Національного банку України на здійснення діяльності отримали п'ять внутрішньодержавних платіжних систем, створених небанківськими установами: "Розрахункова фондова система", "Глобал Мані", "Поштовий переказ", "Фінансовий світ" та "ІнтерПейСервіс". Одна з них — "Розрахункова фондова система" — є системою розрахунків за угодами щодо цінних паперів. Ця система налічує 15 членів та 50 учасників. У першому півріччі 2012 року з використанням "Розрахункової фондової системи" здійснено 15 тис. операцій із переказу коштів з метою купівлі-продажу цінних паперів на загальну суму **11 202 млн. гривень**.

Щодо платіжної системи "Глобал Мані", то зазначимо, що правила цієї системи включають правила системи електронних грошей "Глобал Мані", емітентом яких є ПАТ "Ощадбанк". У першому півріччі 2012 року в пунктах приймання коштів та з використанням програмно-технічних комплексів самообслуговування системою "Гло-

бал Мані" було прийнято 25.6 млн. переказів на загальну суму **662 млн. грн.** із метою поповнення електронних гаманців системи електронних грошей "Глобал Мані". Середня сума однієї операції становила 26 гривень.

Платіжні системи "ІнтерПейСервіс", "Фінансовий світ" та "Поштовий переказ" здійснювали діяльність з переказу коштів у межах України. Система "Поштовий переказ" здійснювала також транскордонні перекази.

За допомогою внутрішньодержавної платіжної системи "ІнтерПейСервіс" у першому півріччі 2012 року в межах України було здійснено 39.7 млн. переказів на суму **1 631 млн. гривень**. Середня сума однієї операції становила 41 гривню.

Із використанням внутрішньодержавної платіжної системи "Фінансовий світ" здійснено 25.9 млн. переказів на суму **1 067 млн. гривень**. Середня сума однієї операції становила 41 гривню.

Внутрішньодержавна платіжна система "Поштовий переказ" створена Українським державним підприємством поштового зв'язку "Укрпошта". Загальна сума переказів у межах України, оброблених платіжною системою "Поштовий переказ" у першому півріччі 2012 року, сягнула **3 465 млн. грн.**, з яких 62 млн. грн. становили термінові перекази.

Здійснення УДППЗ "Укрпошта" транскордонних переказів забезпечу-

ється на підставі Угоди про поштові платіжні послуги Всесвітнього поштового союзу та угод із поштовими службами інших країн. У першому півріччі 2012 року в Україні з використанням платіжної системи "Поштовий переказ" виплачено **111 млн. доларів США** (в еквіваленті), при цьому майже всю суму становили електронні перекази. За межі України УДППЗ "Укрпошта" відправлено **65 млн. доларів США**, у тому числі електронних переказів — на суму **18 млн. доларів США**.

Якщо порівняти підсумки діяльності у першому півріччі 2012 року систем переказу коштів, створених банківськими та небанківськими установами, можна зробити такі висновки. Найбільшу кількість внутрішньодержавних операцій було здійснено з використанням системи "ІнтерПейСервіс" — 39% від загальної кількості. Водночас найбільшу кількість коштів було переказано за допомогою системи "Поштовий переказ" — 34% від загальної кількості (див. графіки 3 і 4).

У сфері транскордонних переказів чільне місце посідає платіжна система "Поштовий переказ". Частка її переказів в Україну становила 64% від загальної кількості вхідних переказів, а з України — 93%. Також цією системою була оброблена найбільша сума вихідних переказів із України — 57% від загальної суми.

Водночас найбільша сума вхідних переказів в Україну була опрацьована за допомогою системи "PrivatMoney" (37% від загальної суми переказів) (див. графіки 5, 6, 7, 8).

Усього за допомогою чотирьох систем переказу коштів, створених банками та небанківськими установами України, у першому півріччі 2012 року було переказано:

у межах України:

10 017 млн. гривень;

5 млн. доларів США (в еквіваленті);

в Україну:

331 млн. доларів США (в еквіваленті);

за межі України:

113 млн. доларів США (в еквіваленті).

Матеріали підготовлено управлінням нагляду (оверсайта) за платіжними системами та системами розрахунків Генерального департаменту інформаційних технологій та платіжних систем Національного банку України.



Штрихи до портрета університету/

Володимир Хиленко

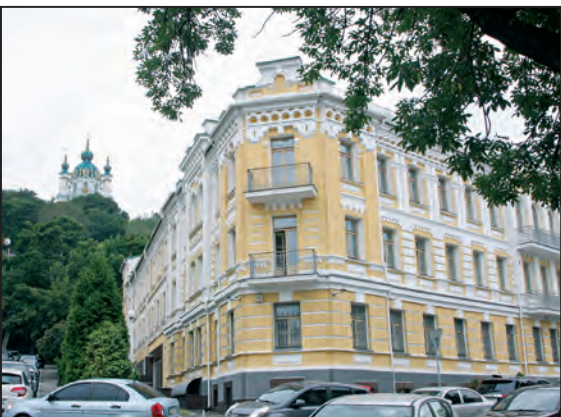
Виконуючий обов'язки ректора
Університету банківської справи
Національного банку України,
професор, доктор технічних наук

Флагман банківської освіти

Університет банківської справи НБУ визнаний переможцем серед українських вузів спрямування “Економіка, фінанси, управління, підприємництво” за версією Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України. Такого успіху досягнуто завдяки щоденній старанній праці дружнього колективу викладачів та студентів, впровадженню сучасних методів навчання, міжнародній співпраці, науковій діяльності вузу.

НА ПУЛЬСІ ЕКОНОМІКИ

Університет банківської справи НБУ завжди йде в ногу з часом та робить кроки на його випередження. Про це свідчать новачки, які вводяться у навчальну програму за викликами нових тенденцій. Коли



Головний корпус Університету банківської справи НБУ — окраса столичного Подолу.

в Україні виникли гострі дискусії та проблеми, пов'язані з важливістю неупередженого та об'єктивного оцінювання діяльності банків, необхідністю протистояти економічному рейдерству, а також дискусії щодо уміння управляти ризиками, налагодження

гармонійної взаємодії органів управління, акціонерів та зацікавлених осіб банку, науковці університету ініціювали обговорення цих питань, виступили авторами нових підручників та монографій. Зокрема університет спільно з престижною Міжнародною фінансовою корпорацією створили першу в нашій країні магістерську програму “Корпоративне управління у банках”.

Як тільки актуалізувалася тема розвитку благодійництва та пошуку стимулювання відповідальності бізнесу УБС НБУ за сприяння Фонду “Україна — 3000” видав підручник із корпоративної соціальної відповідальності та розробив одноіменну навчальну програму. Колектив вузу ініціював введення корпоративної соціальної відповідальності як обов'язкової дисципліни у вищих навчальних закладах України та розробку першої кваліфікаційної характеристики професійного стандарту менеджера з корпоративної соціальної відповідальності і підтримав рух за соціальною відповідальністю бізнесу в Україні. Де речі, теорія та задекларовані принципи підкріплюються у нас активною та масштабною благодійною діяльністю. Одним із важливих благодійних проєктів, утілених університетом, є щорічний “Аукціон надій”, завдяки яко-

му минулого року ми створили перший в Україні Центр соціокультурної реабілітації для людей із вадами зору. Та найважливіше у цій справі те, що за останні шість років нам удалося об'єднати небайдужих людей, які не лише підтримують починання нашого студентства, а й на ділі допомагають у вирішенні актуальних проблем сьогодення. Разом ми успішно впроваджуємо нову модель вирішення соціальних питань, популяризуємо меценатство та пропонуємо молоді нові життєві орієнтири. За цю діяльність університет відзначено престижними нагородами, зокрема спеціальним призом конкурсу “Народний благодійник”.

Наслідки економічної кризи та динамічний розвиток складного фінансового сектору загострили в Україні болючу проблему фінансової грамотності населення, притаманну, до речі, більшості країн світу, яка призводить до незахищеності населення та його зубожіння. Тому Університет банківської справи НБУ, об'єднавши свої зусилля з Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), яке здійснює загальне керівництво проєктом “Розвиток фінансового сектору” (FINREP), узяв на себе почесну місію створення навчально-методичних матеріалів із фінансової гра-

мотності (посібника для вчителя, підручника та робочого зошита для учня). Крім того, надав допомогу у підготовці викладачів фінансової грамотності та реалізації пілотного проекту в середніх загальноосвітніх закладах. У цьому експерименті взяли участь понад 550 учнів та студентів 13 шкіл і ліцеїв із 5 регіонів України: Києва, Львова та Львівської області, Харкова, Черкас, Донецької області. Навчання проводилося протягом другого семестру 2011–2012 н. р.

Важливо, що курс “Фінансова грамотність” спрямований на вироблення практичних умінь, навичок та компетентностей, а не на отримання суто теоретичних знань. Експеримент пройшов успішно, про що свідчить велика кількість схвальних відгуків від учасників проекту, а також зацікавленість у ньому інших шкіл. А головне — Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України погодило курс “Фінансова грамотність” як рекомендовану дисципліну для загальноосвітніх закладів. Нині науковці Університету банківської справи доопрацьовують навчально-методичні посібники та навчальну програму цього курсу, який буде запроваджено у 2012–2013 навчальному році. Члени навчально-виробничого комплексу “Західбанк-освіта” та науково-навчального комплексу “Економісвіта”, до складу яких входять Львівський економічний ліцей, Волинський державний коледж технологій та бізнесу, Черкаський державний бізнес-коледж, Тернопільський національний економічний університет, НУ “Львівська політехніка”, Інститут регіональних досліджень НАН України, УБС НБУ та інші навчальні заклади, задекларували підтримку ініціативи Університету банківської справи НБУ щодо викладання курсу “Фінансова грамотність”.

ОСВІТА БЕЗ КОРДОНІВ

Одним із найдинамічніших напрямів роботи університету є міжнародна співпраця. Наші досягнення у цій сфері підтверджуються, зокрема, підсумками рейтингу вищих навчальних закладів України “ТОР–200”, за результатами якого у 2011–2012 навчальному році УБС НБУ за напрямом міжнародного визнання піднявся з 64 на 31 сходинку, зайнявши гідне місце серед провідних університетів України. Задля досягнення міжнародних стандартів якості освітніх послуг наш уні-



Чергове засідання Дискусійного клубу.
За традицією нагородою клубу відзначається основний доповідач.

верситет уклав договори і розробив програми про “подвійний” диплом із Вищою школою менеджменту в Барселоні (Іспанія) і Балтійською міжнародною академією (м. Рига, Латвія). Крім цього, підготовлено до підписання угоди про “подвійний” диплом із Вищою школою економіки і менеджменту — Університетом прикладних наук (м. Ессен, ФРН), а також досягнуто домовленості щодо підготовки таких угод із Університетом прикладних наук (Верхня Австрія) та Краківським економічним університетом (Республіка Польща). Минулого року університет отримав

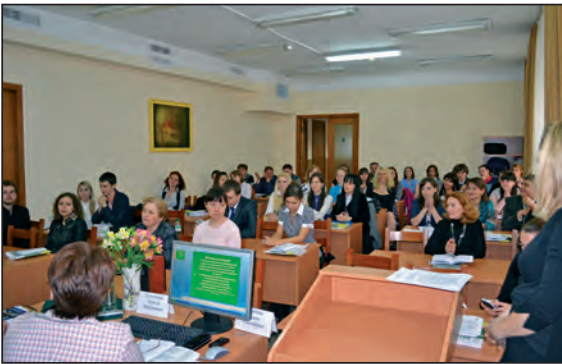


Бібліотека вузу — джерело знань студентів.

ліцензії на підготовку іноземних громадян у Львівському та Харківському інститутах банківської справи, тож протягом 2011–2012 н. р. у ХІБС уже навчалися 6 громадян Азербайджану. За цей же час почесними професорами університету стали відомі зарубіжні економісти: Здіслав Сокаль — заступник Голови Правління Національного банку Польщі та Еріх Келлер — ректор Університету прикладних наук Федерального банку

Німеччини (м. Гахенбург).

Ось уже кілька років поспіль ми успішно реалізовуємо спільні навчальні та науково-дослідні проекти з Фінансовим університетом при уряді Російської Федерації, Поліським державним університетом Національного банку Республіки Білорусь (м. Пінськ) та Вроцлавським економічним університетом (Республіка Польща). Студенти мають змогу спілкуватися під час навчання у Міжнародній літній фінансовій школі у Варшавському університеті (Республіка Польща), де отримують відповідні дипломи та сертифікати. У процесі міжнародного співробітництва наші викладачі вивчають і європейський ринок освітніх послуг. Зарубіжні відрядження науково-педагогічних працівників УБС сприяють удосконаленню змісту та підвищенню якості освітніх програм в університеті, вивченню та запровадженню передових педагогічних і освітніх технологій, зокрема тьюторської підтримки самостійної та індивідуальної роботи студентів. У 2011–2012 н. р. понад 70 науково-педагогічних працівників взяли участь у 19 міжнародних заходах та близько 100 студентів, аспірантів і докторантів стали учасниками наукових і навчальних заходів, із яких 79 були відзначені дипломами та сертифікатами. Університет є членом шести міжнародних асоціацій: Міжнародної асоціації університетів (м. Париж, Франція), Великої Хартії університетів (м. Болонья, Італія), Мережі університетів Чорноморського регіону (м. Констанца, Румунія), Глобального договору ООН (м. Нью-Йорк, США) та Міжнародної



Автори курсу “Фінансова грамотність” провели семінари для вчителів.

асоціації організацій фінансово-економічної освіти (м. Москва, Росія). Наш вуз підтримує співробітництво з 50 іноземними вищими навчальними закладами, банківськими та іншими фінансово-кредитними установами. УБС також активно співпрацює і в межах України, зокрема з різними навчальними закладами та Національним банком. Ми проводимо спільні конференції, семінари, конкурси, обмінюємося досвідом. Також студенти мають змогу активно спілкуватися у літньому таборі, який працює при Севастопольському інституті банківської справи.

НАУКА: ВСТАНОВЛЕНО НАЙВИЩУ ПЛАНКУ

Надійним фундаментом нашого університету є наукова діяльність. Згідно з Концепцією інноваційного розвитку УБС НБУ на 2010–2020 роки університет набуде статусу самоврядного науково-дослідного вищого навчального закладу європейського рівня. Так, у вузі проводиться велика кількість науково-дослідних робіт, активно працює спеціалізована вчена рада та лабораторії, зокрема за напрямками: “Економіко-математичне моделювання портфеля фінансових інструментів” (ЛІБС); “Фінансові потоки економічних агентів в транзитивній економіці” (ХІБС); “Розвиток та регулювання фінансових ринків” (ЧІБС). У 2011 р. в університеті на замовлення Національного банку України проведено дослідження за сімома темами науково-дослідних робіт на загальну суму майже 817 150 грн., результати яких використовують у своїй діяльності департаменти НБУ. Це, зокрема, такі: “Розробка методологічних та інституціональних засад забезпечення фінансової стабільнос-

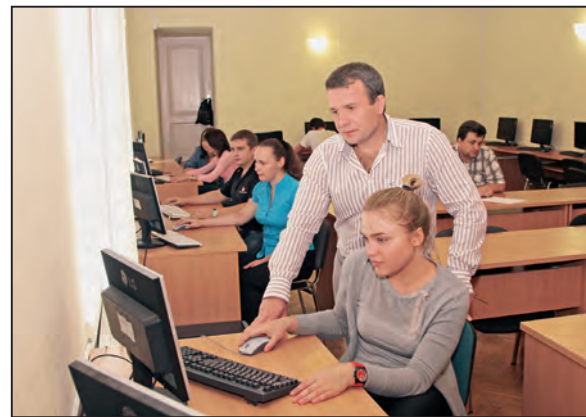
ті в Україні” (замовник департамент економічного аналізу і прогнозування); “Створення єдиної науково-навчальної мережевої (автоматизованої) системи управління операційними процесами у ВНЗ НБУ” (замовник – департамент інформатизації); “Реструктуризація вітчизняних комерційних банків” (замовник – департамент нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду) та інші. Виконано також одну ініціативну науково-дослідну роботу “Управління посткризовим розвитком банківської системи України” загальним обсягом фінансування понад 121 440 грн. Переконали, що незабаром наукові дослідження замовлятимуть нашому вузу й комерційні банки, що розширять фінансові можливості вузу.

Університет банківської справи був і залишається кузницею наукових кадрів. Протягом минулого року на засіданнях спеціалізованих вчених рад УБС НБУ 11 осіб захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності “Гроші, фінанси і кредит” та один викладач захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Наші науковці беруть активну участь у міжнародних науково-практичних конференціях, які щороку проводяться на базі інститутів банківської справи університету (у Львові, Харкові, Черкасах). На цих заходах вітчизняні і зарубіжні вчені обмінюються досвідом, науковими здобутками, дискутують на актуальні теми. Беруть участь у таких конференціях і багато молодих науковців, для яких ці трибуни стають першими сходами на шляху до великої науки.

Університет всіляко сприяє участі молоді у студентських наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах науково-пошукових робіт. Вже 3 115 студентів вузу взяли участь у 397 наукових заходах, зокрема у 100 міжнародних (551 студент) і 80 всеукраїнських науково-практичних і науково-теоретичних конференціях та форумах (561 студент), 49 олімпіадах (505 студентів), 95 семінарах і засіданнях круглих столів (981 студент), 73 курсах (517 студентів). Про наукову активність молоді свідчить зростаюча кількість учасників цих заходів, та здобуття ними 20 найпрестижніших нагород. Для набуття сучасних знань європейського рівня студенти УБС

НБУ проходять практики у міжнародних наукових та фінансових установах. Зокрема, організовано двосторонній науковий студентський міжнародний семінар спільно з Економічним університетом м. Кракова, практику студентів у банку РКО BP SA (Республіка Польща), участь у семінарі Університету прикладних наук Федерального банку Німеччини (м. Гакенбург).

Разом із цим наші студенти виборюють нагороди і у непрофільних конкурсах. Наприклад, студентка ЛІБС Наталія Ковб зайняла перше місце у Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка серед вузів II–IV рівнів негуманітарного профілю, а другокурсниця ЛІБС Тетяна Сірик здобула третє місце на Всеукраїнській конференції наукових робіт у Національному університеті фізичного виховання і спорту з доповіддю “Формування культури вільного часу студентів ВНЗ економічного профілю у процесі фізичного виховання”.



Без глибоких знань комп'ютера не буде професійного банкіра.

Синергетичного наукового ефекту вдається досягати завдяки співпраці всередині наукових навчально-виробничих комплексів “Економосвіта” і “Західбанкосвіта”. Тут здійснюється взаємна цільова підготовка аспірантів та докторантів, підвищують кваліфікації науково-педагогічні працівники, проводиться активна робота на рівні спеціалізованих вчених рад. Наукові та науково-педагогічні працівники залучаються до викладання спеціалізованих дисциплін, керівництва магістерськими роботами, а також до їх рецензування. Значна увага приділяється спільній підготовці підручників, навчальних посібників і монографій, прово-

диться взаємне рецензування наукових і навчальних видань. Ми постійно видаємо актуальну навчальну літературу, 25 книг якої одержало гриф Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України, ще 8 очікують такого статусу. Крім цього, кращі науковці вузу друкуються у фахових виданнях: “Вісник Національного банку України”, “Вісник Університету банківської справи НБУ”, “Фінансовий простір” (зараз знаходиться у процесі реєстрації як електронне фахове видання) та збірнику наукових праць “Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики”. Високо оцінили експерти і наше корпора-



За виручені на VI “Аукціоні надій” гроші у Львові створено перший в Україні Центр реабілітації незрячих.

тивне видання “Золотий резерв”. Воно стало бронзовим переможцем конкурсу “Краще корпоративне медіа України – 2011” за професійне висвітлення головних подій і трендів у банківській сфері, аналіз актуальних тем освіти та науки. До речі, “Золотий резерв” – єдине корпоративне видання серед вищих навчальних закладів України, що увійшло до списку переможців.

ПРОГРЕС ПОТРІБЕН В УСЬОМУ

Локомотивом прогресивних ідей в університеті є Дискусійний клуб, на засіданнях якого обговорюються актуальні проблеми, зокрема останні засідання були присвячені обговоренню тем: “Фінансова криза (друга хвиля): реальності сьогодення” та “Філософія споживання: підвищення добробуту чи хибний шлях людства”. Наша молодь уболіває за свою країну, тож у диспутах відстоює зелену економіку, побудову громадянського суспільства, розвиток держави в гармонії з природою та християнськими цінностями. Іншим цікавим заходом стала студентська науково-практична конференція “Фінанси – 2020: погляд нової генерації”, на

якій молодь спільно з успішними та відомими практиками обговорювала найсміливіші моделі, за якими має розвиватися бізнес України, банки майбутнього, взагалі вся фінансова система.

Університет еволюціонує і в наданні практичних навичок молоді, адже це важливо для освоєння дисциплін і працевлаштування після закінчення вузу. Ми першими на освітньому ринку України створили навчально-тренувальні банки на своїй базі. Донедавна кожен із них працював за шаблоном комерційних банків, нині ж ми доопрацювали систему – поєднали навчально-тренувальні банки наших інститутів і маємо плацдарм, що відтворює діяльність банківської системи України.

Не минули наші фахівці й проблеми погіршення здоров'я молоді в Україні. 2012 рік у нас проходить під гаслом: “Студенти – за здоровий спосіб життя”. Викладачі кафедр фізичного виховання втілюють унікальний для української економічної освіти досвід – розпочали поширювати непрофесійну оздоровчу освіту. Наше ноу-хау в тому, що методику викладаємо паралельно з заняттями. Вже сьогодні маємо позитивні зрушення – ранковий біг студентів, що проживають у



Студенти ЛІБС провели благодійний ярмарок-продаж студентських робіт “Уболіваємо за добро!”, кошти від якого пішли на допомогу дітям Чорнобіля.

гуртожитку, додаткові групи для занять улюбленим видом спорту, спільні походи. Разом ми протистоїмо тютюнокурінню, зловживанню спиртними

напоями, боремося із зайвою вагою, обговорюємо теми профілактики професійних захворювань. Значну допомогу в оздоровленні наших студентів надає Національний банк, який дбає про щорічне оновлення спортивної бази університету. Завдяки цьому вже восени нинішнього року відкриватимемо новий стадіон у Черкасах. Адже всі ми розуміємо, що без здоров'я втрачає сенс і наука, і спорт, і творчість, і здобутки.

УНІВЕРСИТЕТ, ЯКИЙ ОБ'ЄДНУЄ УКРАЇНУ

Тема єднання українців сьогодні є особливо актуальною. І наш університет завдяки тому, що його інститути знаходяться у різних регіонах і плідно співпрацюють, на ділі об'єднує країну. Львів, Харків, Черкаси, Київ – у кожного своя історія, визначні місця, традиції, але усі вони об'єднані у єдину, велику університетську родину. У нас багато спільного, особливо в роботі і навчанні, але й багато відмінного, і це – додатковий стимул розвитку. Збираючись разом на різних заходах, ми популяризуємо історію, традиції та звичаї місць наших осередків, вміло переплітаємо в навчанні та відпочинку новачі з історичним та культурним надбанням. Цьому сприяють і почергові студентські Читання – Сковородинські (ХІБС), Шевченківські (ЧІБС), Франківські (ЛІБС), Нарбутівські (Інститут магістерської та післядипломної освіти). Магістри університету у Києві взяли під опіку могилу Георгія Нарбута, а також один із об'єктів музею архітектури та побуту у Пирогово. Наші студенти щороку у травні демонструють багатство української культури на Святі вишиванки, а нещодавно навіть провели конкурс “Етнобанк – 2021”. Його організатори поставили перед студентами завдання порозмірковувати над професією банкіра майбутнього, який повинен берегти традиції і разом з тим думати на випередження часу. Ми черпаємо натхнення від мудрості наших предків, адже шанування своїх джерел і коренів, свого минулого дасть змогу отримувати справді хороші плоди нашої діяльності у майбутньому. Тож кожен, хто навчається у нашому університеті, має змогу не лише поповнити багаж власних знань, а й розширити кругозір і збагатитися духовно.

**Руслан Гриценко**

Кандидат економічних наук,
заступник голови наглядової ради
ПАТ "КБ "Стандарт"

Уроки фінансової кризи для банківської системи України

Для боротьби з кризою України вперше довелося вирішувати низку складних завдань: проводити діагностику банків у 2009 та 2010 роках та їх капіталізацію коштами держави, надавати підтримку їм шляхом довгострокового рефінансування, терміново розробляти антикризові закони та нормативно-правові акти, створювати нові антикризові підрозділи в системі Міністерства фінансів України та Національного банку тощо. Разом із цим керівництво комерційних банків також отримало новий досвід щодо управління ліквідністю банків під час криз та роботи з проблемними активами.

У статті аналізується механізм розвитку кризи та зроблено висновки, які свідчать про те, що криза спроможна змінити точку зору банківського співтовариства на управління банками та державне регулювання банківської системи країни.

ЕТАПИ ТА МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Розвиток економіки України у передкризовий період характеризувався зростанням обсягів валютного кредитування, зокрема іпотечного, отриманням українськими банківськими та небанківськими корпораціями значного обсягу кредитів від іноземних корпорацій, що призводило до посилення валютних ризиків та розбалансованості грошово-кредитного ринку.

У жовтні 2008 року в Україні з'явилися перші ознаки банківської кризи — почався стрімкий відплив вкладів фізичних осіб. І хоча перші події початку цієї кризи були пов'язані, швидше, з чорним піаром, розв'язаним щодо деяких українських банків, подальший її розвиток носив уже системний характер.

Розглянемо, як розвивалася криза та які етапи вона мала.

1. Початок кризи супроводжували економічні, соціальні та інформаційні передумови, зокрема негативні події на міжнародних та локальних фінан-

сових ринках, гучні банкрутства, заяви урядовців та аналітиків щодо суттєвого погіршення економічного середовища, можливої девальвації національної валюти, підвищення інфляції, а також акції чорного піару, спрямовані на підлив іміджу деяких українських системних банків.

2. Після цього криза перекинулася безпосередньо у фінансовий сектор — розпочався відплив коштів із банківської системи у різних формах: розміщення валюти за кордон та з банківських депозитів до домашніх сейфів; переведення валюти в дорогі метали, товарні та будь-які інші активи. Але поєднувало всі ці процеси те, що у банків "вимивався" значний обсяг залучених коштів клієнтів.

3. Таке "вимивання" пасивів призвело до швидкої втрати ліквідності й необхідності скорочувати кредитний портфель для забезпечення можливості покриття цього відпливу. В результаті деякі банки зазнали неоправданого удару по їх репутації внаслідок неможливості своєчасно виконати свої зобов'язання — повернути вклади або своєчасно здійснити перекази коштів клієнтів. Водночас банки

були дуже вразливими до атак "брудного піару", який ставив за мету усунути банки-конкуренти або здійснити "вороже поглинання". Втрата репутації також ускладнювала можливість залучення додаткових вкладів від фізичних осіб та підприємств, призводила до неможливості отримання міжбанківських кредитів від інших банків.

4. Необхідність скорочення кредитних портфелів, загальної кредитної активності банків на цьому етапі негативно вплинула на діяльність господарських товариств. Значний обсяг підприємницької діяльності зазвичай здійснюється завдяки залученню кредитних ресурсів, які використовуються для поповнення обігових коштів, розширення бізнесу, започаткування нових бізнес-проектів тощо. Скорочення обсягів надання кредитів змусило підприємства скоротити обсяги виробництва, що призвело до необхідності скорочення робочих місць, заробітної плати, відмови від деяких видів діяльності.

У підсумку скорочення персоналу призводило до додаткової потреби населення у вилученні з банків вкладів

для забезпечення власних поточних потреб унаслідок відсутності заробітної плати, а скорочення виробництва погіршувало стан обслуговування кредитної заборгованості в банках, оскільки підприємства виявлялися неспроможними сплачувати в повному обсязі відсотки за своїми кредитами.

5. Зазначені вище проблеми призводили до втрати банками своїх капіталів унаслідок:

— *погіршення якості активів*, пов'язаного зі станом їх обслуговування, що потребувало від банків формування додаткових резервів;

— *зменшення доходів банків*, пов'язаного зі збільшенням вартості коштів для підтримки ліквідності (наприклад, залучень на міжбанківському ринку та залученням депозитів за підвищеними ставками) і зменшенням доходів від кредитних операцій, що було пов'язано зі скороченням їх загального обсягу та погіршенням стану його обслуговування.

На цій стадії банки, які не мали достатнього запасу капіталу, та банки, акціонери яких не мали можливості підтримувати їх новими вливаннями капіталу, опинялися перед загрозою запровадження тимчасової адміністрації, реорганізації або ліквідації.

Схематично розвиток банківської кризи та його етапи можемо відобразити так (див. схему).

ФАКТОРИ, ЩО ПІДСИЛЮВАЛИ НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

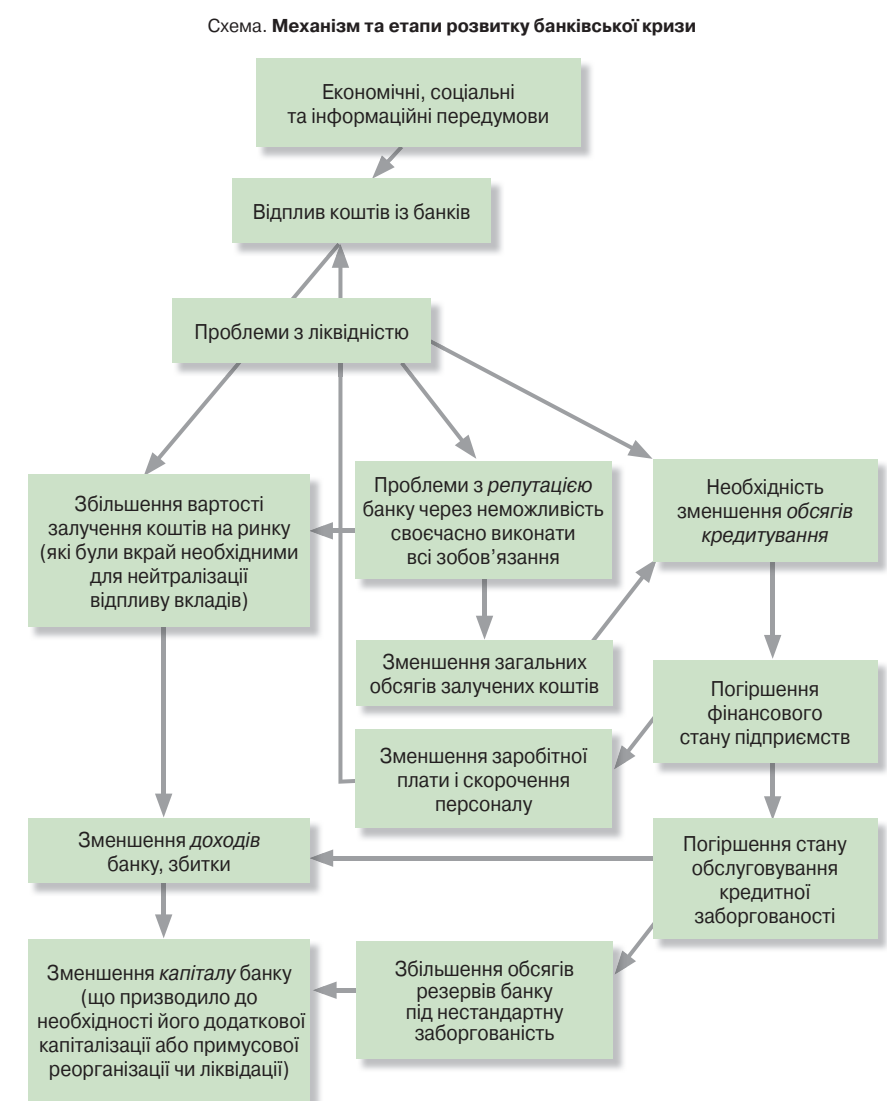
Економічні дослідження [1] виявили такі явища та фактори, які посилювали негативний вплив фінансової кризи: явища “негативного відбору” та “морального ризику”.

Негативний відбір — це процес, що має місце внаслідок асиметрії інформації про товар чи послугу в продавця та покупця. Це призводить до того, що покупець обирає найдешевший товар гіршої якості.

У банківській системі асиметрія інформації у кредитора про реальний фінансовий стан позичальника та в позичальника про всі аспекти фінансової послуги (кредиту) призводить до того, що:

— *позичальник* обирає найдешевший кредит, який має при цьому більше прихованих ризиків (валютно-курсових, відсоткових, щодо шляхів реалізації права на заставлене майно, приховані комісії, штрафи, пені тощо);

— *банк*, намагаючись надати кредит



з більшою відсотковою ставкою, отримує гірших позичальників, оскільки хороші позичальники зазвичай не погоджуються на відсоткові ставки, суттєво вищі за ринкові.

Також наслідком такої асиметрії є процес залучення менш надійними банками депозитів під вищі відсоткові ставки, ніж існують на ринку, що несе більші ризики втрати коштів для вкладників.

В Україні наслідками явища негативного відбору стало запровадження тимчасової адміністрації в більш як 25 банках, які вдалися до надмірно ризикових методів управління банками: залучення значних коштів на міжбанківському ринку, залучення дорогих пасивів від юридичних та фізичних осіб, кредитування ненадійних позичальників, що фактично унеможливило подальше управління банком без уведення тимчасової адміністрації та запровадження мораторіїв.

Моральний ризик — це така поведінка одного з учасників трансакції (угоди), який несе меншу відповідальність за ризики, котра відрізняється від його поведінки в ситуації, якщо б він мав більшу відповідальність за ризик. Життєвим прикладом цього може бути ризикованіша поведінка на дорозі водія, який повністю застрахував свій автомобіль, порівняно з тим, як би він керував ним у випадку відсутності такої страховки.

У банківській системі прикладами “морального ризику” є такі:

1. Поведінка позичальника у випадку, коли заборгованість за кредитом перевищує вартість заставленого майна. Це призводить до того, що економічно позичальнику вигідніше не сплачувати кредит, а очікувати стягнення заборгованості через реалізацію застави. При цьому позичальник безвідповідально ставиться до збереження чи використання застав-

леного майна (автомобіля, обладнання тощо), що збільшує втрати банку від такого кредиту;

2. Поведінка великих банків, які розуміють, що вони занадто великі для того, щоб уряд дозволив їм збанкрутувати, внаслідок чого можуть проводити більш ризикову кредитну політику. Тобто в цьому випадку вони розраховують на те, що ризики їх банкрутства будуть перекладені на уряд та державний бюджет. Тому доцільно, щоб уряд демонстрував банківським установам, що їх розмір не гарантує їм державного захисту, як, наприклад, зробив уряд США щодо Леман Бразерс (Lehman Brothers), відмовившись надавати йому будь-яку державну підтримку, незважаючи на значний вплив банкрутства цієї установи на весь фінансовий ринок США. Але якби уряд не продемонстрував цього, інші великі банки проводили б більш ризикову політику, розраховуючи на державну підтримку. Таким чином, для центральних банків доцільним є обмеження розмірів банків для того, щоб вони не несли системного ризику для банківської системи у разі їх банкрутства;

3. До морального ризику також можна віднести будь-яку опортуністичну поведінку позичальників: не повернення кредитів, зловживання судовими процедурами захисту, антиколекторські заходи тощо в разі, якщо вони розуміють, що при цьому менше втратять, ніж при добропорядній поведінці з банком;

4. “Моральний ризик” також характеризує ставлення тих комерційних банків до Національного банку, які, отримавши кредити рефінансування, замість виконання своїх зобов’язань перед вкладниками та кредиторами, намагалися використати отримані кошти для забезпечення потреб акціонерів.

Саме явища “негативного відбору” та “морального ризику” дають розуміння того, наскільки суттєво вражають банківську систему ненадійні банки, які втрачають капітал і опиняються на межі банкрутства. Через ці явища поведінка проблемних банків стає загрозою для стабільності всієї банківської системи. Тому важливим є термінове втручання органів нагляду у процес виявлення та нейтралізації неплатоспроможних банків, оскільки їх подальше функціонування лише поглиблює негативні наслідки кризи та посилює недовіру до банківської системи.

ДИСКОНТУВАННЯ ВАРТОСТІ КРЕДИТУ

Під час реструктуризації та стягнення кредитної заборгованості деякі банки витрачали декілька років на вирішення конфліктних ситуацій із позичальниками в судах, при цьому, навіть вигравши судову справу, банк не завжди міг повернути всю заборгованість позичальника. Водночас, криза показала, що деякі компромісні рішення під час реструктуризації можуть бути більш ефективними для банків.

“Гроші сьогодні варті більше, ніж ті ж самі гроші завтра” — розуміння цієї тези необхідне для розрахунку поточної вартості інвестицій у фінансовому секторі й обґрунтовує необхідність дисконтування суми заборгованості позичальника, яка може бути отримана в майбутньому, до її поточної вартості.

Таким чином, кошти, які можуть бути отримані в майбутньому від реалізації заставленого майна за кредитом, повинні бути порівнянні з коштами, які можна отримати сьогодні від продажу заборгованості та їх укладення в прибуткові активи. Дисконтування вартості необхідне тому, що інвестуючи сьогодні, через певний час у майбутньому можна отримати більші кошти у вигляді відсотків. Також необхідність дисконтування кредитної заборгованості посилюється негативним впливом інфляції на вартість коштів, які з часом знецінюються, та зменшенням вартості заставленого майна через його псування, фізичний та моральний знос тощо.

Якщо позичальник стає неплатоспроможним і єдиною надією на повернення боргу є реалізація застави, яку вдасться, наприклад, реалізувати за 1 млн. грн. через три роки, то з урахуванням дисконтування цих надходжень за норми прибутку 20%, вартість даних коштів “на сьогодні” дорівнюватиме 578.7 тис. грн.¹ Тобто якщо банк запропонує позичальнику або іншій особі викупити заборгованість за цю суму, то через три роки, вклавши її в певні активи з прибутковістю 20% річних, банк отримає той самий 1 млн. грн.

Це може видатися банку більш привабливим, ніж очікувати три роки, тим більше, що, враховуючи такий розрахунок, можна провести пе-

реговори й спробувати отримати більше, ніж 578.7 тис., тобто мати більші доходи, ніж вони можливі, виходячи з поточної оцінки вартості застави і термінів її можливої реалізації. Водночас обсяги можливого дисконтування на практиці ще більші, оскільки для реалізації застави банкам доволі часто доводиться втягуватися у судові процеси з позичальниками, а також нести інші витрати, наприклад, на утримання застави (зберігання, обслуговування, охорону, комунальні витрати тощо), які зменшують вартість застави з часом та збільшують витрати на її реалізацію. Якщо взяти більш реалістичний приклад, що для реалізації застави вартістю 1 млн. грн. за той час, доки тривають судові сутички, банку доведеться витратити додатково ще 200 тис. грн., а реалізація застави стане можливою лише через 5 років (наприклад, через відсутність попиту на заставу під час кризи), то поточна вартість такого активу становитиме вже лише 321.5 тис. грн., тобто 32% від її номінальної вартості. Такі розрахунки пояснюють прийняті окремими банками рішення щодо швидкої та з великим дисконтом реалізації кредитів, які перестали генерувати банку доходи. Це дає змогу банкам також уникати грошових витрат та витрат часу, пов’язаних із роботою з проблемною заборгованістю.

КОМІСІЙНІ ТА ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ

Класична теорія банківської справи стверджує, що головними доходами банків повинні бути процентні доходи. Проте криза внесла свої корективи навіть у цю тезу. Під час кризи процентні доходи банків суттєво зменшуються внаслідок підвищення вартості запозичень та зменшення дохідності активних операцій. Але якщо банк надає інші послуги, які генерують комісійні доходи, наприклад, обмін валют, перекази, оплату комунальних платежів тощо, то такі надходження зменшуються набагато повільніше, оскільки їм не притаманний відсотковий ризик. Таким чином, наявність у банку значної частки комісійних доходів може свідчити про його потенційно більшу стійкість під час кризових явищ.

Депозити чи кредити?

У банківській системі України існувала переважна думка, що для банку найголовнішим завданням та критерієм ефективності його роботи є

¹ Механізм розрахунку дисконтування описаний на веб-сторінці “Дисконтування” у Вікіпедії: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Дисконтирование>.

обсяги залучення вкладів. Але криза поставила перед керівництвом банків нові запитання: чого будуть варті великі обсяги залучених вкладів, якщо в банку не буде позичальників, здатних генерувати прибутки для покриття відсотків за залученими вкладом? Водночас якщо в банку є надійні позичальники, здатні генерувати достатні прибутки, то він практично завжди зможе знайти фінансування під ці кредити, навіть шляхом залучення коштів від інших фінансових установ. Вкладники банків бажають передусім отримати дохід від своїх депозитів, а банк при цьому є лише посередником між ними та позичальниками. Але яким чином банк зможе сплатити відсотки за залученими коштами, якщо не буде підприємств, здатних отримувати ці кошти і повертати їх із відсотками? Таким чином, можемо зробити висновок, що головною діючою особою в цій схемі є суб'єкт господарювання, **здатний генерувати прибутки**.

Звичайно, що для нормального функціонування банківського сектору повинен бути баланс між залученими коштами та розміщеними активами, але криза дала зрозуміти, що головним діючим суб'єктом у банківській системі та в суспільстві є передусім бізнесові проекти, які генерують прибуток. При цьому основним завданням уряду є створення умов для розвитку бізнесу та його захисту, а завданням банків та Національного банку — пошук шляхів удосконалення та оптимізації механізмів фінансування таких бізнесів без створення необґрунтованих перешкод у їх доступі до фінансових ресурсів.

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ КРЕДИТІВ

Під час кризи деякі підприємства стають нездатними своєчасно в повному обсязі виконувати свої зобов'язання за кредитними угодами. Водночас швидко зменшується ринкова вартість застави, отриманої банком за кредитом. У таких випадках перед банками постає необхідність реструктуризації кредитної заборгованості, тобто підписання з позичальником кредитної угоди на нових умовах для того, щоб забезпечити виконання однієї з двох умов:

- створення сприятливих умов для подальшого функціонування бізнесу позичальника завдяки зменшенню щомісячних платежів тощо;
- збільшення вартості застави для

забезпечення достатнього покриття ризиків банку.

Практика банків в Україні щодо реструктуризації кредитів мала суттєві відмінності. Деякі банки допускали певні стратегічні помилки, зокрема у випадку зменшення вартості отриманого в заставу забезпечення, користуючись фактами затримок у сплаті відсотків, які давали банкам правову можливість розпочати процес отримання у власність заставу за кредитом, намагалися її швидко реалізувати, щоб отримати максимальне грошове покриття за наданим кредитом. Після цього перед банком поставало питання: куди інвестувати кошти, отримані від реалізації застави? Банк під час кризи не завжди був здатним знайти нового платоспроможного позичальника. Таким чином, банки приходили до висновку: якщо позичальник банку спроможний виконувати свої хоча б поточні зобов'язання за кредитом (сплачувати відсотки), то проблема з вартістю застави може відходити на другий план. Саме в цьому питанні деякі банки припускалися помилок — заради отримання швидкого максимального покриття кредиту вони втрачали позичальників, які б могли в подальшому “годувати” їх відсотками під час кризи. Такою політикою банки деколи завдавали непоправної шкоди підприємствам, які без підтримки свого банку фактично втрачали бізнес.

ГЕНЕРАЦІЯ ПРИБУТКІВ – ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ЩОДО ВІДБОРУ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ

Криза засвідчила прості речі щодо стосунків із позичальниками, які в цей час суттєво змінилися на користь останніх.

Спробуємо відповісти на два запитання:

— чи може нормально функціонувати банк, якщо позичальники не сплачують відсотки, але є застава за цими кредитами?

— чи може нормально функціонувати банк, якщо застава знецінилася, але підприємства своєчасно сплачують відсотки за кредитами?

У першому випадку банк зможе нормально функціонувати лише після отримання коштів від реалізації застави. Але під час кризи на це, можливо, потрібно буде багато часу, до того ж можна втратити суттєву частину вартості застави. У другому ж випадку знецінення застави практично

не відобразиться на роботі банку, його доходи залишаться незмінними, і він зможе продовжувати нормально функціонувати. Це дало банкам розуміння того, що при кредитуванні позичальників потрібно орієнтуватися передусім на можливість генерування підприємством прибутку, а питання щодо вартості застави залишається на другому плані.

Водночас політика Національного банку щодо формування резервів [5] потребує від банків наявного забезпечення за кредитом для уникнення необхідності формування резервів, що в деяких випадках змушує банки тиснути на підприємства для отримання додаткового забезпечення в разі знецінення наявної застави. Це відбувається навіть у тих випадках, коли підприємства продовжують здійснювати достатню прибуткову діяльність. Такий тиск на банки певною мірою посилюється й негативним впливом кризи, оскільки підприємства, які залишаються здатними забезпечувати країну робочими місцями, надходженнями до бюджету, а банк — доходами, не завжди можуть знайти додаткову заставу і через це втрачають можливість фінансування своєї господарської діяльності.

Таким чином, у методології щодо розрахунку резервів на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями повинно приділятися більше уваги факторам, які характеризують прибуткову діяльність підприємств.

АНТИКРИЗОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Під час кризи всі учасники банківського ринку, Національний банк та уряд повинні вживати певних дій для обмеження розвитку негативних сценаріїв і зменшення негативних наслідків від кризових явищ.

Дії банків під час кризи повинні стосуватися:

— залучення додаткового капіталу від акціонерів (як існуючих, так і нових), у тому числі у формі субординованого боргу;

— скорочення власних витрат;

— ефективної реструктуризації кредитної заборгованості;

— розгляду власниками банків питання про доцільність злиття з іншими банками для підтримки необхідної капіталізації.

Для Національного банку під час кризи важливим є:

— забезпечення своєчасної під-

тримки ліквідності банкам;

- забезпечення якісного тимчасового адміністрування в проблемних банках;

- проведення своєчасних виправних дій із неплатоспроможними банками: реорганізація, продаж новим власником, ліквідація тощо.

Роль уряду під час кризи стосується таких питань:

- організація викупу проблемної заборгованості через державні установи (агенції з реструктуризації активів тощо);

- створення умов для забезпечення процесу викупу комерційними компаніями проблемної заборгованості на конкурентних засадах;

- надання державних гарантій, а також фінансової підтримки стратегічно важливим галузям та підприємствам;

- підвищення рівня гарантування вкладів, можливого запровадження державних гарантій на кошти юридичних осіб.

Розглядаючи світовий досвід щодо дій урядів для підтримки стабільності фінансового сектору під час кризи, можемо підкреслити наявність деяких концепцій роботи з “токсичними” активами банківської системи.

- **Ірландія** створила єдину державну агенцію з управління активами (NAMA), до якої перевела “токсичні” активи з 6 найбільших банків на суму 90 млрд. євро в обмін на державні облігації.

- **Німеччина** визначила обсяг “токсичних” активів по країні в сумі 800 млрд. євро, але прийняла стратегію щодо уникнення списання значних сум із балансів банків для уникнення великих державних витрат. Тому банкам було запропоновано обмінювати “токсичні” активи в обсязі 90% їх балансової вартості на облігації, гарантовані урядом. При цьому банк повинен сплатити “живими” грошима різницю у 10% вартості активу, що стримувало банки від списання надмірних сум.

- **Великобританія** замість створення госпітального банку надала банкам під “токсичні” активи державні гарантії на суму 600 млрд. фунтів стерлінгів.

Усі зазначені вище дії були ефективними і дали позитивний поштовх стабілізації у фінансовому секторі, тому уряд України може комбінувати використання цих заходів та спрямувати свої зусилля на:

- створення компаній для роботи з поганими активами на ринкових

умовах;

- обмін “токсичних” активів на державні облігації з певними дисконтами та умовами;

- надання державних гарантій як за певними, соціально важливими категоріями кредитів (наприклад, іпотечними або наданими стратегічно важливим підприємствам, агропромислового комплексу тощо), так і гарантій за залученими банками коштами від юридичних осіб.

Порівнюючи антикризові заходи у фінансовому секторі з лікуванням хворого, можемо зазначити, що в Україні було застосовано багато необхідних “лікувальних засобів і препаратів”, але більшість із них використали з запізненням у часі, що призвело до погіршення стану здоров’я “пацієнта” порівняно з тим, якби всі ці заходи були застосовані своєчасно. Саме тому коли йдеться про антикризові програми, дуже важливим чинником є фактор часу, і від урядів, органів нагляду й фінансових установ слід вимагати вже наперед складених антикризових програм.

ВИСНОВКИ

1. Найважливішим завданням діяльності банківських установ є пошук підприємств-позичальників, здатних генерувати прибуток, та забезпечення ефективного механізму їх кредитування.

2. Національний банк України може стимулювати кредитування під час кризи через удосконалення методології розрахунку резервів, зокрема шляхом підвищення впливу на розрахунок рівня резервів такого фактора, як здійснення підприємством прибуткової діяльності.

3. Під час проведення реструктуризації кредитів комерційні банки повинні враховувати необхідність дисконтування очікуваного обсягу надходжень коштів для визначення з позичальниками більш компромісних шляхів врегулювання проблемної заборгованості.

4. Для забезпечення вищої стійкості під час кризи банкам слід формувати тарифну політику, спрямовану на збільшення питомої ваги комісійних доходів, які є менш чутливими до кризових явищ у фінансовому секторі.

5. Органам банківського нагляду слід своєчасно виявляти і терміново втручатися в процес нейтралізації неплатоспроможних банків, оскільки подальше функціонування таких

банків, які втрачають капітал і опиняються на межі банкрутства, лише поглиблює негативні наслідки кризи та посилює недовіру до банківської системи.

6. Дії уряду під час кризи, спрямовані на підтримку фінансового сектору, повинні включати такі заходи:

- створення компаній для роботи з поганими активами та викупу ними поганих активів на конкурентних засадах;

- здійснення урядом обміну певних “токсичних” активів банків на державні облігації із застосуванням дисконтування;

- надання державних гарантій за певними категоріями кредитів (наприклад, іпотечними) та розширення державних гарантій на кошти юридичних осіб, позитивний ефект від чого може значно скоротити втрати і витрати уряду під час боротьби з наслідками кризи.

7. Для Національного банку доцільно розглянути можливість запровадження законодавчих обмежень максимальної питомої ваги активів одного банку в загальних активах банківської системи на ринку, щоб погіршення фінансового стану одного банку не призводило до виникнення системного ризику для всієї банківської системи, а також не давало банкам підстав шантажувати уряд щодо необхідності їх державної підтримки.

Література

1. Акерлоф Дж. Рынок “лимонов”: неопределённость качества и рыночный механизм (1970) // *THESIS*. — 1994. — Вып. 5. — С. 91 — 104.

2. Горячківська Н. “Криза: небезпека чи можливості?” — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://bank-stories.blogspot.com/2008/11/blog-post_29.html

3. Дж. Синки, мл. Управление финансами в коммерческих банках: Пер. с англ. 4-го переработанного изд. / Под ред. Р.Я.Левиты, Б.С.Пинскера. — М.: Gatallaxy. — 1994.

4. Нассим Николас Талеб — Черный лебедь. Под знаком непредсказуемости / Пер. с англ. В. Сонькина и др., под редакцией М.Тюнькиной. — М.: Издательство КоЛибри, 2011. — 528 с.

5. Положення “Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями”, затверджене постановою Правління Національного банку України від 25.01.2012 р. № 23.



Ольга Слуцька

Аспірант кафедри фінансів
Харківського національного
економічного університету

Дослідження/

Моделювання системи фінансових показників оцінки ризиків дефолту емітентів облігацій

У статті розглянуто проблеми оцінки та управління кредитними ризиками та зокрема ризику дефолту. На основі математичного моделювання сформовано систему фінансових показників, які рекомендовано використовувати як основні параметри оцінювання ризику дефолту підприємств-емітентів корпоративних облігацій. Орієнтуючись на ці показники, інвестори матимуть змогу оцінювати перспективи вкладень у боргові цінні папери, а позичальники – визначити свою інвестиційну привабливість з точки зору залучення зовнішніх джерел фінансування діяльності.

ОСНОВНІ СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ НАДІЙНОСТІ ЕМІТЕНТІВ ОБЛІГАЦІЙ

У продовж фінансової кризи 2008–2010 рр. багато власників корпоративних облігацій зазнало значних втрат через неспроможність емітентів вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями. Внаслідок зростання масштабів кредитних ризиків та зокрема ризику дефолту емітентів облігацій, виникла необхідність удосконалення сучасних та розробки нових методик оцінки та управління цими ризиками.

У результаті вивчення економічної літератури щодо надійності емітентів цінних паперів ми дійшли висновку про те, що всі способи оцінювання ризику дефолту позичальників умовно можна поділити на три групи [1], а саме:

- на основі кредитних рейтингів, що присвоюються рейтинговими агентствами;
- на основі опитування експертів;
- на основі економіко-математичних методів, що ґрунтуються на статистичних даних з історії дефолтів, фінансовій звітності емітентів або показниках фондового ринку.

Детальний аналіз кожного способу оцінювання надійності емітентів облігацій з точки зору потенціалу його практичного використання в умовах української економіки [1] дав змогу встановити, що найбільш прийнятними є методи, які ґрунтуються на інформації, представленій у фінансових звітах емітентів. Це зумовлено тим, що необхідна для оцінки інформація є відкритою та містить дані про результати діяльності емітентів. Натомість внаслідок нетривалої історії діяльності та недостатнього розвитку вітчизняного фондового ринку використовувати інформацію про ринкові ціни на такі папери недоцільно.

У зв'язку з цим постає об'єктивна необхідність формування системи фінансових показників, які будуть використані фінансистами-практиками для оцінки ризику дефолту емітентів корпоративних облігацій. Вибір та обґрунтування показників доцільно здійснювати, враховуючи такі вимоги: сукупність обраних фінансових коефіцієнтів має, по-перше, вичерпно відображати реальний фінансовий стан підприємства-позичальника, по-друге, не мати дублюючих один одного коефіцієнтів. Це дасть змогу полегшити процес

виявлення ринкових закономірностей та побудувати точнішу та більш практичну модель оцінки ризику дефолту.

У теорії фінансового аналізу відомо понад 200 відносних аналітичних показників, які можна розрахувати на основі фінансової звітності [2]. Всі ці коефіцієнти можемо розділити на такі основні групи: ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності, майнового стану, обслуговування боргу тощо. Водночас наголосимо, що більшість коефіцієнтів є функціонально взаємозалежними, тому їх розрахунок має практично однаковий результат, що призводить до надлишку інформації. Інші показники, навпаки, можуть давати суперечливі результати, що викликає певні протиріччя під час інтерпретації висновків.

Вибір коефіцієнтів для оцінювання надійності позичальника не є усталеним, оскільки за умов відсутності єдиного загальноприйнятого стандарту аналізу фінансового стану підприємства кожний фахівець обирає фінансові коефіцієнти на свій власний розсуд, користуючись при прийнятті рішень як об'єктивними, так і суб'єктивними чинниками [3].

ФОРМУВАННЯ ПЕРВІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ РИЗИКУ ДЕФОЛТУ ЕМІТЕНТІВ ОБЛІГАЦІЙ

Для побудови первісної сукупності фінансових показників було проаналізовано найпоширеніші моделі оцінки ймовірності дефолту, банкрутства, платоспроможності, що використовуються в зарубіжній та вітчизняній практиці: Едварда Альтмана, Рамі Зейтана, Вільяма Бівера, Делтона Чессера, Гаррі Тайена, Джеймса Олсона, Стіва Кіна, О.Ю.Белікова, І.С.Благуна, І.Г.Брітченка, Г.І.Великоіваненко, Г.В.Давидової, Л.Б.Долінського, Г.Г.Кадикова, М.О.Кизима, Ю.С.Копчака, А.В.Матвійчука, Р.С.Сайфуліна, О.О.Терещенка, М.О.Федотової, О.С.Шапкіна, а також показники, які пропонують використовувати Асват Дамодаран, Френк Фабоцци, Вільям Шарп тощо. Також було розглянуто Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, які затверджено наказом Міністерства економіки України № 14 від 19.01.2006 р.

У результаті такого відбору було сформовано перелік фінансових показників, які найчастіше використовуються в літературі для оцінки платоспроможності боржників та ймовірності дефолту емітентів облігацій (див. таблицю 1).

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ

Зважаючи на велику кількість коефіцієнтів, відображених у таблиці 1, проаналізувати та виявити актуальні закономірності в діяльності емітентів за всіма показниками (див. таблицю 1) є вельми складним завданням. Проте серед запропонованих показників є такі, котрі надають схожу інформацію щодо фінансового стану позичальника, тобто сильно корельовані між собою. Об'єднання таких коефіцієнтів в одну групу дасть змогу значно полегшити виявлення закономірностей при дослідженні ризику дефолту емітентів облігацій. У зв'язку з цим доцільним є застосування методу багатовимірного статистичного аналізу, а саме факторного аналізу [4].

Зазначений метод дає змогу скоротити кількість показників шляхом

Таблиця 1. Перелік фінансових коефіцієнтів для оцінки ризику дефолту емітентів облігацій

№ п/п	Назва коефіцієнта	Порядок розрахунку коефіцієнта
I. Показники фінансової стійкості		
K1	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Позикові кошти / Активи
K2	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	Довгостроковий борг / Довгостроковий борг + Власний капітал
K3	Показник фінансового левериджу	Позикові кошти / Власний капітал
K4	Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	Власний капітал / Загальний капітал
K5	Коефіцієнт співвідношення короткострокових зобов'язань та власного капіталу	Короткостроковий борг / Власний капітал
K6	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні кошти / Власний капітал
K7	Частка реінвестованого прибутку в активах	Нерозподілений прибуток / Активи
K8	Частка основного капіталу в чистих активах	Необоротні активи / Активи – Позикові кошти
II. Показники ліквідності та платоспроможності		
K9	Коефіцієнт поточної ліквідності	Поточні активи / Поточні пасиви
K10	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Грошові кошти + Дебіторська заборгованість / Поточні пасиви
K11	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні пасиви
K12	Частка грошових коштів (високоліквідних активів) в активах	Грошові кошти + Поточні фінансові інвестиції / Активи
K13	Питома вага чистого оборотного капіталу в активах	Поточні активи – Поточні пасиви / Активи
K14	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	Власні оборотні кошти / Оборотні кошти
K15	Коефіцієнт мобільності активів	Оборотні активи / Активи
K16	Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	Загальна дебіторська заборгованість / Загальна кредиторська заборгованість
III. Показники обслуговування боргу		
K17	Коефіцієнт відсоткового покриття за EBIT ¹	Операційний прибуток / Обсяг відсоткових виплат
K18	Коефіцієнт відсоткового покриття за EBITDA ²	Операційний прибуток + Амортизація / Обсяг відсоткових виплат
K19	Коефіцієнт покриття боргу	Операційний грошовий потік / Сума боргу
K20	Коефіцієнт Бівера	Чистий прибуток + Амортизація / Позикові кошти
IV. Показники рентабельності		
K21	Рентабельність активів за EBIT	Операційний прибуток / Активи
K22	Рентабельність активів за EBITDA	Операційний прибуток + Амортизація / Активи
K23	Операційна рентабельність продажу (маржа операційного прибутку)	Операційний прибуток / Чистий дохід
K24	Чиста рентабельність продажу (маржа чистого прибутку)	Чистий прибуток / Чистий дохід
K25	Рентабельність сукупного капіталу	Чистий прибуток / Активи
K26	Рентабельність позикового капіталу	Чистий прибуток / Позиковий капітал
K27	Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Власний капітал
K28	Рентабельність витрат	Прибуток до оподаткування / Собівартість
V. Показники ділової активності		
K29	Оборотність активів	Обсяг реалізації / Активи
K30	Оборотність оборотних активів	Обсяг реалізації / Оборотні активи
K31	Оборотність запасів	Собівартість / Запаси
K32	Оборотність дебіторської заборгованості	Обсяг реалізації / Дебіторська заборгованість
K33	Оборотність кредиторської заборгованості	Собівартість / Кредиторська заборгованість
K34	Оборотність власного капіталу	Обсяг реалізації / Власний капітал
K35	Розмір компанії	Логарифм сукупних активів компанії
K36	Співвідношення чистого грошового потоку на інвестований капітал та активи	Чистий грошовий потік на інвестований капітал / Активи
K37	Співвідношення чистого грошового потоку на інвестований капітал та зобов'язань	Чистий грошовий потік на інвестований капітал / Позикові кошти

Джерело: складено автором за результатами узагальнення методичних підходів.

¹ Earnings Before Interest and Taxes – операційний прибуток (прибуток до вирахування відсоткових платежів та податку на прибуток).

² Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization – операційний грошовий потік (прибуток до вирахування відсоткових платежів, податку на прибуток та амортизаційних відрахувань).

формування незалежних один від одного факторів (головних компонент) на основі кореляційних зв'язків між вихідними показниками. Математична модель головних компонент базується на логічному припущенні, що значення множини взаємопов'язаних ознак спонукають появу загального результату. Пошук головних компонент зводиться до завдання послідовного виділення першої головної компоненти, яка пояснює найбільшу частку всієї мінливості ознак (дисперсії), що увійшли до його складу, та наступної компоненти, яка має другу за величиною дисперсію тощо [4, 5].

Однією з найважливіших цілей факторного аналізу є визначення кількості факторів, яка за певних умов є найдоцільнішою. Рішення щодо кількості факторів, які слід залишити для проведення подальшого дослідження, є цілком довільним, проте має ґрунтуватися на ступені інформативності головних компонент. Так, фактор вважається значущим, якщо він пояснює більш як 5 відсотків загальної мінливості. До того ж до фактора слід включати ті показники, які мають найбільший зв'язок із ним. Коефіцієнт взаємозв'язку між певним показником та загальним фактором, який відображає рівень впливу фактора на показник, називається факторним навантаженням цього показника за цим загальним фактором (значущими вважаються показники з факторним навантаженням більш як 0.7). Залежно від показників, що увійшли до складу фактора, йому надається економічна інтерпретація.

Отже, метод факторного аналізу дає змогу знизити простір показників, що можуть бути використані для оцінки ймовірності дефолту емітентів облігацій, та визначити найістотніші риси та латентні зв'язки, що описують реальний фінансовий стан боржників. Крім того, факторний аналіз дає можливість постійно уточнювати склад показників, які характеризують об'єкт дослідження, в умовах постійних змін економічного та фінансового середовища.

РЕЗУЛЬТАТИ ФАКТОРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ РИЗИКУ ДЕФОЛТУ

Поставлене завдання зменшення кількості показників за допомогою факторного аналізу, а саме методу головних компонент, у процесі дослідження було вирішене за до-

помогою пакета прикладних програм Statsoft Статистика 7.0 (Statsoft Statistica 7.0). З метою визначення вихідних даних сформовано базу, що складається з публічної квартальної фінансової звітності емітентів корпоративних облігацій, які перебували в обігу в період з 2007 р. по 2011 р. Для обраних емітентів облігацій розраховано фінансові коефіцієнти, які наведені у таблиці 1. Отже, вихідними даними для проведення факторного аналізу є вибірка, що складається з 1 653 спостережень, кожне з яких охарактеризоване 37 фінансовими коефіцієнтами.

Первинні результати факторного аналізу довели, що не всі показники оцінки надійності емітентів облігацій як боржників у сучасних умовах функціонування є інформативними та актуальними, оскільки факторні навантаження були меншими за порогове значення (0.7). В результаті ітеративного застосування процедури факторного аналізу – послідовного вилучення з моделі найменш значущих показників, що не увійшли до жодного з виділених факторів, – було сформовано 4 фактори. Структуру кожної виділеної головної компо-

ненти відображено у таблиці 2.

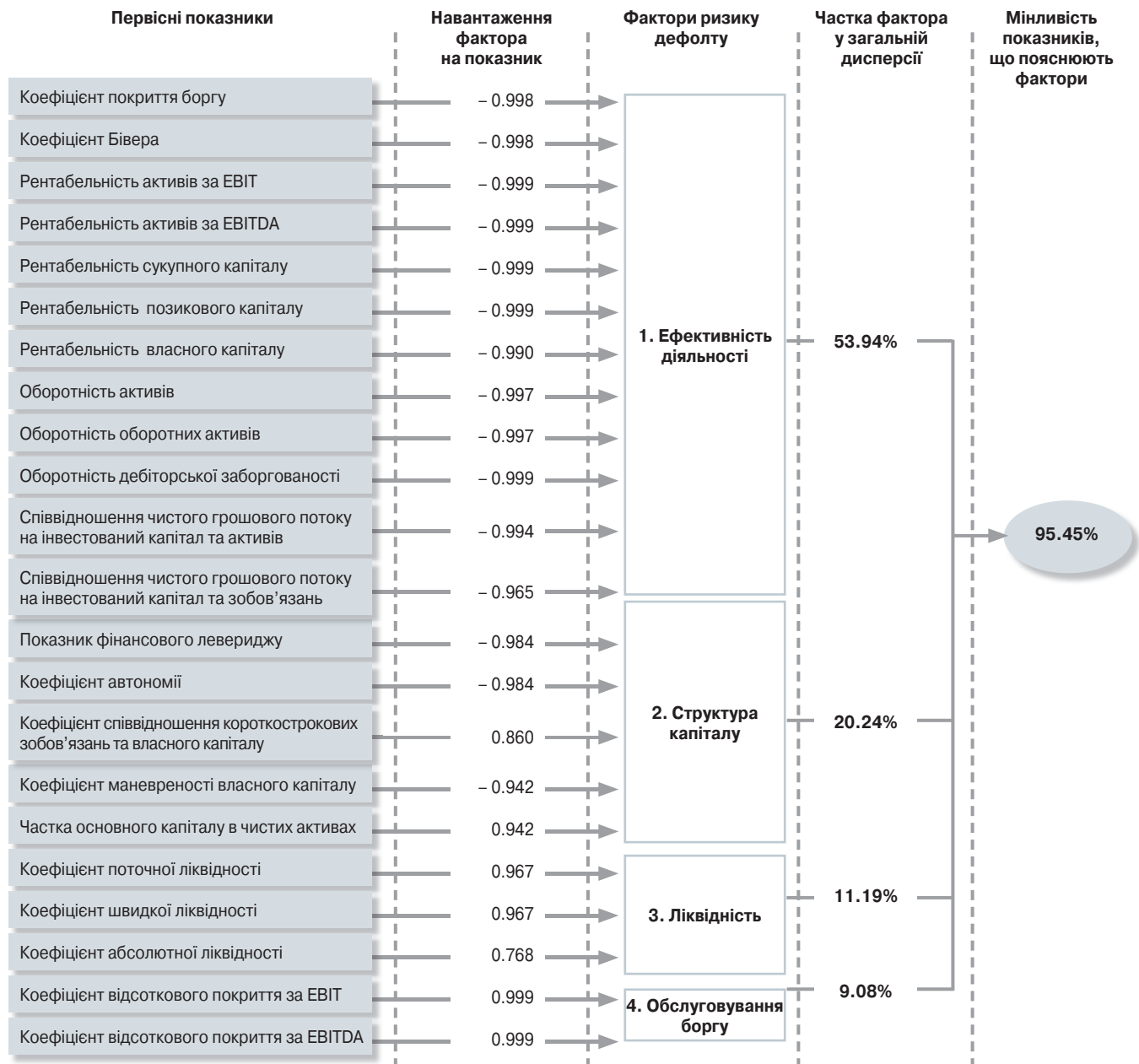
За даними таблиці 2 бачимо, які з фінансових показників є фактороутворюючими для кожної головної компоненти. Такі ж показники, як коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів, частка реінвестованого прибутку в активах, частка грошових коштів (високоліквідних активів) в активах, питома вага чистого оборотного капіталу в активах, коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами, коефіцієнт мобільності активів, співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, операційна рентабельність продажу, чиста рентабельність продажу, рентабельність витрат, оборотність запасів, оборотність кредиторської заборгованості, оборотність власного капіталу та розмір компанії було вилучено з подальшого моделювання, тобто їх не слід враховувати при оцінці ризику дефолту.

Результати факторного аналізу дали змогу визначити такі пріоритетні чинники. Перший фактор дає найбільший вклад в пояснення загальної дисперсії вихідних показників –

Таблиця 2. Факторні навантаження показників надійності емітентів корпоративних облігацій в Україні (2007–2011 рр.)

Показник	Фактор 1	Фактор 2	Фактор 3	Фактор 4
K3	0.005	0.984	0.012	-0.014
K4	0.005	-0.984	0.012	-0.014
K5	0.004	0.860	0.004	-0.020
K6	-0.003	-0.942	-0.017	0.008
K8	0.003	0.942	0.017	-0.008
K9	-0.001	-0.023	0.967	-0.009
K10	-0.001	-0.023	0.967	-0.009
K11	0.001	-0.018	0.768	-0.008
K17	0.000	0.029	0.012	0.999
K18	0.000	0.029	0.012	0.999
K19	-0.998	0.002	-0.001	0.000
K20	-0.998	0.002	-0.001	0.000
K21	-0.999	0.002	0.000	0.000
K22	-0.999	0.002	-0.001	0.000
K25	-0.999	0.003	0.000	0.000
K26	-0.999	0.002	-0.001	0.000
K27	-0.990	0.002	0.000	-0.001
K29	-0.997	0.002	-0.003	0.001
K30	-0.997	0.000	-0.001	0.001
K32	-0.999	0.002	-0.002	0.001
K36	-0.994	0.001	-0.002	-0.002
K37	-0.965	-0.001	0.012	-0.001
Питома вага загальної дисперсії, %	53.94	20.24	11.19	9.08
Кумулятивна дисперсія, %	53.94	74.18	85.37	94.45

Схема. Складові процесу визначення ризику дефолту емітентів облігацій



53.94%, другий та третій пояснюють відповідно 20.24% та 11.19%. Четвертий фактор має найменший вплив на варіацію показників та пояснює менше 10% мінливості, проте все ж є значущим. У цілому результати факторного аналізу дають змогу за допомогою чотирьох незалежних складових, що відображають фінансовий стан емітентів облігацій та їх спроможність розраховуватися за своїми зобов'язаннями, описати 94.45% дисперсії вихідних змінних.

Грунтуючись на структурі факторів та значеннях їх навантажень на показники, визначимо економічну

інтерпретацію складових оцінки ризику дефолту емітентів корпоративних облігацій (див. схему).

Як бачимо на схемі, фактороутворюючими показниками першої компоненти є 12 коефіцієнтів. Слід наголосити, що навантаження фактора на всі коефіцієнти набувають від'ємних значень, тобто мають однаковий знак. Це свідчить про те, що всі показники однаково взаємодіють з фактором. У цьому випадку цілком очевидним є зворотний зв'язок з головною компонентою, оскільки підвищення значень виділених показників відображає збільшення обсягів

прибутку та в цілому поліпшення ефективності діяльності підприємств. Це, в свою чергу, має позитивно позначитися на спроможності виконувати свої зобов'язання та знижувати ризик дефолту і — навпаки. Отже, перший фактор можемо інтерпретувати як ефективність діяльності позичальників. Значний відсоток пояснювальної мінливості фактора свідчить, що для аналізованих емітентів облігацій саме фінансові результати діяльності є найвагомішою умовою їх спроможності вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Набір показників другого фактора дає підстави трактувати його як складову структури капіталу, тобто джерел фінансування діяльності підприємств-емітентів. Зважаючи на те, що саме обсяги позикових коштів визначають суму зобов'язань позичальників до кредиторів та інвесторів, управління структурою капіталу має велике значення та має бути націлене на досягнення оптимального співвідношення між позиковими та власними фінансовими ресурсами. Слід звернути увагу на те, що коефіцієнти автономії та маневреності власного капіталу мають від'ємний знак, тобто перебувають у зворотному зв'язку з іншими показниками, включеними до цього фактора. Такі результати дають змогу зробити висновки про те, що на сучасному етапі у більшості емітентів облігацій сформована структура капіталу не забезпечує гнучкості використання власних коштів. Високий рівень загальної дисперсії цієї складової свідчить про актуальність проблеми зменшення суми боргів відповідно до обсягів власних коштів.

Враховуючи структуру третього фактора, ми будемо інтерпретувати як складову ліквідності. Саме коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності характеризують спроможність фінансових та матеріальних активів підприємства перетворюватися в грошові кошти і відповідно дають достовірні дані про спроможність суб'єкта господарювання своєчасно виконувати короткострокові та довгострокові зобов'язання.

Щодо четвертого фактора слід наголосити, що він формується двома показниками: коефіцієнтом відсоткового покриття за ЕВІТ та коефіцієнтом відсоткового покриття за ЕВІТДА. Визначені показники характеризують спроможність компанії сплачувати вартість залученого капіталу, зокрема обслуговувати свої борги. Отже, за основною функцією четвертий фактор доцільно інтерпретувати як складову обслуговування боргу.

ВИЯВЛЕННЯ ДІАГНОСТИЧНИХ ОЗНАК ФАКТОРІВ

Таким чином, ризик дефолту емітентів облігацій визначається сукупністю показників, що агреговані у певні синтетичні величини в результаті застосування фактор-

ного моделювання. Проте оскільки показники, що віднесені до одного фактора, сильно корелюють між собою, це свідчить про те, що вони надають подібну інформацію про досліджуване явище. Тому серед сукупності показників кожного фактора необхідно визначити той коефіцієнт, який відображатиме ті ж характеристики, що й весь фактор. Поставлене завдання вирішене за допомогою виділення так званих діагностичних ознак, що передають найістотніші особливості множини вихідних показників.

Діагностичним ознакам притаманні певні властивості, а саме: вони некорельовані або слабо корельовані між собою; сильно корельовані з ознаками, що не входять до діагностичного набору [4]. Ці властивості виключають ознаки, що повторюють однакову інформацію, та забезпечують вибір тих ознак, які найкраще представляють усі ті елементи, що не входять до набору.

Для виконання першої умови застосовано факторний аналіз, який дав змогу згрупувати всі показники у групи, котрі є ортогональними одна до одної, тобто незалежними. Виконання другої умови можливе при виборі репрезентанта групи, що здійснено за допомогою методу центра ваги, який передбачає розрахунок Евклідових відстаней між показниками, що входять до одного фактора. Визначені показники-репрезентанти розташовані поблизу центра ваги, тобто на найближчій відстані до інших показників групи. Для четвертого фактора, що складається лише з двох показників, репрезентантом є той показник, який розташований на найбільшій відстані від визначених раніше репрезентантів попередніх факторів.

Отже, діагностичними ознаками першого, другого, третього та четвертого факторів визначено відповідно коефіцієнт рентабельності активів за ЕВІТДА (K22), показник фінансового левериджу (K3), коефіцієнт швидкої ліквідності (K10) та коефіцієнт відсоткового покриття за ЕВІТДА (K18).

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження запропоновано методичні рекомендації щодо оцінки фінансового стану емітента. За допомогою факторного аналізу та ме-

тоду виділення діагностичних ознак визначено ключові фінансові коефіцієнти, які характеризують різні аспекти діяльності позичальників, зокрема:

- ефективність діяльності (коефіцієнт рентабельності активів за ЕВІТДА);
- структуру капіталу (показник фінансового левериджу);
- ліквідність (коефіцієнт швидкої ліквідності);
- спроможність обслуговувати борги (коефіцієнт відсоткового покриття за ЕВІТДА).

Сформована система фінансових показників може бути використана як основні параметри оцінювання ризику дефолту підприємств-емітентів корпоративних облігацій. Визначені коефіцієнти характеризують різні аспекти діяльності позичальників, такі як: ефективність діяльності (K22), структуру капіталу (K3), ліквідність (K10) та спроможності обслуговувати борги (K18).

Обрані показники в подальшому будуть використані для побудови моделі оцінки ризику дефолту емітентів корпоративних облігацій, результати якої дадуть змогу інвесторам оцінювати перспективи своїх вкладень у боргові цінні папери, а позичальникам – визначити власну інвестиційну привабливість з позиції залучення зовнішніх джерел фінансування діяльності.

Література

1. Нескородева І.І., Слущка О.В. Аналіз методичних підходів до оцінки імовірності дефолту емітентів облігацій // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 31. – С. 124–130.
2. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП, 2001. – 152 с.
3. Великоіваненко Г., Долінський Л., Рудницька Л. Рейтингове оцінювання надійності емітентів боргових інструментів на підґрунті нечітко-множинного аналізу // Ринок цінних паперів України. – 2005. – № 5–6. – С. 59–64.
4. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях / В.Плюта; пер. с польского В.В.Иванова. – М.: Статистика, 1980. – 151 с.
5. Дубров А.М., Мхитарян В.С., Трошин Л.И. Многомерные статистические методы: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 352 с.

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятних монет “Єлецький Свято-Успенський монастир”

Національний банк України, продовжуючи серію “Пам'ятки архітектури України”, 27 липня 2012 року ввів в обіг пам'ятні монети номіналами 10 та 5 гривень, присвячені архітектурному ансамблю Єлецького Свято-Успенського монастиря, заснованого в середині XI ст., — одного з найдавніших в Україні, головною спорудою якого є мурований храм на честь Успіння Божої Матері.

Монету номіналом 10 гривень виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — пруф, маса дорогоцінного металу в чистоті — 31.1 г, діаметр — 38.6 мм, тираж — 7 000 штук. Гурт монети — гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу — **Ag 925**, масу дорогоцінного металу в чистоті — **31.1**, а також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

Монету номіналом 5 гривень виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 16.54 г, діаметр — 35.0 мм, тираж — 35 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі монет зображено: малий Державний герб України та по колу написи — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), **ЄЛЕЦЬКИЙ СВЯТО-УСПЕНСЬКИЙ МОНАСТИР** (унизу), розміщено головну споруду монастиря — Успенський

собор, на тлі якого внизу напис — **XI–XVIII ст.**, ліворуч від собору зазначено номінал: на монеті зі срібла — **10 / ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу — **5 / ГРИВЕНЬ**; праворуч рік карбування — **2012**. На монеті номіналом 5 гривень праворуч також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі монет стилізовано зображено ікону Божої Матері на ялині відповідно до легенди про виникнення монастиря, вгорі півколом на стрічці розміщено напис — **ОБРАЗ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ЄЛЕЦЬКОЇ**, внизу — стилізований орнамент.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (аверс); Олександр Кузьмін, Марія Скоблікова (реверс).

Скульптори — Анатолій Дем'яненко, Володимир Атаманчук.

Пам'ятні монети номіналами 10 і 5 гривень “Єлецький Свято-Успенський монастир” є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.



Хроніка/

Презентовано монету, присвячену чернігівській пам'ятці архітектури

Срібну пам'ятну монету номіналом 10 гривень, присвячену Єлецькому Свято-Успенському монастирю, урочисто було презентовано на території цієї архітектурної та духовної перлини Чернігівщини. 27 липня 2012 року, в день введення її в обіг, перші монети отримали у подарунок від управління Національного банку

України в Чернігівській області генеральний директор Національного архітектурно-історичного заповідника “Чернігів стародавній” Андрій Курданов та настоятельниці Єлецького Свято-Успенського монастиря матушка Нектарія, яка запевнила, що монету зберігатимуть поруч з іконою Божої Матері.

Начальник територіального управління НБУ Леонід Волошок наголосив, що випуск пам'ятної монети — знакова подія, ще одна вістка нинішнім і прийдешнім поколінням про святі місця рідної землі, де наші предки молилися Богу, боролися, робили добрі справи і вірили у краще майбутнє.



Начальник управління НБУ в Чернігівській області Леонід Волошок урочисто презентує пам'ятну монету "Єлецький Свято-Успенський монастир".

Єлецький Свято-Успенський монастир — одна із найкращих і найдавніших архітектурних пам'яток XI–XVIII ст. не лише України, а й усієї Східної Європи. За переказами, заснований чернігівським князем Святославом Ярославовичем (сином Ярослава Мудрого) на місці явлення ікони Єлецької Божої Матері (1060 р.) монастир тривалий час був центром

духовного життя Чернігова: тут складався Чернігівський літопис, зберігалася бібліотека Святослава Ярославовича — одна з найбільших на Русі у той час. З цим духовним центром пов'язані життя і діяльність багатьох видатних церковно-просвітницьких, літературних і політичних діячів. Він неодноразово руйнувався загарбниками, зокрема під час монголо-татарської та німецько-фашистської навали, але щоразу відроджувався. У 1992 році тут відкрито жіночий монастир.

Архітектурний ансамбль монастиря має риси українського бароко. Головний елемент композиції — Успенський собор (початок XII ст.), монументальність якого підкреслюють одноповерхові келії (XVI–XVII ст.), Петропавлівська церква з трапезною (XVII ст.), залишки будинку ігумена, західна брама та ін. Вертикальний акцент композиції — 36-метрова дзвіниця, поруч з якою міститься будинок Феодосія Углицького (1688 р.) — найдавніша дерев'яна будівля, що збереглася на території Лівобережної України.

Такий унікальний архітектурний



Головні учасники презентації (зліва направо): генеральний директор Національного архітектурно-історичного заповідника "Чернігів стародавній" Андрій Курданов, настоятельниця Єлецького Свято-Успенського монастиря матушка Нектарія, начальник управління НБУ в Чернігівській області Леонід Волошок.

комплекс, без сумніву, гідний того, щоб його увіковічили на пам'ятній монеті.



Інформація і фото надані управлінням НБУ в Чернігівській області.

Монети України/

Про введення в обіг інвестиційних монет України "Архістратиг Михаїл"

Національний банк України, продовжуючи випуск інвестиційних монет України, 10 серпня 2012 року увів в обіг інвестиційні монети "Архістратиг Михаїл" номіналами 10 гривень та 2 гривні.

Монету номіналом 10 гривень виготовлено із золота 999.9 проби. Маса дорогоцінного металу в чистоті — 15.55 г, діаметр — 25.0 мм, товщина монети з гуртом — 2.0 мм, гурт монети — секторальне рифлення. Категорія якості карбування — анциркулейтед (з роком карбування "2012" — 2 500 штук).

Монету номіналом 2 гривні виготовлено із золота 999.9 проби. Маса дорогоцінного металу в чистоті — 3.11 г, діаметр — 16.0 мм, товщина монети з гуртом — 1.1 мм, гурт монети — секторальне рифлення. Категорія якості карбування — анциркулейтед (з роком карбування "2012" — 6 000 штук).

На аверсі монет розміщено: вгорі малий Державний герб України та напис півколом **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, в цен-

трі у восьмикутному картуші на щиті зображено емблему Національного банку України — алегоричні фігури грифонів, між якими — гривня — грошово-вагова одиниця Київської Русі. Ця емблема символізує охорону і примноження золотого запасу держави. Крім того, на аверсі розміщено номінал монет, рік карбування та написи, якими зазначено метал, його пробу і масу дорогоцінного металу в чистоті.

На реверсі монет зображено Архістратига Михаїла — архангела, який є одним із найшанованіших біблійних персонажів, переможцем зла, покровителем воїнів, які борються за праведне діло; по колу розміщено напис **...ЗА НАС І ДУШІ ПРАВЕДНИХ, І СИЛА АРХІСТРАТИГА МИХАЇЛА** (рядки з поеми Т.Г.Шевченка "Гайдамаки").

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори — Володимир Атаманчук, Святослав Іваненко.



Подія/

Монети, покликані поліпшити інвестиційний клімат в Україні

10 серпня 2012 року в музеї грошей НБУ відбулася прес-конференція, на якій заступник Голови, член Правління Національного банку України Віра Ричаківська презентувала інвестиційні монети “Архістратиг Михайл” номіналами 10 та 2 гривні із золота.

У грудні 2011 року Національний банк України започаткував виготовлення інвестиційних монет, які є засобами платежу та водночас віднесені до категорії банківських металів. Тоді в обіг були введені золоті монети номіналами 20 і 5 гривень та срібна — номіналом 1 гривня. Мета проекту — стимулювати поліпшення інвестиційного клімату в країні та подальший розвиток вітчизняного ринку дорогоцінних металів.

Чим відрізняються пам’ятні монети від інвестиційних? Перші, зазвичай, присвячені визначним особистостям, історичним подіям чи, скажімо, проблемам захисту довкілля, мають обмежений тираж і можуть карбуватись як із дорогоцінних, так і зі спеціальних металів. Інвестиційна продукція має іншу технологію, тираж залежить від попиту на неї населення і, головне, має інше призначення — зберігання та вкладення коштів широким колом інвесторів, зокрема і приватними особами. Монети цієї групи виготовляються із золота і срібла, доведеного до найвищих проб згідно зі світовими стандартами, що забезпечує їм високий рівень захищеності від інфляції, особливо в умовах постійного зростання вартості дорогоцінних металів.

Презентуючи інвестиційні монети “Архістратиг Михайл” номіналами 10 і 2 гривні, Віра Ричаківська зазначила, що започаткований торік проект і сьогодні успішно реалізовується, про що свідчать результати першого півріччя. Постійно зростає попит на нову продукцію: якщо в першому півріччі цього року Національний банк продав 10 тисяч інвестиційних монет, то на наступний, 2013 рік, згідно із заявками комерційних банків, заплановано відкарбувати 31 тисячу.

“Сьогодні ми завершуємо весь номінальний ряд вітчизняних інвестиційних монет. Унікальність цього проекту полягає в тому, що Україна

вперше випустила спеціальну інвестиційну продукцію, призначену для вкладення коштів інвесторами — фізичними та юридичними особами. Монети цієї групи виготовлено відповідно до світових стандартів із золота й срібла 999.9 проби, дотримано усіх вимог щодо використання дер-



Віра Ричаківська презентувала на прес-конференції інвестиційні монети із золота номіналами 10 і 2 гривні.

жавної атрибутики. Враховуючи споконвічну духовність українців, художники, скульптори, відповідальні працівники Національного банку — всі, хто брав участь у розробці й виготовленні інвестиційних монет, практично одногласно дійшли думки, що вони мають нести духовне начало. А тому на реверсі було зображено улюбленого біблійного персонажа Архістратига Михайла. Він же воїн — покровитель і оборонець праведної справи”, — розповіла журналістам Віра Ричаківська.

Окреме питання — цінова політика та розширення мережі реалізації інвестиційних монет. У першому півріччі територіальні управління НБУ уклали відповідні угоди з уповноваженими банками, які й здійснюють продаж цієї продукції фізичним та юридичним особам за самостійно встановленими цінами. Оскільки монети із золота мають певний валютний ризик, комерційні установи на власний розсуд встановлюють ціновий діапазон, до того ж націнки часом не виправдано були завищені, що,

безперечно, стримує реалізацію. Нині Національним банком розроблено більш “м’які” канали ціноутворення. Зокрема, це метод розширення мережі реалізації інвестиційних монет, підготовлено зміни до нормативних актів Національного банку, якими передбачається безпосередній продаж монет територіальними управліннями НБУ. Планується також поліпшити співробітництво з комерційними банками, вивчається питання про надання їм інвестиційної продукції під реалізацію. Банкам не треба буде залучати власні кошти для її закупівлі, а тому й націнки мають бути комфортнішими. Також важливо популяризувати новий проект через засоби масової інформації. Адже ціна монет номіналами 10 гривень та 2 гривні доступна широкому колу споживачів. “Архістратиг Михайл” — чудовий подарунок близькій людині в день народження, до визначної сімейної дати чи події в колективі.

Новий фінансовий інструмент, запропонований Національним банком, вже користується неабияким попитом у населення, і його популярність у подальшому зростатиме. У першому кварталі банки відпрацьовували процес продажу, запроваджували спеціальне програмне забезпечення, звітні форми, оскільки йдеться про дорогоцінні метали. До кінця року планується випустити додаткові тиражі інвестиційних монет. Попит на них зростає у мережі територіальних управлінь НБУ, адже ціновий діапазон тут для споживача прийнятніший — вартість металу “плюс” витрати на карбування (5% — націнка на одноунцієву золоту монету, 6, 7, 8% — на монети меншого номіналу).

Споживачів цікавить порядок та організація зворотного продажу інвестиційних монет. Як пояснила заступник Голови Національного банку, золоті й срібні монети викуповуватимуть у власників як комерційні

банки, так і територіальні управління НБУ. Ціна на них залежатиме від стану збереження. Зрозуміло, пошкоджені, ті, що потребують переплавки, прийматимуться за ціною брухту.

Закупівельні ціни на інвестиційні монети розраховуються відповідно до офіційних (облікових) курсів банківських металів, установлених Національним банком на день складання розрахунку з урахуванням маси такої монети, зменшених на середню величину витрат з приймання у розмірі одного відсотка для золота, срібла та платини. Мінімальний дисконт дає підставу говорити про цілковиту доцільність зберігати кошти у вигляді інвестиційних монет фізичними та юридичними особами. Адже за останні 10 років золото подорожало у 8 разів. Попит на цю продукцію у світі постійно зростає, удосконалюється її художнє вирішення, відбувається змагання технологій тощо. Існує навіть таке поняття, як монетарна мода. Банки торгують не лише власними, а й інвестиційними та пам'ятними монетами інших країн. До речі, наш срібний "Архістра-

тиг Михайл" користується неабияким попитом за кордоном.

На прес-конференції прозвучало й таке запитання: чи не призведе нарощування випуску інвестиційних монет до зменшення золотовалютних резервів країни? З цього приводу Віра Ричаківська доброзичливо розповіла про три категорії золота, що використовується в банківській сфері, — монетарне, банківське і просто золото-брухт. Щоб отримати монетарне золото, метал необхідно "довести" до відповідних критеріїв Міжнародного валютного фонду. Воно має бути у формі злитків певного розміру, зі штампом центрбанку країни, мати відповідну пробу тощо. Для карбування інвестиційних монет використовується банківське золото. Завдяки продуманій роботі з населенням (йдеться про законодавчі й податкові стимули), Національний банк залучив цього року 1 тону 900 кілограмів золота від громадян, ще 1.5 тони скуплено торік. Саме це золото після спеціальної технологічної обробки й використовується для виготовлення зазначеної продукції.

"Ще одне перспективне джерело

надходження дорогоцінного металу — власне видобування. На жаль, за 20 років незалежності в Україні практично не розроблялися золотonosні родовища. Але нині вже схвалено урядову програму, яку доручено втілювати у життя Національному банку. Час уже забувати новелу "шукаймо золото Полуботка", а брати на озброєння іншу — "розпочинаймо видобувати власне золото!" Зрештою, дорогу здолає той, хто йде вперед", — образно підсумувала Віра Іванівна.

На противагу золотим злиткам (маржа банків на купівлі-продажу яких сягає 20% від їх вартості), монети значно захищеніші від підробки, мають ширше коло застосування. Вони, безперечно, є надійним інструментом довгострокового інвестування. Чим неспокійніша ситуація на світових фінансових ринках, тим активніше "стрибає" ціна на золото і, відповідно, більше тих, хто хоче його купити.

Олександр Засць,
"Вісник НБУ".

Фото Владислава Негребецького.

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятних монет "Кушнір"

Національний банк України, продовжуючи серію "Народні промисли та ремесла", 16 серпня 2012 року ввів в обіг пам'ятні монети номіналами 10 і 5 гривень "Кушнір", присвячені одному з найдавніших занять — вичинці шкіри з хутра та пошиттю з неї різного одягу.

Монету номіналом 10 гривень виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса дорогоцінного металу в чистоті — 31.1 г, діаметр — 38.6 мм, тираж — 5 000 штук. Гурт монети — гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу — **Ag 925**, масу дорогоцінного металу в чистоті — **31.1**, а також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України. Монету виготовлено з використанням технології патинування.

Монету номіналом 5 гривень виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 16.5 г, діаметр — 35.0 мм, тираж — 30 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі монет розміщено: вгорі малий Державний герб України, під яким стилізований напис — **НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ**, у центрі — стилізоване

зображення двох пташок, ліворуч і праворуч від яких традиційний український одяг — кошуки, шапки, кептарі, внизу написи: на монеті зі срібла — **10 / ГРИВЕНЬ / 2012**; на монеті з нейзильберу — **5 / ГРИВЕНЬ / 2012** та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі монет на тлі натягнутої шкіри зображено кушніра за роботою. Вгорі на стилізованому тлі розміщено напис **КУШНІР**, з обох боків центральної композиції — стилізований орнамент.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори — Володимир Атаманчук, Анатолій Дем'яненко.

Пам'ятні монети номіналами 10 і 5 гривень "Кушнір" є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.



Основні показники діяльності банків України на 1 серпня 2012 року

№ п/п	Назва показника	01.01. 2007 р.	01.01. 2008 р.	01.01. 2009 р.	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.	01.08. 2012 р.
1	Кількість банків за Державним реєстром банків	193	198	198	197	194	198	176*
2	Вилучено з Державного реєстру банків (з початку року)	6	1	7	6	6	0	24
3	Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	19	19	13	14	18	21	23
4	Кількість діючих банків	170	175	184	182	176	176	176*
4.1	Із них: з іноземним капіталом;	35	47	53	51	55	53	55
4.1.1	у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом	13	17	17	18	20	22	23
5	Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	27.6	35.0	36.7	35.8	40.6	41.9	41.2
Активи, млн. грн.								
1	Активи, всього	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 106 074
1.1	Загальні активи (не скориговані на резерви під активні операції)	353 086	619 004	973 332	1 001 626	1 090 248	1 211 540	1 252 082
2	Готівкові кошти та банківські метали	11 430	18 313	20 668	21 725	26 749	27 008	28 314
3	Кошти в Національному банку України	15 280	19 120	18 768	23 337	26 190	31 310	25 890
4	Кореспондентські рахунки, відкриті в інших банках	18 535	26 293	40 406	51 323	67 596	78 395	78 169
5	Кредити надані	269 294	485 368	792 244	747 348	755 030	825 320	827 252
5.1	У тому числі: кредити, надані суб'єктам господарювання;	167 661	276 184	472 584	474 991	508 288	580 907	591 533
5.2	кредити, надані фізичним особам	77 755	153 633	268 857	222 538	186 540	174 650	163 335
6	Довгострокові кредити	157 224	291 963	507 715	441 778	420 061	426 430	397 211
6.1	Із них: довгострокові кредити, надані суб'єктам господарювання	90 576	156 355	266 204	244 412	262 199	290 348	273 314
7	Прострочена заборгованість за кредитами	4 456	6 357	18 015	69 935	84 851	79 292	75 913
8	Вкладення в цінні папери	14 466	28 693	40 610	39 335	83 559	87 719	104 824
9	Резерви під активні операції банків	13 289	20 188	48 409	122 433	148 839	157 907	146 916
9.1	Відсоток виконання формування резерву	100.1	100.04	100.1	100.05	100.01	100.00	100.00
9.2	У тому числі резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями	12 246	18 477	44 502	99 238	112 965	118 941	109 105
Пасиви, млн. грн.								
1	Пасиви, всього	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 106 074
2	Капітал	42 566	69 578	119 263	115 175	137 725	155 487	162 486
2.1	У тому числі: сплачений зареєстрований статутний капітал	26 266	42 873	82 454	119 189	145 857	171 865	179 537
2.2	Частка капіталу в пасавах, %	12.5	11.6	12.9	13.1	14.6	14.7	14.7
3	Зобов'язання банків	297 613	529 818	806 823	765 127	804 363	898 793	943 588
3.1	У тому числі кошти суб'єктів господарювання;	76 898	111 995	143 928	115 204	144 038	186 213	180 735
3.1.1	із них строкові кошти суб'єктів господарювання	37 675	54 189	73 352	50 511	55 276	74 239	74 855
3.2	Кошти фізичних осіб;	106 078	163 482	213 219	210 006	270 733	306 205	340 716
3.2.1	із них строкові кошти фізичних осіб	81 850	125 625	175 142	155 201	206 630	237 438	262 211
Довідково								
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	41 148	72 265	123 066	135 802	160 897	178 454	176 507
2	Достатність (адекватність) регулятивного капіталу (H2)	14.19	13.92	14.01	18.08	20.83	18.90	18.29
3	Доходи, млн. грн.	41 645	68 185	122 580	142 995	136 848	142 778	85 247
4	Витрати, млн. грн.	37 501	61 565	115 276	181 445	149 875	150 486	83 006
5	Результат діяльності, млн. грн.	4 144	6 620	7 304	-38 450	-13 027	-7 708	2 241
6	Рентабельність активів, %	1.61	1.50	1.03	-4.38	-1.45	-0.76	0.36
7	Рентабельність капіталу, %	13.52	12.67	8.51	-32.52	-10.19	-5.27	2.43
8	Чиста процентна маржа, %	5.30	5.03	5.30	6.21	5.79	5.32	4.73
9	Чистий спред, %	5.76	5.31	5.18	5.29	4.84	4.51	3.73

* Із них один банк має ліцензію санаційного банку.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.



Владислав Чемерис

Начальник управління ризик-менеджменту
Національного банку України,
кандидат технічних наук

Юрій Заруба

Головний економіст управління
ризик-менеджменту
Національного банку України,
кандидат економічних наук



Дослідження/

Системний ризик у діяльності фінансового сектору: передумови, джерела та фактори

Хоча український фінансовий сектор здебільшого розвивається локально, вплив на нього фінансових потрясінь у світовій економіці впродовж останніх двох десятиліть засвідчив його високу вразливість та наявність системних ризиків для розвитку. Це призводить до зменшення обсягів фінансового посередництва в економіці країни, скорочення темпів зростання всіх складових фінансового сектору, який у докризовий період мав безпрецедентну динаміку. В роботі досліджено причини виникнення системних ризиків у фінансовому секторі, на основі цього аналізу запропоновано дві групи заходів щодо їх запобігання та мінімізації.

ПРИРОДА СИСТЕМНОГО РИЗИКУ З ТОЧКИ ЗОРУ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Особливість дослідження системного ризику полягає у тому, що цей вид ризику не може бути розглянутий у рамках чинних критеріїв класифікації ризиків (за сферою виникнення, впливом на фінансовий результат, тривалістю дії тощо). Ситуація ускладнюється тим, що нині загальноприйнята класифікація ризиків є взагалі нерозробленою, оскільки на практиці є безліч їх проявів, які часто важко розмежувати. При цьому більшість економістів-дослідників намагаються розглядати сутність системного ризику з точки зору конкрет-

них форм його реалізації у фінансовій сфері (невиконання платежів, розрахунків, “ефект доміно” тощо). Подібне за змістом визначення системного ризику зустрічається у вітчизняних нормативних документах¹. Оскільки реалізація системного ризику є наслідком фундаментальних причин, їх розуміння та пошук запобіжних заходів потребуватимуть більшої уваги.

У проєкті Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2015 року² поняття системного ризику згадується лише у контексті рефор-

мування пруденційного нагляду. Одночасно на міжнародному рівні системний ризик у фінансовій сфері знаходиться в центрі уваги Європейського фонду фінансової стабільності (EFSF, створений у 2010 р.) та Європейської ради з системних ризиків (ESRB, функціонує з січня 2011 р.), метою діяльності яких є розробка рекомендацій у випадках потенційної загрози реалізації системних ризиків.

Системний ризик — термін, який використовується у теорії систем. Це ризик, властивий системі у цілому як сукупності взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів. При визначенні сутності системного ризику пропонуємо виходити з позицій результату взаємодії елементів системи, вико-

¹ Положення “Про діяльність в Україні внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем”, затверджене постановою Правління Національного банку України від 25.09.2007 р. № 348.

² <http://kbs.org.ua/files/dpee1.pdf>.

риставши певний орієнтир, який би віддзеркалював одночасно системну ефективність та специфічні системні властивості. Як такий орієнтир можемо запропонувати *системну стабільність*, під якою автори статті розуміють характеристику системи, що визначає її спроможність забезпечувати реалізацію певних цілей, визначених при її створенні, за умови збереження основних системних властивостей (структурності, цілісності, ієрархічності тощо)³. Цілі системи визначають у свою чергу функції, виконання яких забезпечуватиме досягнення цих цілей, та структуру елементів системи, які є джерелом необхідних ресурсів.

У теорії систем протилежною за своєю сутністю до категорії стабільності є інша категорія — криза. Вона характеризує стан системи, коли та перестає бути відповідною своєму призначенню, тобто неспроможна досягати визначених цілей. Під **системним ризиком** у цьому дослідженні розуміємо вірогідність виникнення ситуації, яка може негативно вплинути, ускладнити або унеможливити реалізацію системою певних цілей при зміні умов її діяльності. Іншими словами, системний ризик стосується таких важливих характеристик, як функціональність та стійкість системи. У межах цієї статті автори не розглядають такі зміни умов діяльності, які призводять до порушення основних системних властивостей, оскільки у такому разі відбувається руйнування системи.

Цілі розвитку економічних систем, як правило, пов'язані з генерацією певних ресурсних потоків, найчастіше — грошових, оскільки гроші є найочевиднішим ресурсом⁴. Зокрема, це дослідження враховує цільове призначення фінансового сектору як системи взаємопов'язаних елементів (фінансових інститутів, посередників, ринків, інструментів тощо), орієнтованої на перерозподіл та трансформацію капіталу. Виходячи з цього, *економічний зміст* реалізації системного ризику в діяльності фінансового сектору полягає в скороченні стимулів та потенціалу для виконан-

ня фінансовим сектором та його складовими своїх функцій щодо: перерозподілу або трансформації ресурсів, адекватної оцінки ризиків, проведення фінансових операцій, надання фінансових послуг. На практиці це призводить до втрат фінансових посередників, зниження вартості активів, невиконання зобов'язань контрагентами, порушень у роботі платіжних систем.

Системний ризик не є характерним для систем пасивного типу, оскільки їх розвиток є детермінованим. Фінансовий сектор, як і формація вищого порядку — економічна система, відноситься до структур активного типу, що передбачає зміну умов її функціонування та посилює невизначеність у її розвитку. Крім того, фінансові інститути концентрують значні обсяги взаємних зобов'язань і відкритих позицій з різним ступенем ризику, забезпечують фінансову складову господарської діяльності економічних агентів, акумулюють величезні масиви економічної інформації. Це робить фінансовий сектор об'єктивно вразливим щодо системного ризику через розгалужені внутрішні фінансові зв'язки.

Виходячи з теорії систем, робимо висновок: системний ризик буде реалізований, якщо один або кілька елементів системи перестають виконувати свої функції, що унеможлиблює досягнення певних її цілей. Чим більше рівноцінних за своїм впливом на систему елементів, що виконують аналогічні функції, тим менше система є схильною до ризику. І, навпаки, при збільшенні значущості певного елемента, ступеня його впливу на всю систему — збільшується і системний ризик. У діяльності фінансового сектору це проявляється в наявності системоутворюючих фінансових інститутів (посередників), що чинять суттєвий вплив на функціональність та стійкість фінансового сектору загалом або окремих його секторів⁵.

Крім того, принциповими особливостями реалізації системного ризику є:

- по-перше, визначальний вплив на реалізацію ризику загальносистемних (а не індивідуальних) властивостей і характеристик, оскільки вони формують середовище, у якому діють окремі елементи системи;
- по-друге, реалізація ризику в

межах сукупності взаємопов'язаних та взаємодіючих (а не таких, що функціонують окремо) елементів системи, тому ризик не обмежується рамками окремого елемента у випадку його реалізації.

Отже, в економіках, де переважає фінансування через фінансові ринки, рівень системного ризику буде зумовлений загальним “рухом” фінансового ринку чи його сегментів та не буде пов'язаний із конкретними активами. В економіках, де переважає банківське фінансування (у тому числі в Україні), реалізація системного ризику матиме наслідком його передачу об'єктам, які не були до того носіями певного індивідуального ризику. Одночасно саме такий тип фінансування надає більше можливостей щодо оперативного регулювання фінансового сектору, оскільки він:

- є менш залежним від змін інституційного середовища;
- зазнає меншого впливу асиметрії економічної інформації;
- значно менше обмежує спроможність фінансового сектору щодо трансформації ресурсів у випадку реалізації системного ризику.

ПЕРЕДУМОВИ, ДЖЕРЕЛА ТА ФАКТОРИ СИСТЕМНОГО РИЗИКУ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ

До переліку *основних передумов* реалізації системного ризику у фінансовому секторі, що об'єктивно роблять його вразливим до фінансових потрясінь, можемо віднести:

- “традиційну” асиметрію інформації, що скорочує аналітичний та інформаційний потенціал окремих учасників фінансових ринків і створює стимули для колективних дій економічних суб'єктів;
- зростання вимог та навантаження на фінансовий сектор як інструмент фінансово-інвестиційної підтримки економічних процесів (зростання обсягу операцій фінансових посередників у вартісному та кількісному вимірах);
- збереження суперечностей у розвитку фінансового сектору (нерозвинутість фінансової інфраструктури, використання відпрацьованих технологій управління ризиками, застарілих механізмів співпраці всередині банківського співтовариства тощо).

Розширення контактів національного фінансового сектору з іноземним капіталом (іноземні інвестиції,

³ Детальніше про системні властивості див.: Сурмін Ю.П. Теория систем и системный анализ: Учеб. пособие. — К.: МАУП, 2003. — С. 56.

⁴ Зубанов Н.В., Пестриков С.В. Анализ устойчивости функционирования экономических систем относительно поставленных целей. — Самара: Издательство Самарского государственного технического университета, 1999. — С. 18.

⁵ Зокрема, відповідно до ст. 2 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, системоутворюючий банк — банк, зобов'язання якого становлять не менше 10 відсотків від загальних зобов'язань банківської системи.

приватні та державні запозичення тощо) спричиняє зростання вразливості внаслідок дії “ефекту зараження”. Мова йде про можливе перенесення фінансових потрясінь із іноземних фінансових ринків через зміну в потоках короткострокових капіталів. Незважаючи на це, сьогодні в Україні функціонує відносно сформований сучасний фінансовий сектор, розвиток якого відбувається відповідно до певної системної логіки. Це дає змогу аналізувати взаємозв'язки, які склалися в ньому, з точки зору перспектив його розвитку.

В процесі свого становлення український фінансовий сектор пройшов через ряд кризових етапів, кожен з яких певним чином був наслідком деяких конструктивних особливостей системи фінансового посередництва в Україні, які зберігаються нині. Основні з них такі:

- домінування банківської системи в структурі фінансового сектору України;
- орієнтація фінансових посередників на короткостроковий характер операцій;
- збереження значної валютної складової в структурі активів і пасивів фінансового сектору;
- переважання кредитних операцій у загальному обсязі операцій фінансового сектору;
- домінуючий вплив на розвиток складових фінансового сектору деяких фінансових посередників.

Джерелом системного ризику є характеристики, властивості фінансового сектору як системи, що можуть негативно вплинути на його функціональність та стійкість, ускладнити або унеможливити реалізацію основних цілей при зміні ситуації. У цьому випадку їх роль виконують системні дисбаланси в діяльності національного фінансового сектору (інституційні, структурні, фінансові тощо), що є результатом конструктивних особливостей національної системи фінансового посередництва. На мікрорівні джерелом системного ризику є концентрація конкретних ризиків у діяльності фінансових посередників (див. таблицю 1) — зосередження ризиків, що формує вірогідність отримання втрат в обсягах, що потенційно загрожують фінансовій стійкості економічних суб'єктів або їх спроможності виконувати базові операції (функції).

Таким чином, незалежно від сфери виникнення, механізм реалізації сис-

Таблиця 1. Концентрація деяких індивідуальних ризиків у діяльності фінансових посередників як джерело системного ризику

Ризики	Сутність концентрації індивідуальних ризиків	Наслідки концентрації ризиків
Кредитні ризики	Кредитні вкладення, пов'язані з одним позичальником або групою пов'язаних осіб, в одну галузь, регіон, країну, або в однорідні активи (за видами інструментів, способами забезпечення, строками кредитних вкладень тощо)	Можливий негативний вплив подій на фінансових ринках (несприятливий рух процентних ставок, валютного курсу тощо) або подій нефінансового характеру (помилки персоналу, технологічні збої, шахрайство тощо) на: – вартість активів і зобов'язань фінансових посередників та учасників кредитного, валютного, фондового, страхового ринків тощо; – рівень фінансової активності, спроможність окремих фінансових посередників виконувати свої фінансові зобов'язання або розширювати масштаби активних операцій
Процентні ризики	Вкладення у фінансові активи, інструменти на ринках, процентна динаміка на яких характеризується підвищеною волатильністю	
Ризики ліквідності	Формування видів активів, що мають низьку ліквідність, або зобов'язань, які в окремі періоди часу не можуть бути покриті ліквідними активами для забезпечення миттєвої, поточної чи інших видів ліквідності	
Ринкові ризики	Зосередження фінансових вкладень в активи, динаміка ринкової вартості яких зростає на тлі оптимістичних очікувань інвесторів, спекулятивних потоків капіталу, інших факторів, які не мають фундаментальної основи	
Валютні ризики	Вкладення у валютні активи, що є переоціненими, або формування валютних зобов'язань, що є недооціненими з точки зору реальної ціни валюти на ринку	
Операційні ризики	Суттєві недоліки чи порушення в системі управління або внутрішнього контролю в роботі системоутворюючих фінансових інститутів (посередників). Використання обмеженої кількості технічних або інформаційних систем фінансових ринків, для яких характерні масштабні збої у функціонуванні. Зосередження фінансового бізнесу на територіях з підвищеною вірогідністю природних або техногенних катастроф	

темного ризику базується на взаємозалежності між його складовими — сегментами, ринками, фінансовими посередниками тощо. Зрештою, потенціал системного ризику визначається рівнем ліквідності фінансових ринків. Незважаючи на системний за масштабом та тривалий за часом характер дисбалансів у діяльності національного фінансового сектору, вони стають реальним джерелом кризового потенціалу лише на тлі негативної дії факторів системного ризику — умов, обставин розвитку системи, в рамках яких джерела ризику призводять до небажаних подій.

За деякими песимістичними оцінками, “...підходи до ідентифікації факторів кризи є недосконалими як з теоретичної, так і з практичної точки зору. Як результат, попередня спроба зменшити системний ризик у фінансовому секторі (Базель II) призвела здебільшого до зростання системного ризику фінансової системи”⁶. Інша думка полягає в тому, що саме фінансові інновації зробили фінансову систему крихітною і виявилися якщо не причиною, то головним механізмом світової фінансової кризи 2008–2009 рр.⁷ Вона,

⁶ Landau J.-P. (Deputy Governor of the Banque de France). Remarks at the joint conference on The Future of Financial Regulation; Banque de France and Toulouse School of Economics (TSE). — Paris, January 28-th. — 2009.

⁷ Redrado M. (Governor of the Central Bank of Argentina). Speech at Bank Indonesia's 7-th Annual International Seminar Global financial tsunami: what can we do? — Bali, 13 June. — 2009.

напевно, теж є вельми упередженою.

Оскільки будь-яка система складається зі структурних елементів, потенціал системного ризику визначатиметься двома основними групами факторів:

- пов'язаними зі структурними особливостями системи (системний рівень);
- пов'язаними із впливом окремих елементів системи на її функціональність та стійкість (індивідуальний рівень). (Див. таблицю 2).

Зокрема, на перших етапах становлення національного фінансового сектору зростання системних ризиків було пов'язане з нерівномірністю процесу реформування всіх складових економічної системи. Часто вдосконалення механізмів, що забезпечували економічне зростання країни, відставало від розвитку нових грошових ринків і фінансових структур. Високий рівень конкурентних відносин та сильна форма ефективності фінансового ринку⁸ створюють умови, в яких фінансовий сектор загалом та його елементи зокрема спроможні функціонувати без значних збоїв, оскільки сама природа вільної конкуренції створює умови, коли система ринкового типу або її елементи значною мірою забезпечують саморегулювання. Тобто фінансовим ринкам із різним ступенем ефек-

⁸ У теорії фінансів поняття “ефективний ринок” характеризує ринок, на якому ціни відображають всю наявну інформацію про фінансові інструменти, поява будь-якої нової інформації буде миттєво відобразитися в цінах.

Таблиця 2. Деякі фактори системного ризику у фінансовому секторі

Системний рівень	Індивідуальний рівень
• Ступінь рівномірності процесу реформування всіх складових економічної системи • Частота, масштаби та інтенсивність макроекономічних та інших шоків (різке погіршення торговельної кон'юнктури, масові банкрутства, біржові кризи, політичні кризи тощо) • Рівень розвитку конкурентних відносин у фінансовому секторі • Рівень ефективності фінансових ринків	• Природа економічних стимулів та мотивів у поведінці окремих учасників фінансових ринків та фінансово-кредитних інститутів • Специфіка та інтенсивність взаємозв'язків між окремими фінансовими інститутами • Частка ринку, якість менеджменту в системоутворюючих фінансових структурах, що концентрують у собі ризики всього фінансового сектору або окремого його елемента

тивності та рівнем конкуренції будуть властиві різні рівні системного ризику. Водночас на рівні окремих суб'єктів фактори системного ризику будуть пов'язані зі спроможністю окремих системоутворюючих фінансових інститутів впливати на розвиток сектору (секторів), в яких вони функціонують.

Особливість формування системних ризиків на індивідуальному рівні часто полягає у невідповідності раціональної поведінки окремого учасника фінансового сектору ефективності системи загалом. Хоча кожний з учасників намагається максимізувати прибуток або мінімізувати втрати, "сумарно" розрізнені дії всіх учасників ринку та їх індивідуальні ризики можуть призвести до накопичення кризового потенціалу (активне зростання обсягу кредитно-інвестиційних або спекулятивних операцій однорідної спрямованості), або до власне реалізації систем-

ного ризику (масове вилучення банківських депозитів, паніка на ринку цінних паперів тощо). При цьому, згідно з теорією складних систем, різноманітність (диверсифікація вкладень, уникнення "стадної" поведінки на фінансових ринках як результат посилення його учасниками аналітичної складової при прийнятті рішень) є основою життєздатності будь-якої системи, сприяє зміцненню її стабільності як цілісного утворення.

ВИСНОВКИ

Системний ризик у діяльності фінансового сектору — не арифметична сума індивідуальних ризиків, а ризик, сформований взаємозв'язками між елементами системи фінансових посередників. У контексті протидії системному ризику для фінансового сектору сьогодні

найактуальнішими є дві групи задач:

- усунення структурних диспропорцій, накопичених у період активного зростання;
- створення нових умов і конфігурації системи фінансового посередництва, що забезпечать стимули для розширеного фінансування економічних процесів.



Література

1. *Зубанов Н.В., Пестриков С.В. Анализ устойчивости функционирования экономических систем относительно поставленных целей. — Самара: Издательство Самарского государственного технического университета, 1999. — 133 с.*
2. *Рисін В.В. Системний ризик банківського сектору: сутність, форми та чинники // Ефективна економіка. — 2010. — № 4. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=184>.*
3. *Oliver De Brandt, Philip Hartman. Systemic risk survey / Рабочий доклад Европейского центрального банка. — 2000. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>.*
4. *Risk Concentrations Principles, Joint Forum. — Basel Committee, IOSCO, IAIS. — 1999.*

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України один раз на місяць (за липень 2012 року)*

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	509.7987	16	434 LYD	100 лівійських динарів	639.6559
2	986 BRL	100 бразильських реалів	386.0179	17	484 MXN	100 мексиканських нових песо	57.2582
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	191.1990	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	59.6455
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	6.8986	19	554 NZD	100 новозеландських доларів	631.6931
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.8196	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	8.4644
6	981 GEL	100 грузинських ларі	487.9128	21	604 PEN	100 перуанських нових сол	300.3006
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	103.0025	22	642 ROL	100 румунських лейв	224.0091
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	131.9156	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	213.1163
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	203.9527	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	12.5176
10	356 INR	1000 індійських рупій	139.9860	25	901 TWD	100 нових тайванських доларів	26.6723
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.6507	26	972 TJS	100 таджицьких сомоні	167.7088
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.6884	27	952 XOF	1000 франків КФА	15.2062
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	16.9524	28	152 CLP	1000 чилійських песо	15.7410
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	2848.3607	29	191 HRK	100 хорватських кун	132.6766
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	5.3159	30	255	100 доларів США за розр. із Індією	639.4000

* Курс встановлено з 01.07.2012 року.

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Офіційний курс гривні який встановлюється Національним банком

№ п/п	Код валюти	Назва валюти						
			01.07.2012 р.	02.07.2012 р.	03.07.2012 р.	04.07.2012 р.	05.07.2012 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	802.0145	805.3167	819.4216	819.5180	821.4205	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1246.9539	1246.7860	1251.7044	1252.0173	1249.8232	
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1017.2458	1017.2458	1017.3753	1017.3753	1017.3753	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0096	0.0096	0.0096	0.0096	0.0096	
5	208 DKK	100 датських крон	134.1330	134.1599	135.3854	135.1937	134.9888	
6	840 USD	100 доларів США	799.2500	799.2500	799.2500	799.2500	799.2500	
7	352 ISK	100 ісландських крон	6.3247	6.3277	6.3843	6.3629	6.3372	
8	124 CAD	100 канадських доларів	777.4987	779.3874	785.8335	786.3679	788.8245	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.3530	5.3526	5.3537	5.3479	5.3451	
10	428 LVL	100 латвійських латів	1431.5354	1431.8796	1444.6613	1442.3893	1441.4963	
11	440 LTL	100 литовських літів	288.7698	288.8392	291.5013	291.0846	290.7374	
12	498 MDL	100 молдовських лейв	65.5779	65.1864	65.2289	65.2806	65.3067	
13	578 NOK	100 норвезьких крон	132.9508	132.5673	133.7447	133.6601	133.5539	
14	985 PLN	100 польських злотих	234.7138	234.5770	238.4778	238.7308	238.6388	
15	643 RUB	10 російських рублів	2.4093	2.4339	2.4571	2.4608	2.4816	
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	623.8281	625.5828	630.6758	632.7081	632.3117	
17	792 TRL	100 турецьких лір	439.5646	441.5390	441.9300	443.5379	442.6767	
18	795 TMM	100 туркменських манатів	280.4386	280.4386	280.4386	280.4386	280.4386	
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	34.8137	34.7154	35.1676	35.1136	35.1787	
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4241	0.4241	0.4232	0.4232	0.4232	
21	203 CZK	100 чеських крон	38.4033	38.4822	39.4472	39.3292	39.3670	
22	752 SEK	100 шведських крон	113.0407	113.0192	115.1070	115.1202	115.5507	
23	756 CHF	100 швейцарських франків	830.1951	830.3257	837.6991	836.7107	835.6431	
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	125.5954	125.7159	125.8938	125.8161	125.9119	
25	392 JPY	1000 японських єн	100.7441	100.2416	100.1388	100.2451	100.1055	
26	978 EUR	100 євро	997.0644	997.3042	1006.4955	1005.0569	1003.8580	
27	960 XDR	100 СПЗ	1209.9527	1209.9527	1214.6860	1213.0452	1213.0452	
			16.07.2012 р.	17.07.2012 р.	18.07.2012 р.	19.07.2012 р.	20.07.2012 р.	21.07.2012 р.
1	036 AUD	100 австралійських доларів	812.7061	815.5753	822.0587	824.0192	834.0551	834.0551
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1236.7582	1240.8307	1248.6425	1247.2750	1254.2783	1254.2783
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1017.5684	1017.5684	1017.3094	1017.3094	1017.1799	1017.1799
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0096	0.0096	0.0096	0.0096	0.0097	0.0097
5	208 DKK	100 датських крон	130.9333	130.8262	131.9010	131.4545	132.0257	132.0257
6	840 USD	100 доларів США	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000
7	352 ISK	100 ісландських крон	6.1966	6.1942	6.3011	6.3391	6.3694	6.3694
8	124 CAD	100 канадських доларів	786.0117	787.0200	787.6276	788.6633	793.6161	793.6161
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.3336	5.3304	5.3326	5.3408	5.3443	5.3443
10	428 LVL	100 латвійських латів	1399.1482	1398.2296	1409.9689	1405.1784	1411.2659	1411.2659
11	440 LTL	100 литовських літів	282.0746	281.8894	284.2969	283.2089	284.4358	284.4358
12	498 MDL	100 молдовських лейв	64.8767	64.7065	64.6882	64.5456	64.5169	64.5169
13	578 NOK	100 норвезьких крон	130.8893	130.6015	131.3204	130.6868	131.3407	131.3407
14	985 PLN	100 польських злотих	231.2699	232.6039	235.3723	233.9667	236.1725	236.1725
15	643 RUB	10 російських рублів	2.4474	2.4503	2.4597	2.4667	2.4919	2.4919
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	630.0194	630.9527	633.5078	634.3173	637.6030	637.6030
17	792 TRL	100 турецьких лір	439.4076	440.1120	441.1182	441.8524	443.8067	443.8067
18	795 TMM	100 туркменських манатів	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	33.7064	33.7778	34.2255	34.2030	34.5749	34.5749
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4223	0.4214	0.4214	0.4214	0.4214	0.4214
21	203 CZK	100 чеських крон	38.3519	38.3373	38.7380	38.6844	38.7707	38.7707
22	752 SEK	100 шведських крон	113.5851	112.9324	114.0809	115.1417	115.4800	115.4800
23	756 CHF	100 швейцарських франків	811.0143	810.4143	817.3358	814.2078	817.7351	817.7351
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	125.1072	125.2858	125.3954	125.4685	125.4006	125.4006
25	392 JPY	1000 японських єн	100.8227	101.1229	101.0521	101.1967	101.7615	101.7615
26	978 EUR	100 євро	973.9471	973.3076	981.6203	977.8636	982.0999	982.0999
27	960 XDR	100 СПЗ	1199.1581	1199.7700	1203.7361	1202.1031	1205.6662	1205.6662

щодо іноземних валют, України щоденно (за липень 2012 року)

Офіційний курс

	06.07.2012 р.	07.07.2012 р.	08.07.2012 р.	09.07.2012 р.	10.07.2012 р.	11.07.2012 р.	12.07.2012 р.	13.07.2012 р.	14.07.2012 р.	15.07.2012 р.
	822.7554	820.3945	820.3945	820.4459	813.2590	817.2618	819.8292	809.2007	809.2007	809.2007
	1243.9229	1241.9733	1241.9733	1242.0510	1238.1294	1239.6668	1243.3443	1234.3235	1234.3235	1234.3235
	1017.3753	1017.3753	1017.3753	1017.4389	1017.4389	1017.4389	1017.5684	1017.5684	1017.5684	1017.5684
	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0096	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095
	133.5469	132.9380	132.9380	132.9463	132.0902	132.0167	131.7781	130.8844	130.8844	130.8844
	799.2500	799.2500	799.2500	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000
	6.2889	6.2485	6.2485	6.2489	6.2309	6.2436	6.2328	6.1976	6.1976	6.1976
	789.4659	787.6676	787.6676	787.7169	782.6824	784.9241	784.3927	781.1472	781.1472	781.1472
	5.3437	5.3437	5.3437	5.3440	5.3393	5.3336	5.3319	5.3326	5.3326	5.3326
	1427.1419	1420.6976	1420.6976	1420.7865	1411.3466	1410.4281	1407.5579	1398.1436	1398.1436	1398.1436
	287.6356	286.5013	286.5013	286.5192	284.5747	284.3895	283.8108	281.9125	281.9125	281.9125
	65.3249	65.3286	65.3286	65.3327	65.2362	65.1235	65.0483	64.9758	64.9758	64.9758
	132.8448	131.5643	131.5643	131.5725	131.0718	131.1614	131.1047	130.2888	130.2888	130.2888
	236.1265	234.7544	234.7544	234.7691	232.1072	233.8955	235.0149	231.3128	231.3128	231.3128
	2.4613	2.4499	2.4499	2.4500	2.4228	2.4239	2.4348	2.4430	2.4430	2.4430
	632.7799	630.2043	630.2043	630.2437	628.6095	630.6616	632.2613	628.5191	628.5191	628.5191
	442.0475	439.1316	439.1316	439.1591	437.8501	439.2878	441.5942	439.6312	439.6312	439.6312
	280.4386	280.4386	280.4386	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561
	34.7315	34.3961	34.3961	34.3982	33.9277	34.0809	33.9374	33.7279	33.7279	33.7279
	0.4232	0.4232	0.4232	0.4232	0.4223	0.4223	0.4223	0.4223	0.4223	0.4223
	39.0128	38.4915	38.4915	38.4939	38.4782	38.6119	38.5880	38.2561	38.2561	38.2561
	115.2451	114.2617	114.2617	114.2688	113.9553	114.5333	114.7688	113.4379	113.4379	113.4379
	826.7966	823.6048	823.6048	823.6563	818.1345	817.6020	815.9382	810.4809	810.4809	810.4809
	125.7277	125.5593	125.5593	125.5672	125.4314	125.5437	125.9112	125.4058	125.4058	125.4058
	100.1763	100.0538	100.0538	100.0600	100.4580	100.5674	100.8793	100.7335	100.7335	100.7335
	993.1481	989.2317	989.2317	989.2936	982.5795	981.9401	979.9418	973.3875	973.3875	973.3875
	1210.2898	1204.9165	1204.9165	1204.9918	1202.6005	1203.1743	1203.1073	1198.6779	1198.6779	1198.6779
	22.07.2012 р.	23.07.2012 р.	24.07.2012 р.	25.07.2012 р.	26.07.2012 р.	27.07.2012 р.	28.07.2012 р.	29.07.2012 р.	30.07.2012 р.	31.07.2012 р.
	834.0551	830.6892	821.0732	822.0808	822.4819	831.1635	831.1635	831.1635	833.8255	838.8951
	1254.2783	1252.8374	1240.7703	1241.1994	1238.3435	1251.8418	1251.8418	1251.8418	1257.4210	1255.1424
	1017.1799	1017.3094	1017.3094	1017.4389	1017.4389	1017.4389	1017.4389	1017.4389	1017.4389	1017.4389
	0.0097	0.0097	0.0096	0.0096	0.0096	0.0096	0.0096	0.0096	0.0097	0.0097
	132.0257	131.0786	130.0544	129.8895	130.3835	131.7409	131.7409	131.7409	132.3428	131.5887
	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000
	6.3694	6.4041	6.4185	6.4082	6.4320	6.4564	6.4564	6.4564	6.5249	6.5764
	793.6161	791.3219	785.7338	785.1416	784.6850	793.0898	793.0898	793.0898	793.5019	795.9850
	5.3443	5.3461	5.3379	5.3315	5.3276	5.3276	5.3276	5.3276	5.3312	5.3312
	1411.2659	1400.6693	1389.7625	1387.9256	1392.8919	1407.3557	1407.3557	1407.3557	1413.2900	1405.3450
	284.4358	282.4218	280.2226	279.8522	280.8939	283.8108	283.8108	283.8108	285.1303	283.4867
	64.5169	64.4306	64.3429	64.2731	64.0942	63.9455	63.9455	63.9455	63.7884	63.7400
	131.3407	131.3682	131.0869	131.0735	131.6060	132.4425	132.4425	132.4425	131.7406	131.8813
	236.1725	234.2637	230.5453	229.3389	231.2740	236.0964	236.0964	236.0964	238.5216	237.5380
	2.4919	2.5017	2.4688	2.4494	2.4246	2.4502	2.4502	2.4502	2.4813	2.4832
	637.6030	636.0201	633.8788	634.7043	635.4390	638.9814	638.9814	638.9814	638.9938	641.0943
	443.8067	441.7422	438.9387	437.1291	438.0626	439.1010	439.1010	439.1010	439.7828	442.7059
	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561
	34.5749	34.0996	33.5560	33.4432	33.6049	34.4069	34.4069	34.4069	34.8310	34.9955
	0.4214	0.4214	0.4205	0.4205	0.4205	0.4205	0.4205	0.4205	0.4205	0.4196
	38.7707	38.1363	37.8261	37.8352	37.9449	38.4216	38.4216	38.4216	38.8976	38.7530
	115.4800	115.3473	114.4924	114.7389	114.6528	115.9626	115.9626	115.9626	115.8124	117.2411
	817.7351	812.0127	805.6225	804.5577	807.5526	815.9382	815.9382	815.9382	819.7317	815.0065
	125.4006	125.3804	125.1637	125.1666	125.1155	125.1794	125.1794	125.1794	125.2685	125.2925
	101.7615	101.7261	102.1487	102.1107	102.1239	102.3011	102.3011	102.3011	102.2430	102.1949
	982.0999	975.1460	967.5527	966.2738	969.8706	979.9418	979.9418	979.9418	984.4978	978.8228
	1205.6662	1203.5294	1199.4028	1197.7798	1199.3344	1202.6530	1202.6530	1202.6530	1207.2705	1205.6098

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Структура активів банків України

№ п/п	Назва банку ¹	Грошові кошти та їх еквіваленти	Кошти обов'язкових резервів банку в НБУ	Торгові цінні папери	Інші фінансові активи ²	Кошти в інших банках			Кредити і заборгованість клієнтів							
						Усього	У тому числі:		Усього	У тому числі:						
							в іноземній валюті	резерви під знецінення		юридичних осіб			фізичних осіб			
										усього	із них: в іноземній валюті	резерви під знецінення	усього	із них: в іноземній валюті	резерви під знецінення	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Група I (кількість банків у групі – 17)																
1	ПРИВАТБАНК	26 905 588	1 122 112	22	0	325 541	277 126	-322 613	108 394 620	90 415 500	20 711 967	-14 943 082	17 979 120	1 572 431	-8 422 802	
2	ОЩАДБАНК	6 994 651	0	0	0	1 133 699	171 505	-70 348	50 623 389	48 468 331	10 501 577	-7 089 029	2 155 058	236 712	-2 244 402	
3	УКРЕКСІМБАНК	6 276 022	565 762	0	0	1 852 902	685 896	-31 920	42 397 504	41 919 594	20 003 566	-8 330 281	477 909	327 930	-419 816	
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	6 485 320	318 748	184 769	0	380 829	129 671	-20 971	27 473 155	16 665 810	6 138 336	-4 536 475	10 807 344	6 542 931	-5 556 709	
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 543 216	175 873	0	0	2 628 480	2 270 418	-53 904	30 587 075	30 058 302	18 697 152	-1 905 190	528 773	272 337	-154 158	
6	УКРСОЦБАНК	3 567 629	309 523	537 130	0	43 908	14 817	-2 268	28 550 937	13 301 323	7 228 458	-5 587 933	15 249 614	11 450 501	-2 986 483	
7	ВТБ БАНК	3 344 918	273 688	4 938 966	3 697	592 639	592 639	-5 079	24 986 427	21 831 537	14 351 883	-4 542 095	3 154 890	583 680	-1 523 095	
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 805 481	140 583	870 998	0	4 530 883	2 488 984	-38 941	16 152 817	12 679 237	6 037 590	-2 097 548	3 473 580	1 182 477	-1 390 953	
9	ДЕЛЬТА БАНК	3 689 488	202 283	0	850 051	1 843 648	441 534	-2 219	15 916 825	8 809 156	2 985 596	-2 087 679	7 107 669	1 932 023	-2 421 838	
10	УКРСИББАНК	6 255 207	0	1 273 754	5 915	663 637	561 778	-9 181	15 936 208	5 910 308	1 821 636	-1 462 772	10 025 900	6 922 690	-854 165	
11	АЛЬФА-БАНК	4 333 406	242 681	958 518	0	1 298 426	1 230 389	-16 746	17 862 358	14 076 842	4 774 640	-2 177 790	3 785 515	1 299 346	-2 534 991	
12	"НАДРА"	1 301 087	94 358	423 187	0	722 156	265 211	-137 869	19 559 981	9 230 669	3 794 493	-1 479 866	10 329 311	8 391 055	-2 919 747	
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 070 980	152 369	625 970	274 817	120 590	120 590	-2 294	18 221 841	14 901 301	3 565 045	-1 322 024	3 320 540	2 281 118	-415 539	
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 486 286	160 000	0	1 239	1 522 588	1 523 315	-3 665	14 101 169	11 330 403	2 637 697	-554 639	2 770 766	994 547	-160 189	
15	ОТП БАНК	2 153 126	121 040	0	0	639 229	2 269	-42 248	14 999 449	9 608 474	5 508 910	-2 891 884	5 390 976	4 313 470	-816 187	
16	УКРГАЗБАНК	3 032 488	1	0	0	2 142 778	898 192	-10 928	7 088 149	5 765 763	393 865	-5 722 209	1 322 386	487 768	-1 540 924	
17	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	1 344 350	111 981	1 761 383	0	288 071	147 697	-120	15 020 634	14 653 943	10 269 972	-1 097 318	366 691	77 065	-386 931	
Група II (кількість банків у групі – 19)																
18	ВІЕЙБІ БАНК	974 707	84 656	1 870 262	0	258 056	194 266	-1 314	6 743 942	5 502 717	2 370 037	-1 488 619	1 241 224	727 998	-475 046	
19	КРЕДИТПРОМБАНК	1 167 658	29 289	26 665	38 434	277 522	277 522	-3 105	9 928 390	8 237 226	2 669 575	-1 376 421	1 691 165	825 861	-770 921	
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	760 768	137 897	1 304 467	1 964	218 017	1 916	-16 980	8 632 614	8 552 299	7 269 406	-179 952	80 315	55 062	-9 789	
21	"ПІВДЕННИЙ"	727 164	212 873	0	0	468 658	468 658	-2 896	7 937 622	7 553 630	3 066 581	-445 359	383 992	323 815	-158 375	
22	ЕРСТЕ БАНК	1 109 596	58 705	1 173 379	31 695	651 803	369 860	-2 346	3 659 828	1 972 488	1 002 938	-178 622	1 687 340	1 349 030	-982 600	
23	"ХРЕЩАТИК"	796 369	15 899	11	0	546 566	482 247	-698	3 932 093	3 596 187	990 068	-324 753	335 907	34 169	-99 949	
24	БАНК "ФОРУМ"	1 304 304	20 967	197 370	0	99 073	8 841	-181	6 292 178	3 895 846	1 126 151	-2 485 389	2 396 333	1 787 351	-1 070 452	
25	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	714 770	14 278	4 556	52 994	158 946	155 347	-4 394	7 981 740	7 972 944	0	-1 314 058	8 797	9	-752	
26	РОДОВІД БАНК	162 532	3 530	81 520	0	0	0	0	272 649	183 921	53 852	-2 544 984	88 728	75 633	-1 467 800	
27	ІМЕКСБАНК	461 230	20 994	0	0	1 122 182	73 973	-167 671	6 646 956	6 440 089	1 318 097	-595 429	206 867	36 927	-268 086	
28	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	434 536	56 922	0	0	1 286 769	1 223 847	-1 292	5 370 079	5 096 556	2 256 020	-343 816	273 524	88 007	-139 999	
29	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 031 142	0	936 528	0	495 309	260 183	-3 883	3 735 259	1 796 044	877 819	-150 994	1 939 216	1 412 699	-982 661	
30	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	944 352	55 965	0	0	104 603	80 537	-949	5 781 021	3 837 234	1 822 907	-137 082	1 943 787	437 777	-350 833	
31	БТА БАНК	2 045 240	21 356	0	0	0	0	0	1 332 709	1 294 892	452 763	-100 589	37 817	28 021	-201 137	
32	СІТБАНК	1 056 449	65 289	1 530 046	36 401	3 854	3 854	-39	2 060 388	2 004 110	546 351	-89 136	56 278	0	-101	
33	ПРАВЕКС-БАНК	392 056	80 217	0	0	0	0	0	3 943 469	1 523 957	716 870	-81 846	2 419 512	696 668	-736 865	
34	УНІКРЕДИТ БАНК	2 279 507	61 265	126 367	0	0	0	0	2 825 698	2 381 545	2 077 482	-545 050	444 153	331 272	-484 493	
35	БАНК "КІЇВСЬКА РУСЬ"	548 617	30 358	0	0	345 401	47 886	-633	3 331 645	3 103 975	126 418	-161 825	227 670	41 236	-76 106	
36	СВЕДБАНК	438 307	41 003	59 823	0	-92	-92	-92	3 575 716	2 717 776	1 736 350	-459 722	857 940	556 866	-1 486 812	
Група III (кількість банків у групі – 22)																
37	ПІВДЕНКОМБАНК	400 339	19 004	0	0	354 701	294 818	-7 335	2 238 854	2 224 473	225 147	-95 095	14 381	5 238	-56 670	
38	АКТАБАНК	1 292 988	36 556	0	0	208 486	84 089	-313	2 430 613	2 375 688	1 562 054	-53 283	54 925	145	-27 628	
39	БАНК "ТАВРИКА"	76 757	25 452	54	0	1 423 727	1 423 489	-1 004	3 314 394	3 137 269	50 600	-76 698	177 125	33 642	-33 096	
40	БАНК "3/4"	488 989	16 335	55 597	222 419	1 054 360	419 338	-6 616	199 820	76 895	0	-2 817	122 925	0	-21 060	
41	МЕТАБАНК	402 647	45 412	0	0	444 678	324 304	-659	3 422 882	2 914 567	1 312 183	-148 636	508 315	214 908	-62 532	
42	МАРФІН БАНК	1 275 662	13 597	30 925	0	530 569	194 660	-7 492	2 026 537	1 592 725	660 703	-216 567	433 812	297 617	-462 768	
43	УКРІНБАНК	218 045	21 776	0	0	640 207	606 148	-4 638	2 869 331	2 605 676	659 584	-142 045	263 655	50 262	-62 660	
44	ЗЛАТОБАНК	166 512	26 683	0	0	783 998	579 788	-5 188	3 058 212	2 913 162	1 186 535	-294 804	145 050	6 952	-62 632	
45	КІБ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ"	1 011 964	47 174	0	0	58 012	-123	-2 323	2 649 642	2 624 091	644 114	-228 147	25 550	0	-174	
46	КРЕДОБАНК	516 851	0	0	0	97 149	78 263	-6 604	2 087 633	1 486 454	387 391	-100 203	601 179	227 272	-142 674	
47	УКРБІЗНЕСБАНК	573 960	5 687	0	0	87 116	0	-8 090	2 835 022	2 136 584	714 526	-30 257	698 438	199 300	-81 314	

¹ Назви банків подано за орфографією їхніх статутів.² Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

за станом на 01.07.2012 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Цінні папери в портфелі банку на продаж		Цінні папери в портфелі банку до погашення		Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиційна нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи		Інші активи		Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	Загальні активи	
	Усього	У тому числі резерви під знецінення	Усього	У тому числі резерви під знецінення						Усього	У тому числі резерви	Усього	У тому числі резерви		Усього	У тому числі в іноземній валюті
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	6 703	-3 589	240 110	-2	949 616	1 507	188	0	2 113 710	21 371 035	-47 988	257 342	-108	51 860	161 739 955	64 992 435
	17 561 550	-42 672	2 420 418	-29 876	24 800	0	81 951	14 919	2 586 180	2 924 615	-24 589	366 661	-5 214	0	84 732 833	15 139 940
	15 390 576	-234 490	1 441 983	-18 251	0	3 707 763	874 679	63 773	2 240 150	381 311	-12 553	350 147	-1 887	0	75 542 572	29 872 017
	6 382 540	-4 466	1 543 604	-3 458	181 925	127 489	7 240	573 652	3 035 468	324 672	-75 390	458 544	-7 246	0	47 477 954	17 448 781
	1 464 873	-113 424	0	0	122	520 745	9 142	49 931	2 780 709	140 619	-112 353	95 685	-7 009	1 697	40 998 166	22 836 256
	2 119 074	-26 734	0	-20 388	7 162	401 983	79 403	89 244	3 273 764	137 264	-40 778	874 257	-10 175	2 809	39 994 087	20 561 994
	959 061	-7 043	0	0	0	0	55 453	245 717	940 019	1 030 278	-17 906	793 225	-1 195	5 934	38 170 022	23 341 971
	2 678 530	-84 235	0	0	0	55 878	0	86 829	1 323 398	1 687 813	-30 086	125 968	-11 806	0	31 459 178	15 404 004
	3 151 978	-11 329	0	0	0	1239 379	5 000	0	310 847	1 699 655	-237 955	133 221	-1 851	1 540	29 043 915	10 074 061
	284 282	-2 710	0	0	266 740	37 030	0	1 133 822	1 413 144	1 304 724	-180 941	73 933	-11 807	0	28 648 395	15 601 274
	1 116 711	-33 956	0	0	0	51 633	220	144 207	358 812	1 527 260	-4 522	19 049	-615	28 926	27 942 205	13 337 616
	264 732	-162	0	0	0	86 599	895	0	1 298 253	179 735	-170 175	606 587	-4 280	6 756	24 544 326	13 118 633
	91 383	-1 368	230 139	-6 129	0	11 710	2 275	40 999	121 427	989 176	-5 805	234 792	-790	6	22 188 474	7 719 847
	450 276	-6 610	0	0	0	4 696	1 297	0	708 422	2 451 176	-10 221	42 675	-5 393	0	21 929 824	7 773 117
	2 134 356	-10 635	302 059	0	162 965	19 951	82 970	105 345	478 105	91 450	-7 642	41 674	-5 588	0	21 331 719	11 274 279
	5 841 490	-429 322	0	-6 047	0	13 174	284	115 563	663 269	1 858 166	-94 906	142 192	-39 135	0	20 897 553	5 997 108
	235 270	-76 491	0	0	19 379	27 756	196	47 060	726 563	631 796	-5 672	38 210	0	0	20 252 649	12 166 416
	2 363	-5	0	0	78 490	194 365	3 717	390 438	241 693	2 289 868	-13 939	111 675	-8 640	43	13 244 273	6 494 636
	691 428	-17 473	0	0	0	0	7 989	55 253	157 995	113 050	-5 153	75 332	-867	14 017	12 583 022	4 454 873
	3 778	-96	0	0	0	0	40 257	835	12 305	154 171	-74	3 850	-433	31	11 270 952	7 910 714
	58 926	-1 763	0	0	183 675	0	4 342	0	580 131	33 514	-908	18 235	-1 051	32 824	10 257 965	4 380 092
	1 166 248	0	0	0	0	51 415	137	99 351	854 309	917 598	-336	11 479	-1 929	54 295	9 839 839	4 611 894
	933 448	-25	175 512	0	0	0	7 671	6 753	273 124	2 664 182	-1 765	169 351	0	0	9 520 979	4 185 666
	430 728	-36 555	3 951	-55 124	0	7 802	558	429 587	472 809	13 622	-10 752	55 541	0	8 545	9 337 035	3 862 279
	60	0	0	0	0	0	0	0	27 692	2 115	0	12 029	-168	0	8 969 181	438 143
	385 849	-231 060	0	0	0	4 534	0	0	525 360	3 371 099	-3 443 334	4 156 837	-333	0	8 963 909	197 781
	10	0	0	0	0	0	294	0	390 556	7 784	-66	12 535	0	0	8 662 540	1 768 128
	919 992	-50	0	0	0	46 457	200	14 513	194 157	94 858	-1 220	128 319	0	0	8 546 802	4 064 085
	216	-11	18 662	0	0	48 406	573	328 788	207 858	939 056	-3 497	20 417	-2 151	0	7 762 214	2 550 702
	23 359	0	0	0	0	7 078	773	328	357 350	64 924	-1 642	14 331	-2 256	0	7 354 082	2 922 652
	107 365	0	0	0	0	405 796	8	10 343	877 490	842 638	-90 853	151 921	-4 474	49 647	5 844 514	2 999 981
	675 230	0	0	0	0	0	34 833	0	35 829	152 721	-404	1 589	-6	0	5 652 630	1 658 425
	255 576	0	0	0	0	0	1 558	172 926	679 519	60 035	-1 665	36 573	-326	19 768	5 641 697	1 857 097
	176 222	0	0	0	2 757	0	0	0	47 072	87 290	-4 951	24 504	-165	1 257	5 631 938	3 000 240
	515 979	0	0	0	0	15 722	0	0	128 351	305 013	-433	214 413	-5	0	5 435 499	1 206 565
	3 101	-802	0	0	0	300 262	53 224	260 951	105 023	3 227	-56 168	225 129	-85	123 750	5 189 423	2 666 038
	667 052	0	0	0	0	0	209	129	14 263	1 646 466	-1 431	73 817	-532	0	5 414 834	2 399 989
	35 081	0	0	0	0	0	0	54	327 736	654 976	-498	106 102	-140	15 647	5 108 239	3 011 904
	3 162	0	0	0	0	12 788	9	91	4 907	24 100	-97	17 594	-1	0	4 903 034	1 562 426
	112 619	0	0	0	0	0	25	1 698	4 417	2 554 850	0	23 673	0	0	4 734 803	3 272 668
	127 823	-910	0	0	0	0	23	247	181 061	11 632	-333	27 889	-73	0	4 664 293	2 153 400
	114 196	-3 425	250 803	0	0	27 145	361	0	152 964	48 914	-1 555	165 851	-107	0	4 637 525	2 256 013
	9 832	-319	0	0	0	129 531	92	28 640	299 609	5 128	-3 823	127 210	-492	0	4 349 400	1 460 430
	60	0	0	0	0	0	0	409	21 972	54 588	-444	18 631	-9	0	4 131 065	1 922 837
	1 240	0	0	0	0	0	5 243	4 495	64 148	105 456	0	1 460	-137	0	3 948 834	1 250 749
	480 125	-22	0	0	4 100	0	2 248	59 729	559 835	13 764	-64 389	65 646	-3 069	0	3 887 077	1 294 488
	133 988	0	119 073	-525	0	0	300	662	107 132	14 041	-2 873	4 866	-182	3 557	3 885 404	1 410 256

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
48	ІНДУСТРІАЛБАНК	1 040 696	25 572	0	8 731	227 278	73 121	-2 162	1 453 810	1 318 240	536 139	-268 596	135 570	95 762	-62 885
49	"СОЮЗ"	264 932	2 797	21 027	0	503 774	234 608	-858	2 551 995	2 456 425	31 648	-533 828	95 569	0	-387
50	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	800 951	2 470	0	0	138 623	119 054	-839	2 235 704	2 049 869	127 298	-403 753	185 835	49 749	-25 679
51	ТЕРРА БАНК	1 088 878	14 136	33 110	0	247 105	240 241	-1 350	1 034 492	812 760	138 427	-11 961	221 732	14 898	-41 488
52	ПІРЕУС БАНК МКБ	854 096	0	0	0	22 453	0	0	1 762 110	1 608 245	759 161	-280 973	153 865	58 721	-282 011
53	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	542 344	5 550	64	2 027	405 549	325 525	-3 252	2 038 931	1 977 630	235 677	-88 458	61 300	41 547	-53 754
54	ЄВРОГАЗБАНК	577 188	15 350	136 522	0	395 414	315 115	-2 429	879 870	850 280	131 499	-35 414	29 590	6 535	-8 406
55	ПЛАТИНУМ БАНК	138 945	22 202	0	0	416 292	406 762	-18 644	2 312 684	12 212	3 318	-14 109	2 300 472	390 634	-319 768
56	ДІАМАНТБАНК	473 415	10 106	53 589	0	339 361	323 348	-439	1 707 181	1 643 843	295 032	-87 943	63 337	8 835	-9 176
57	БМ БАНК	281 732	25 172	48 975	0	270 233	184 120	-289	2 155 604	1 738 148	889 330	-160 120	417 456	195 457	-71 610
58	АКТИВ-БАНК	104 805	20 298	0	0	359 479	359 479	-394	2 065 316	1 470 064	287 887	-31 428	595 252	79 852	-51 023
Група IV (кількість банків у групі – 118)															
59	ТАСКОМБАНК	791 690	9 677	0	0	518 365	29 600	-4 201	1 178 594	1 040 084	527 509	-20 526	138 510	117 677	-12 025
60	ДІВІ БАНК	59 120	63 555	0	0	1 002 313	145 804	-1 296	1 381 495	1 381 495	1 047 811	-70 574	0	0	0
61	ЕКСПРЕС-БАНК	1 196 112	13 051	78 148	0	31 090	31 090	-109	1 350 150	918 711	26 231	-110 597	431 439	20 973	-44 572
62	КОНВЕРСБАНК	282 165	14 829	0	0	1 647 772	1 282 451	-3 012	769 776	709 508	18 719	-30 803	60 267	1 670	-14 992
63	БАНК КІПРУ	325 994	20 855	4 959	0	65 607	0	-660	1 848 112	1 243 292	988 144	-26 760	604 820	94 864	-103 155
64	ЕРДЕ БАНК	90 925	10 234	95 197	0	413 215	115 930	-927	761 528	659 078	111 073	-50 469	102 450	62 537	-8 065
65	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	469 127	13 845	338 123	0	11 349	11 349	-597	1 623 485	1 273 439	49 273	-15 258	350 046	0	-4 287
66	ІНТЕГРАЛ-БАНК	112 130	9 346	0	0	1 114 196	624 811	-3 325	484 886	466 942	16 389	-103 955	17 944	2 405	-34 842
67	"КІІВ"	118 372	0	0	0	83 379	0	0	969 096	951 044	83 903	-810 379	18 051	5 699	-678 937
68	ФІДОБАНК	403 128	18 725	0	0	430 836	-21	-601	880 737	297 039	82 923	-64 109	583 698	522 805	-438 687
69	ПРОКРЕДИТ БАНК	215 531	78 046	0	0	185 613	185 613	-1 771	1 701 094	1 043 840	422 898	-47 369	657 254	303 500	-51 023
70	"ГЛОБУС"	596 559	4 021	153 108	0	434 535	259 164	-27 906	447 389	424 065	302	-62 273	23 324	0	-11 229
71	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	113 388	15 215	0	0	105 831	91 548	-811	1 944 977	1 527 911	490 078	-40 501	417 066	162 268	-59 106
72	ФОЛЬКСБАНК	375 510	17 365	0	0	181 844	43 537	-1 390	1 256 041	656 299	328 753	-120 043	599 742	470 385	-142 902
73	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	365 800	18 790	15 290	0	250 162	175 977	-1 469	1 486 958	1 462 978	919 654	-70 682	23 980	30	-174
74	ФІНБАНК	132 187	8 534	0	0	241 954	114 667	-253	1 418 100	1 364 113	428 987	-5 517	53 987	11 991	-7 517
75	ЕКСПОБАНК	492 376	16 409	76 892	0	20 924	20 924	-1 034	1 456 065	1 186 079	180 115	-111 502	269 986	151 902	-105 283
76	ФОРТУНА-БАНК	70 401	8 288	0	0	88 436	88 436	-85	1 767 804	1 753 240	498 220	-126 393	14 565	6 357	-4 409
77	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	1 672 039	16 928	0	0	19 833	0	-200	30 044	30 044	0	-3 915	0	0	0
78	АВАНТ-БАНК	270 151	3 457	0	0	503 990	290 358	-1 205	627 053	610 859	41 532	-3 473	16 194	0	-425
79	БАНК "ПЕРШИЙ"	186 403	11 168	128 765	0	88 420	64 959	-1 793	1 166 399	1 064 784	251 548	-18 265	101 614	79 704	-27 101
80	ЕНЕРГОБАНК	182 523	2 324	0	0	213 785	118 080	-390	1 155 102	900 530	222 445	-32 394	254 572	18 241	-39 712
81	БАНК "КАМБІО"	185 727	6 415	0	0	29 796	29 796	-117	1 389 307	1 250 618	430 024	-35 834	138 689	86 300	-22 184
82	МІСТО БАНК	616 049	0	0	0	100 730	53 105	-495	921 335	691 587	147 307	-153 827	229 748	174 850	-49 350
83	АСТРА БАНК	156 307	6 280	0	0	6 988	6 702	-67	968 314	307 004	22 726	-35 992	661 311	32 744	-111 710
84	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	160 029	2 954	0	0	63 696	63 696	-256	1 408 039	62 375	0	0	1 345 665	0	-106 368
85	БАНК "МЕРКУРІЙ"	80 695	6 152	202 167	0	137 406	137 406	-490	974 619	720 571	48 573	-5 905	254 049	45 382	-10 359
86	БАНК "ДЕМАРК"	73 310	3 635	0	0	305 519	255 499	-1 297	1 185 737	1 137 239	106 173	-130 283	48 499	15 889	-36 009
87	ІДЕЯ БАНК	79 406	2 407	0	0	27 804	0	-280	1 340 625	64 341	31 958	-14 491	1 276 285	11 633	-101 407
88	"АРКАДА"	53 576	171	0	0	0	0	0	1 353 712	1 297 934	0	-90 091	55 778	103	-15 625
89	"ТК КРЕДИТ"	925 513	23 067	0	0	484	485	-40	589 557	567 262	0	-23 136	22 295	2 779	-8 844
90	"КАПІТАЛ"	510 736	6 633	37 701	0	25 822	25 822	-101	806 965	592 995	52 240	-15 360	213 969	50 683	-19 630
91	АКЦЕНТ-БАНК	435 444	11 037	0	0	0	0	0	932 956	149 861	0	-16 956	783 095	226 693	-215 448
92	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	406 371	18 711	80 234	0	151 528	140 594	-1 927	715 155	647 384	308 858	-9 530	67 772	12 995	-2 679
93	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	127 356	0	0	0	35 131	35 131	-331	836 004	692 242	496 775	-172 903	143 762	37 470	-22 696
94	ЮНЕКС БАНК	139 596	5 650	0	0	196 038	144 718	-511	844 264	813 780	95 374	-41 072	30 484	388	-2 507
95	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	75 682	6 525	35 081	0	1 419	1 419	-29	1 108 401	747 874	208 160	-59 365	360 527	87 364	-61 453
96	"ДАНІЕЛЬ"	79 325	4 921	125 537	0	214 524	182 282	-116	639 588	510 308	39 039	-31 110	129 280	30 478	-76 195
97	ПОЛТАВА-БАНК	162 602	2 920	0	0	14 436	2 417	-131	794 022	709 297	24 326	-54 921	84 725	4 062	-16 357
98	ЄВРОБАНК	67 656	0	0	895	69 559	45 006	-40	529 013	432 450	116 583	-3 057	96 563	18 648	-13 939
99	РЕАЛ БАНК	260 712	2 777	0	0	-175	-175	-175	913 396	903 587	42 298	-7 581	9 809	437	-19
100	УКРГАЗПРОМБАНК	103 804	2 034	0	0	255 970	153 301	-4 837	703 131	616 929	190 853	-33 456	86 201	18 670	-15 936
101	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	20 610	6 496	0	0	22 310	22 310	-2 560	916 280	892 534	312 025	-59 704	23 746	6 404	-13 157
102	АВТОКРАЗБАНК	167 878	988	41 549	0	83 879	18 358	-12	670 392	649 530	58 592	-53 002	20 862	6 872	-12 972
103	ФІНРОСТБАНК	278 373	3 322	0	0	238 333	50 114	-1 966	550 221	542 331	40 507	-35 529	7 890	5 083	-18 961
104	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	42 256	1 154	109 179	0	420 568	326 884	-222	215 087	144 670	22 492	-7 967	70 418	13 035	-12 994
105	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	94 450	3 727	0	0	42 537	29 537	-122	865 723	663 883	37 639	-53 158	201 840	14 512	-27 186
106	АПЕКС-БАНК	69 545	4 575	50 900	0	584 191	377 026	-20 870	280 830	189 455	6 952	-15 935	91 376	0	-3 642
107	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	107 905	4 281	774	0	173 342	170 138	-287	553 579	509 588	8 865	-11 330	43 992	16 654	-60 066
108	БАНК "ВОСТОК"	32 791	2 091	0	0	12 080	-3	-3	779 964	771 391	128 897	-379	8 573	0	-21
109	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	324 383	0	0	0	0	0	0	584 532	584 532	198 328	0	0	0	0
110	ЗАХІДІНКОМБАНК	166 632	0	0	0	156	156	-4	676 994	558 649	11 609	-192 802	118 345	75 676	-56 712
111	КОМІНВЕСТБАНК	132 941	5 978	0	0	303 611	258 608	-61	392 037	314 041	123 639	-24 785	77 996	5 223	-2 179

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	479 249	-9 875	19 903	-5 104	8 006	154 619	3 023	3 449	209 910	80 558	-1 092	20 610	-3 284	384	3 735 799	1 406 484
	3 325	0	0	0	0	0	585	155	7 938	79 961	0	528	-3	0	3 437 016	468 512
	71 316	-7 518	0	0	0	0	1 060	956	120 338	31 795	-232	2 593	-696	0	3 405 806	1 479 698
	578 665	-5 653	0	0	0	12 245	340	0	105 452	270 908	0	20 293	-68	11	3 405 635	1 554 411
	207 597	-1 481	0	0	0	57 553	6 160	173 843	183 443	75 939	-8 200	12 083	-4 001	0	3 355 277	1 714 427
	214 626	-557	0	0	0	28 885	15 650	0	38 166	5 223	-70	10 224	-329	17 396	3 324 634	627 074
	0	0	0	0	0	0	1	1 579	253 320	1 009 345	-9 393	7 980	0	0	3 276 569	1 980 996
	1 173	0	0	0	0	71 211	1 035	1 320	174 899	27 955	-55	12 272	-646	8 753	3 188 741	859 223
	105 860	-6 699	0	0	0	0	0	0	99 050	44 519	-7 480	158 815	-26	29 209	3 021 104	949 087
	1 181	-12 422	0	0	0	0	2	8 535	17 469	16 620	-6 936	102 813	-431	1 446	2 929 783	1 469 976
	641	0	0	0	0	0	67	839	267 460	1 414	-354	2 547	-19	64 575	2 887 442	747 694
	241 336	-2 798	0	0	0	6 292	100	0	78 711	9 421	-389	88 740	-24	47 566	2 970 491	1 516 091
	0	0	0	0	0	0	205	0	8 447	445 182	0	934	-1	0	2 961 251	1 473 111
	59 070	-18 839	0	0	14 975	0	4 085	1 637	109 728	10 456	-178	14 634	-3	5 683	2 888 818	394 442
	21 843	-237	0	0	0	0	346	0	77 514	21 876	-3 046	12 571	-730	3 813	2 852 505	1 330 340
	34	-1	0	0	0	81 089	38	10	251 997	2 863	-49	13 718	-1 091	98 081	2 713 359	1 343 256
	23 154	0	0	0	0	0	197	990	112 344	1 045 742	-4 636	12 701	-5	0	2 566 226	1 267 719
	0	0	0	0	0	0	200	437	88 508	2 178	-285	13 690	0	0	2 560 942	514 652
	390	-70	0	0	0	0	8	4 852	8 889	734 297	-315	1 505	-115	0	2 470 500	1 141 450
	278 265	-3 551	0	0	0	110 522	279	127 090	414 756	11 504	-43 933	67 025	-7 845	287 422	2 467 710	193 408
	142 927	-548	0	0	18 038	0	0	8 481	384 659	122 020	-23 328	12 100	-1 606	0	2 421 652	967 687
	250	0	0	0	0	0	6 095	23 101	135 827	37 276	-1 316	24 919	-1 669	3 665	2 411 418	1 075 903
	0	0	0	0	0	52 230	0	0	73 581	531 264	-73	5 947	-1	0	2 298 635	1 035 416
	77 726	-18	0	0	0	2 584	975	0	1 077	5 242	0	690	0	0	2 267 704	756 378
	77	0	244 411	0	0	124	4 540	0	157 291	10 347	-753	2 206	0	1 243	2 250 999	1 114 436
	0	0	18 023	0	0	0	128	373	24 215	8 958	-422	28 707	0	0	2 217 406	1 388 192
	2 561	0	0	0	0	0	10	0	195 853	194 941	-444	20 306	0	0	2 214 446	825 992
	1 657	-3	0	0	0	46 263	1 702	403	83 481	3 500	-139	5 679	-769	0	2 205 351	717 603
	60	0	0	0	0	0	0	237	176 846	17 188	-16 782	1 660	0	0	2 130 920	606 305
	301 666	0	0	0	0	0	0	7 750	670	64	-437	234	-19	0	2 049 228	1 624 325
	66 605	0	0	0	0	0	100	141	6 570	493 928	-1	7 629	0	0	1 979 622	750 481
	64 515	-3 899	0	0	0	68 593	864	1 864	128 623	66 619	-295	8 180	-64	17 938	1 938 351	665 531
	16 216	-302	0	0	0	30 276	267	0	71 028	223 682	-10 990	2 508	-169	285	1 897 998	667 462
	133 471	0	0	0	0	16 966	114	254	56 079	7 983	-110	9 171	-11	10 932	1 846 215	742 016
	26 266	0	0	0	0	15 838	32	0	109 591	2 714	-74	6 743	-429	0	1 799 298	541 533
	566 740	0	0	0	0	0	820	0	38 649	3 551	-51	9 932	-146	0	1 757 583	112 027
	0	0	0	0	22	0	76	1 067	52 699	13 198	-8	13 008	-66	0	1 714 788	119 510
	22 621	-50	8 795	0	0	14 856	0	794	129 768	10 973	-270	4 819	-3	105 839	1 699 502	292 466
	15	0	0	0	0	0	0	0	43 002	60 688	-2 774	1 333	-46	0	1 673 240	490 048
	2 565	-3	92 156	0	0	0	7	2 590	90 930	5 090	-273	12 857	-821	522	1 656 960	177 532
	60	0	0	0	0	0	0	0	225 562	12 437	0	1 434	-548	0	1 646 953	13 908
	36 884	0	0	0	0	16 409	0	352	7 394	1 727	-68	8 923	-32	0	1 610 311	646 564
	30 746	0	0	0	0	0	187	0	26 965	43 826	-304	65 348	-113	0	1 554 929	332 629
	0	0	0	0	0	0	0	0	38 939	29 471	-2 664	4 144	-29	0	1 451 991	559 838
	5 262	0	0	0	0	5 293	0	0	8 976	43 333	-26	2 023	0	0	1 436 886	891 889
	320 294	-8 716	0	0	0	0	167	0	12 887	17 313	-337	9 219	-5	0	1 358 371	682 200
	73 744	0	0	0	0	0	0	0	52 123	3 878	-5	12 720	-22	0	1 328 013	322 978
	0	0	0	0	0	224	1	177	50 613	24 433	-5 794	6 082	-11	0	1 308 638	335 512
	69 453	0	0	0	0	31 615	1	0	4 523	56 817	-1 188	40 795	-6	0	1 267 098	279 834
	86 334	-449	0	0	3 640	0	5 123	8	142 254	14 214	-61	39 460	0	0	1 265 014	99 139
	218 824	0	0	0	0	0	48	27	90 618	262 225	-233	2 610	-1	0	1 241 474	223 841
	29 509	-767	0	0	0	267	0	1	12 543	7 063	-44	3 153	-4	0	1 229 245	107 679
	225	-6	13 237	0	0	0	0	425	29 009	47 919	-70	5 846	-54	0	1 161 600	480 330
	95 702	-10 250	0	0	0	25 110	573	0	47 229	6 232	-92	856	0	0	1 141 399	347 178
	44 329	-579	0	0	0	9 535	299	2 185	36 188	2 218	-78	2 665	-10	40 560	1 102 664	212 912
	6 399	0	0	0	0	0	7	720	12 707	637	-371	1 875	-12	141	1 092 734	182 637
	17 838	0	0	0	0	0	0	0	62 511	178 914	-92	879	0	31 810	1 080 194	515 166
	0	0	0	0	0	0	426	0	32 164	9 525	-2 332	29 434	-103	0	1 077 986	122 172
	4 220	0	6 689	0	0	0	1 235	136	2 321	39 999	0	589	-80	0	1 045 230	480 473
	28 214	-1 972	0	0	5 630	16 417	825	10 603	30 300	29 554	-370	3 880	-43	1 866	967 170	276 501
	0	0	0	0	0	2 903	18 031	1 425	4 228	102 154	-132	4 492	-537	399	960 558	248 818
	0	0	0	0	0	0	0	0	191	24 293	0	2 332	0	0	935 729	330 706
	30 075	0	0	0	0	0	1 615	0	14 340	17 151	-290	1 726	-1 066	0	908 690	224 724
	0	-210	0	0	0	3 492	60	0	44 473	2 537	-55	13 295	0	0	898 423	480 568

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
112	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УК-РАЇНА"	126 981	2 696	0	0	91 865	47 874	-101	394 719	380 992	127 299	-39 149	13 727	9 633	-49 861
113	"ПОРТО-ФРАНКО"	151 115	10 662	0	0	133 063	98 063	-105	479 881	408 641	227 601	-1 281	71 240	26 372	-33 998
114	"НОВИЙ"	191 731	3 314	1 679	0	55 394	15 933	-52	541 958	521 206	39 806	-12 149	20 752	821	-7 170
115	"ЛВІВ"	17 937	16 794	17 986	0	93 397	69 760	-62	573 976	466 496	151 575	-61 550	107 480	32 166	-21 854
116	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	128 327	466	0	0	192 751	73 612	-6 993	464 286	436 301	0	-70 465	27 985	0	0
117	МЕТАБАНК	112 716	3 017	0	0	17 720	3 195	-29	544 013	430 621	53 849	-26 746	113 392	24 269	-24 017
118	ЕКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	33 844	60	0	0	689	194	-53	649 087	647 478	0	-140 075	1 609	226	-653
119	БАНК "КОНТРАКТ"	105 550	3 007	19 000	0	169 690	109 605	-73	299 401	265 145	69 052	-34 862	34 256	224	-1 701
120	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	114 441	307	0	0	180 313	180 313	-42 575	328 297	0	0	0	328 297	0	-41 560
121	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	176 398	0	0	0	93 732	6 354	-290	57 388	55 410	16 188	-11 839	1 978	0	-44
122	БАНК "МОРСЬКИЙ"	81 457	3 637	0	0	103 370	63 490	-292	356 092	293 191	55 288	-12 431	62 901	30 017	-10 321
123	"ПРЕМІУМ"	99 525	307	0	0	298 095	282 845	-4 302	203 391	202 451	7 913	-142 548	940	0	-122
124	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	83 234	2 369	0	0	57 509	34 602	-47	378 336	308 323	81 875	-917	70 013	38 847	-10 350
125	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	147 835	3 852	0	0	13 677	0	0	345 463	123 027	36 515	-2 051	222 435	38 229	-1 306
126	БАНК "ГРАНТ"	55 529	2 920	0	0	1 238	0	-13	489 145	418 572	119 143	-5 282	70 573	16 534	-1 015
127	КЛАСИКБАНК	73 916	434	0	0	121 772	119 872	-104	321 865	315 037	0	-99 409	6 828	0	-318
128	РАДІКАЛ БАНК	49 078	2 472	0	0	84 697	69 399	-270	422 757	344 438	8 316	-3 793	78 318	0	-982
129	ПРОМЕКОНОМБАНК	11 467	663	0	0	66 946	66 936	-20	452 717	422 337	2 771	-15 618	30 380	5 241	-19 230
130	АГРОКОМБАНК	41 727	0	16 310	0	39 199	27 934	-353	334 532	259 342	23 171	-14 177	75 190	2 968	-13 878
131	"АКСІОМА"	6 892	202	5 228	0	0	0	0	515 638	509 732	0	-84 874	5 906	0	-1 184
132	"БАЗИС"	14 928	3 559	0	0	4 775	4 775	-61	316 079	281 404	64 546	-226 251	34 675	54 149	-110 171
133	БАНК "БОГУСЛАВ"	29 885	0	0	0	58 026	53 548	-7 002	372 517	329 676	400	-92 071	42 841	3 269	-3 944
134	ЄВРОПРОМБАНК	31 546	4 958	0	0	58 218	37 244	-835	415 638	413 917	226 694	-27 818	1 720	0	-8
135	УНІКОМБАНК	1 522	0	0	0	3 767	0	-3 750	498 488	488 166	0	-181 568	10 323	40	-1 733
136	УКРКОМУНБАНК	109 224	1 557	0	0	9	9	0	286 423	207 060	10 746	-15 223	79 363	4 931	-14 660
137	АКОРДБАНК	56 352	3 355	30 516	0	36 692	20 975	-326	352 566	327 712	172 693	-2 198	24 854	5 087	-572
138	ІНВЕСТБАНК	50 972	2 052	8 280	0	92 153	7 593	-7 864	278 766	250 286	93 752	-11 345	28 480	9 019	-1 189
139	АСВІО БАНК	55 674	625	0	0	57 901	31 637	-8 509	349 969	279 389	1 618	-14 438	70 580	0	-8 422
140	КРЕДИТВЕСТ БАНК	14 942	3 244	0	0	303 222	186 179	-978	117 791	116 379	58 574	-10 743	1 411	673	-3 517
141	ПРОДІН БАНК	90 279	447	0	0	80 354	909	-818	220 547	2	0	0	220 545	5 192	-22 271
142	ПОЛІКОМБАНК	26 088	1 519	0	0	85 263	85 263	-223	268 169	262 370	9 240	-30 200	5 799	622	-2 083
143	ЛЕГБАНК	68 856	2 257	0	0	16 727	0	-1	256 437	244 925	61 796	-18 382	11 512	98	-5
144	БАНК "СІЧ"	26 221	514	0	0	103 143	91 717	-5 480	248 185	246 420	41 810	-1 467	1 764	0	-2
145	АРТЕМ-БАНК	34 491	1 365	0	0	209 170	165 628	-1 118	88 223	43 842	17 442	-9 396	44 381	32 212	-10 334
146	ІНТЕРБАНК	29 065	2 961	6 469	0	29 866	29 866	-42	149 164	145 625	70 904	-22 203	3 539	1 209	-5 842
147	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	30 000	0	0	0	138 881	121 878	-7 769	166 163	129 770	20 395	-10 952	36 393	18 539	-16 196
148	РЕГІОН-БАНК	54 538	1 844	506	0	22 457	0	-50	257 736	226 170	24 464	-6 918	31 566	8 792	-9 023
149	БАНК "ТРАСТ"	24 934	1 495	0	0	27 946	27 946	-29	238 039	121 592	120 082	-80	116 447	27 519	-4 456
150	"СТАНДАРТ"	23 981	583	0	0	45 872	45 872	-291	208 438	207 254	0	-2 577	1 185	0	-147
151	ФІНЕКСБАНК	90 142	476	0	0	87 723	0	-1 450	64 674	53 012	0	-12 005	11 662	19	-4 538
152	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	9 988	332	0	0	125 601	53 639	-4 150	176 078	144 583	870	-5 614	31 495	0	-5 840
153	МЕЛІОР БАНК	23 398	133	0	0	16 878	0	-170	248 477	248 179	5 416	-1 907	297	0	0
154	"СТОЛИЧНИЙ"	32 229	241	0	0	0	0	0	247 529	243 808	5 068	-36 064	3 720	29	-1 169
155	"КОНКОРД"	25 606	57	2 544	0	0	0	0	252 868	252 823	0	-18 329	45	10	-1 585
156	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	30 351	485	0	0	32 378	0	-1 700	212 147	209 944	0	-4 802	2 203	0	-88
157	ОКСІ БАНК	34 635	1 407	4 465	0	16 061	6 001	0	208 868	175 397	64 819	-3 425	33 471	3 288	-1 327
158	МОТОР-БАНК	30 394	1 619	0	0	41 281	10 318	-7 226	132 266	130 675	0	-8 470	1 590	0	-21
159	"УКООПСІЛКА"	9 112	369	0	0	11 345	158	-115	177 020	165 553	19 048	-2 622	11 467	2 859	-6 425
160	ПРАЙМ-БАНК	97 619	1 164	0	0	38 463	0	-550	104 700	97 016	453	-6 872	7 684	3 116	-4 101
161	"ЦЕНТР"	44 036	90	0	0	144 860	49 547	-3 292	12 713	12 190	0	-54	523	0	-10
162	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	3 397	832	0	0	23 083	21 166	-115	214 047	213 750	4 491	0	297	0	-1
163	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	30 448	290	25 343	0	35 495	591	-6 789	131 118	120 915	0	-6 091	10 203	37	-2 448
164	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	6 000	130	0	0	0	0	0	127 992	113 937	5 181	-88	14 055	4 733	-339
165	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	39 016	1 871	0	0	115 242	21 142	-4 905	45 425	44 026	28 892	-23	1 399	38	-156
166	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	19 071	406	0	0	1 710	1 710	-67	179 102	173 104	0	-67 221	5 999	4 540	-547
167	ГРІН БАНК	5 396	58	0	0	54 324	26 440	-1 095	125 197	87 025	19 711	-20 368	38 172	1 960	-7 191
168	РАДАБАНК	56 848	430	0	0	14 317	26	-751	107 423	79 954	0	-3 863	27 468	78	-3 735
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	3 439	305	0	0	25 067	2 839	0	136 961	136 220	4 065	-17 222	741	0	-807
170	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	22 293	0	0	0	41 919	786	-424	27 868	174	0	-124	27 694	17 626	-7 880
171	ТММ-БАНК	2 346	176	0	0	3 816	0	-200	82 812	71 078	0	-7 862	11 733	1 265	-5 891
172	УКРЕБІНВЕСТБАНК	10 621	576	0	0	2 881	1 599	-720	68 952	34 674	0	-139	34 278	6 120	-8 951
173	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	53 652	279	12 758	0	7 993	0	0	46 165	29 958	0	-1 210	16 207	1 691	-2 779
174	БАНК "ВЕЛЕС"	4 619	73	0	0	142	142	-3	131 593	131 344	1 150	-42 289	249	22	-282
175	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	25 618	2	0	0	8 983	0	-40	43 237	36 842	0	-5 207	6 395	0	0
176	БАНК "АЛЬЯНС"	2 076	145	0	0	1 832	0	-19	76 749	66 247	5 157	3 092	10 503	1 112	3 186

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	191 474	0	0	0	0	6 798	828	457	4 431	1 497	-414	1 915	-68	45 025	868 686	344 472
	4 746	0	0	0	0	19 414	10	90	50 835	8 313	-68	311	0	4 751	863 190	390 156
	25 164	-1	0	0	0	6 924	0	1 075	6 031	3 706	-1 180	1 295	-1	730	839 000	228 066
	0	0	1 700	0	0	946	340	0	53 311	1 043	-26	47 589	-75	0	825 017	271 657
	0	0	0	0	0	0	0	4	8 167	21 648	-149	145	0	0	815 794	125 715
	28 296	-94	0	0	0	4 765	2	0	32 275	2 957	-459	17 876	-234	8 062	771 700	145 725
	44 513	-47 949	0	0	0	237	0	12	1 489	1 264	-344	2 641	0	0	733 836	3 695
	0	0	0	0	0	1 943	0	321	39 944	49 711	-7 341	6 969	0	1 557	697 092	250 708
	0	0	0	0	0	0	0	3 270	34 021	12 529	-376	15 887	-207	0	689 065	244 963
	23 031	0	0	0	0	0	0	155	24 276	285 975	-78	520	-154	0	661 475	454 122
	10 038	0	0	0	0	25 292	48	3 704	57 366	2 726	0	17 556	-100	0	661 286	148 795
	0	0	0	0	0	0	30	194	32 058	107	-174	114	0	0	633 820	297 134
	4 916	0	0	0	0	9 346	365	519	54 877	584	-129	21 529	0	2	613 587	188 829
	1 068	-6	0	0	0	0	0	0	70 804	2 936	-28	12 853	-67	6 288	604 776	203 965
	3 410	-10	0	0	0	0	0	16	42 993	3 998	-123	1 714	-10	0	600 963	170 167
	63 595	0	0	0	0	0	0	42	917	6	-32	118	0	0	582 663	127 256
	471	0	0	0	0	0	0	0	9 747	177	0	3 753	0	0	573 151	84 142
	10 836	0	0	0	0	0	1 143	3 517	14 214	1 089	-801	6 108	0	0	568 701	79 505
	13 004	0	0	0	0	0	0	65	92 721	4 907	-175	3 313	0	314	546 092	78 034
	4 003	-1 145	0	0	0	0	55	0	855	1	-794	223	-10	0	533 097	1 962
	3 583	-2	0	-3 219	0	20 704	343	0	90 356	3 875	-7 527	72 911	-511	0	531 113	127 555
	23 939	0	0	0	0	10 361	0	0	20 186	435	-3	3 820	0	0	519 169	77 145
	0	0	0	0	0	0	0	7	2 435	39	0	1 571	0	0	514 412	269 190
	0	0	0	0	0	0	0	0	3 394	0	-177	215	0	0	507 387	101
	0	0	0	0	0	15 087	286	2 385	75 749	7 040	-305	8 647	-140	0	506 407	51 590
	11 531	0	0	0	0	0	496	363	8 044	3 531	-31	1 587	0	0	505 034	227 222
	15 501	0	0	0	0	14 066	0	33	20 749	2 026	-85	3 332	-4	833	488 764	126 895
	0	0	0	0	0	0	30	65	12 093	39	-18	516	0	0	476 914	65 516
	0	0	0	0	0	0	0	0	1 457	74	-29	10 276	-27	3 002	454 008	248 040
	0	0	0	0	0	0	478	749	52 190	5 646	-98	923	-31	950	452 563	19 432
	382	-2 817	0	0	0	7 671	0	0	51 086	282	-3	1 677	-9	0	442 138	108 784
	54 765	-598	0	0	0	0	250	0	8 303	9 124	-98	25 345	0	0	442 064	117 759
	32 467	0	0	0	0	0	22	0	4 035	4 157	-1	4 080	0	0	422 824	161 125
	58 487	-104	0	0	0	0	0	123	24 445	15	-68	340	0	0	416 658	228 844
	180 059	0	0	0	0	0	0	0	2 542	114	-55	446	-7	0	400 686	126 680
	5 217	0	0	0	0	29 517	0	0	1 158	204	-35	630	0	28 733	400 504	185 360
	0	-27	0	0	0	1 799	0	135	16 572	15 547	0	4 696	-5	21 899	397 728	67 285
	0	0	0	0	0	27 249	6	565	49 893	2 060	-48	1 803	-119	0	373 989	191 727
	78 340	0	0	0	0	0	0	170	5 456	284	-1	262	-3	0	363 387	46 649
	0	0	0	0	0	0	0	0	7 947	1 652	-48	73 845	-1	0	326 459	75 342
	0	0	0	0	0	0	0	1	13 276	2	-7	562	0	0	325 841	60 649
	10 572	-2 075	0	0	0	0	0	0	3 733	7	0	1 421	0	0	304 618	13 402
	4 326	-94	0	0	0	0	60	9	5 174	22	0	167	0	0	289 757	10 216
	3 083	0	0	0	0	0	0	0	286	2 869	0	24	0	0	287 337	983
	0	0	0	0	0	0	0	14	7 172	1	0	473	-1	0	283 021	17 819
	0	0	0	0	0	0	0	147	5 077	878	-28	3 465	0	7 620	282 623	98 889
	0	0	27 764	-5 214	0	0	996	0	26 181	3 633	-173	5 693	0	0	269 827	12 795
	0	0	0	0	0	0	197	1 409	59 555	74	-3	760	-1	0	259 842	24 768
	0	0	0	0	0	0	0	0	12 970	0	0	297	0	0	255 213	66 686
	41 327	0	0	0	0	0	6	156	2 192	2	-1	137	0	0	245 521	91 372
	0	0	0	0	0	0	0	0	194	5	0	671	0	0	242 229	26 412
	2	0	0	0	0	0	37	0	13 009	104	-39	1 315	-97	0	237 160	23 229
	8 447	-35	0	-416	0	26 282	21	364	36 853	35	-61	20 879	0	0	227 002	12 827
	60	0	0	0	675	0	2 031	264	14 496	1 539	-75	432	-5	0	221 050	64 745
	15	-102	0	0	0	0	381	0	14 932	3 335	-16	212	-1	0	219 164	18 611
	3 243	-3	0	0	0	0	3	0	3 105	15	-24	22 119	0	0	213 461	50 352
	6 945	0	0	0	0	4 437	0	131	5 412	396	-4	946	0	0	197 285	14 105
	0	0	0	0	0	0	21	484	20 569	110	-2	1 250	-22	0	188 206	7 377
	1	0	37 140	0	0	3 095	8	0	29 116	6 507	-31	382	-17	0	168 329	53 591
	19 331	0	0	0	0	0	122	0	58 884	7	0	18	0	0	167 511	1 899
	60 166	0	0	0	0	0	0	150	16 948	740	-10	1 347	0	0	162 381	13 612
	0	0	20 242	0	0	0	0	6	6 705	1 573	-277	299	0	0	149 671	19 161
	7 276	-1 384	0	0	0	937	0	0	3 555	7	-15	111	0	0	148 313	3 306
	0	0	0	0	0	24 674	416	731	38 092	54	-10	2 301	-6	3 388	147 495	34
	0	0	0	0	0	0	19	0	7 319	0	-3	11	0	0	88 150	6 438

Структура зобов'язань банків України

№ п/п	Назва банку	Кошти банків		Кошти клієнтів									
		Усього	У тому числі в іноземній валюті	Усього	У тому числі:								
					юридичних осіб				фізичних осіб				
					усього	із них в іноземній валюті	на вимогу	із них в іноземній валюті	усього	із них в іноземній валюті	на вимогу	із них в іноземній валюті	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Група I (кількість банків у групі – 17)													
1	ПРИВАТБАНК	9 930 730	4 701 514	102 413 164	24 065 011	13 040 518	16 149 141	8 267 159	78 348 153	37 553 565	14 821 805	2 712 531	
2	ОЩАДБАНК	19 041 021	2 181 742	37 060 754	8 052 164	1 550 835	4 069 134	74 600	29 008 590	4 990 485	10 950 821	198 831	
3	УКРЕКСІМБАНК	13 283 310	6 121 520	31 909 014	17 720 769	8 821 377	9 386 811	7 046 714	14 188 244	8 847 455	1 732 082	722 039	
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	9 932 866	9 517 164	27 513 036	11 751 456	4 102 759	7 959 033	1 660 834	15 761 580	5 255 514	6 664 549	1 501 683	
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	17 137 616	16 348 061	14 865 013	6 345 386	2 198 126	3 632 710	1 288 316	8 519 628	2 717 614	2 328 676	250 625	
6	УКРСОЦБАНК	13 773 114	12 109 413	16 920 582	5 905 352	2 356 305	3 873 771	1 052 812	11 015 230	6 175 981	3 143 960	1 275 271	
7	ВТБ БАНК	20 677 538	20 074 628	11 135 377	5 540 700	2 317 619	2 359 690	667 891	5 594 677	3 295 227	1 133 816	399 589	
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	6 160 417	3 584 123	16 649 648	7 112 763	3 292 450	4 627 819	2 276 519	9 536 886	5 467 852	2 869 080	1 141 779	
9	ДЕЛЬТА БАНК	9 895 417	2 402 380	13 374 506	3 028 816	1 431 846	2 114 366	1 251 976	10 345 690	5 012 392	1 647 972	898 261	
10	УКРСИББАНК	2 003 206	1 437 646	18 328 264	6 982 927	3 525 631	3 895 131	1 891 111	11 345 337	6 685 441	5 583 915	3 226 539	
11	АЛЬФА-БАНК	6 762 835	4 206 356	12 852 011	5 256 805	2 318 994	2 712 366	658 857	7 595 206	5 488 940	1 095 745	520 239	
12	"НАДРА"	9 974 433	372 649	6 595 450	4 006 287	1 356 896	2 177 268	113 247	2 589 163	1 287 777	518 978	100 841	
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	7 063 456	1 206 675	11 299 616	3 128 064	1 551 586	1 303 346	498 008	8 171 552	3 772 195	682 656	167 146	
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	5 059 000	2 235 216	12 562 871	4 451 412	1 649 858	1 441 327	507 270	8 111 459	5 460 107	1 551 447	953 232	
15	ОТП БАНК	587 837	507 382	9 210 322	3 731 184	1 669 476	2 921 539	1 260 387	5 479 139	4 058 869	2 389 434	1 775 631	
16	УКРГАЗБАНК	9 132 321	1 780 036	6 780 457	1 970 735	202 161	853 572	81 562	4 809 722	2 721 381	1 446 829	532 575	
17	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	6 279 169	5 654 150	9 112 266	2 952 637	1 171 031	1 111 646	321 067	6 159 630	4 922 857	1 031 797	710 492	
Група II (кількість банків у групі – 19)													
18	ВІЕЙБІ БАНК	634 131	193 273	8 401 018	2 569 727	1 462 659	1 527 325	1 258 446	5 831 290	2 523 774	1 264 560	456 856	
19	КРЕДИТПРОМБАНК	2 024 686	796 505	7 213 913	1 865 938	603 254	507 317	83 447	5 347 974	2 803 939	621 585	136 399	
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	5 102 152	4 970 239	3 880 011	3 855 658	2 483 059	1 518 949	769 827	24 353	17 732	24 353	17 732	
21	"ПІВДЕННИЙ"	1 555 857	1 203 831	6 514 983	2 471 922	588 815	1 196 948	238 077	4 043 061	2 535 911	1 121 079	586 637	
22	ЕРСТЕ БАНК	4 386 061	3 921 762	2 090 365	848 960	141 561	564 692	93 956	1 241 405	531 383	646 245	255 279	
23	"ХРЕЩАТИК"	1 407 694	742 469	4 479 513	1 485 926	168 488	564 267	75 426	2 993 588	866 427	537 447	89 720	
24	БАНК "ФОРУМ"	1 120 347	1 120 309	5 392 751	1 208 470	425 855	525 998	114 590	4 184 281	3 146 062	678 189	326 413	
25	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	3 369 772	40 734	3 558 329	1 972 588	92 423	879 385	82 928	1 585 740	404 778	144 144	57 130	
26	РОДОВІД БАНК	4 966 033	331 917	237 871	199 146	32 610	162 707	28 922	38 725	15 118	38 720	15 115	
27	ІМЕКСБАНК	3 990 602	1 120 633	3 308 627	785 442	56 384	324 452	16 114	2 523 185	782 969	305 308	55 138	
28	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	2 256 301	1 134 544	5 288 856	1 661 652	452 261	564 146	183 281	3 627 204	2 377 312	582 181	286 128	
29	УНІВЕРСАЛ БАНК	2 128 239	1 687 303	3 368 436	642 375	163 743	394 099	20 390	2 726 061	1 839 339	663 486	436 949	
30	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 504 973	1 277 227	4 583 953	1 616 096	358 889	722 940	145 284	2 967 857	1 143 146	1 074 221	448 446	
31	БТА БАНК	1 695 761	1 653 773	1 426 018	218 565	96 359	110 692	14 857	1 207 453	799 949	85 647	44 385	
32	СІТІБАНК	399 597	3 384	4 043 453	4 017 179	1 275 376	3 454 926	1 183 704	26 274	7 646	26 274	7 646	
33	ПРАВЕКС-БАНК	1 110 103	1 029 022	2 991 678	591 757	113 197	442 921	77 663	2 399 921	992 006	783 776	227 676	
34	УНІКРЕДИТ БАНК	2 745 701	2 745 701	1 749 171	997 847	335 850	902 115	286 081	751 324	531 267	321 227	180 154	
35	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	623 334	96 755	3 754 059	1 072 037	76 917	528 780	43 137	2 682 022	1 055 538	445 708	135 738	
36	СВЕДБАНК	2 854 786	2 851 595	365 211	334 454	84 865	154 707	15 359	30 757	26 150	7 125	3 572	
Група III (кількість банків у групі – 22)													
37	ПІВДЕНКОМБАНК	435 841	73 786	2 662 814	986 579	64 251	655 664	62 906	1 676 235	608 349	245 081	104 276	
38	АКТАБАНК	228 860	228 860	3 754 514	1 401 614	652 884	472 124	162 571	2 352 900	1 206 997	891 164	37 386	
39	БАНК "ТАВРИКА"	1 303 588	231 117	2 695 528	415 439	165 347	184 683	15 910	2 280 090	869 964	136 446	37 304	
40	БАНК "З/4"	1 573 623	1 058 425	161 444	27 737	0	5 941	0	133 707	61 111	42 867	34 575	
41	МЕГАБАНК	471 698	292 503	2 473 170	883 625	476 731	480 512	319 126	1 589 544	657 119	210 758	46 515	
42	МАРФІН БАНК	1 512 856	1 493 256	2 458 788	1 063 088	454 157	753 705	268 385	1 395 701	947 244	561 336	337 969	
43	УКРІНБАНК	1 075 420	601 116	2 562 367	688 082	52 748	252 360	39 588	1 874 284	839 829	245 348	88 333	
44	ЗЛАТОБАНК	1 078 445	453 352	2 332 482	801 542	250 280	269 423	56 224	1 530 940	1 023 598	82 330	42 834	
45	КІБ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ"	168 662	2 533	2 814 273	2 792 607	994 920	1 561 402	994 920	21 665	21 034	21 665	21 034	
46	КРЕДОБАНК	376 928	295 609	2 492 214	793 218	167 981	489 456	138 098	1 698 995	610 631	353 019	106 206	
47	УКРБІЗНЕСБАНК	233 467	32 702	3 101 574	1 799 477	655 730	291 060	20 368	1 302 097	636 897	115 368	10 174	
48	ІНДУСТРІАЛБАНК	645 835	343 837	2 231 967	866 856	548 090	276 234	155 021	1 365 112	491 467	417 911	62 459	
49	"СОЮЗ"	857 182	398 378	1 056 478	822 256	22 209	593 936	2 010	234 223	84 150	40 970	17 708	

за станом на 01.07.2012 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Боргові цінні папери, емітовані банком		Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Зобов'язання групи вибуття	Загальні зобов'язання	
	Усього	У тому числі в іноземній валюті									Усього	У тому числі в іноземній валюті
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	3 516 940	482	1 641 078	26 772	12 438	40 655	25 441 710	230 650	1 225 389	0	144 479 526	79 563 082
	204 143	0	5 709 181	4	0	323 478	3 681 594	100 366	816 629	0	66 937 169	17 912 626
	0	0	8 422 030	13 199	0	25 956	1 055 670	82 736	3 023 023	0	57 814 937	35 967 686
	0	0	81 340	0	5 666	105 934	808 003	269 620	2 383 497	0	41 099 961	21 779 414
	622 241	0	236 937	0	50 899	3 289	615 352	57 640	2 323 220	0	35 912 207	24 056 568
	0	0	0	0	0	46 546	657 699	136 584	2 029 098	0	33 563 623	23 126 961
	22 781	0	5 565	0	24 814	13 160	1 084 006	84 199	1 629 379	0	34 676 818	28 293 932
	108	0	2 067 322	4 574	0	36 151	1 698 168	61 425	687 719	0	27 365 533	16 238 829
	1 154 483	0	34 600	0	230 000	171	1 405 386	25 838	0	0	26 120 401	9 100 395
	21 059	13	15 454	0	0	72 549	1 943 388	105 583	3 544 042	0	26 033 544	16 845 762
	39 226	0	1 402 570	0	0	25 751	1 614 322	46 553	1 051 038	0	23 794 306	15 945 066
	259	172	3 224 485	9	2 427	1 860	263 076	31 326	421 554	0	20 514 879	6 107 461
	0	0	73 730	0	10 783	3 174	902 152	14 118	1 041 499	0	20 408 528	8 385 930
	0	0	0	393	34 816	2 734	1 345 113	8 762	0	0	19 013 689	10 132 817
	7	0	6 539 383	0	0	39 262	95 411	74 593	1 576 104	0	18 122 919	14 435 986
	9 144	0	54 606	0	157 882	1 922	1 759 182	28 913	52 114	0	17 976 543	5 701 727
	770 896	0	0	0	8 762	44 831	685 307	8 163	471 529	0	17 380 924	12 781 857
	0	0	721 369	0	21 502	0	2 052 715	10 412	354 701	0	12 195 848	6 462 985
	0	0	808 509	0	518	2 024	41 429	36 986	310 882	0	10 438 947	5 333 257
	0	0	0	12 284	0	3 935	367 048	34 836	43 174	0	9 443 441	7 865 977
	0	0	124 254	6 454	4 922	6 692	242 934	9 857	175 026	0	8 640 980	4 862 214
	0	0	0	0	0	3 355	921 234	51 474	576 602	0	8 029 092	5 956 006
	6 662	0	0	0	4 200	240	2 662 660	5 379	313 266	0	8 879 615	4 074 374
	1	0	75 992	0	0	3 022	24 669	134 548	1 088 547	0	7 839 877	5 973 187
	122 099	0	0	0	133	866	1 126	8 425	0	0	7 060 748	542 039
	0	0	51 505	0	1 939	3 922	18 419	11 219	50 411	0	5 341 319	448 422
	0	0	1 095	1 162	0	0	21 880	5 078	103 903	0	7 432 347	2 065 919
	531	0	8 907	0	0	1 521	87 388	13 168	292 733	0	7 949 405	4 339 973
	0	0	1 578	0	0	382	1 016 564	379 724	450 648	0	7 345 571	3 690 385
	116 713	0	8 162	0	0	12 468	106 735	33 285	256 652	0	6 622 942	3 094 498
	0	0	0	0	0	12	931 681	273 854	0	0	4 327 325	3 379 148
	0	0	0	0	65 189	1 839	164 875	1 709	0	0	4 676 663	1 297 019
	39 921	0	0	0	0	1 710	241 006	85 951	116 093	0	4 586 461	2 389 416
	0	0	3 881	5 124	3 193	8 341	72 763	36 022	75 066	0	4 699 261	3 772 503
	0	0	96 709	0	867	20	225 855	5 706	227 588	0	4 934 137	1 491 438
	0	0	0	0	50	7 407	9 198	21 030	1 224 045	0	4 481 728	4 202 881
	0	0	92 500	0	0	1 012	1 719 201	2 276	128 182	0	5 041 826	2 461 791
	12 263	0	0	574	0	2 557	690 443	3 517	0	0	4 692 728	2 775 531
	360 922	214 098	0	0	0	3	7 021	2 788	144 362	0	4 514 213	1 625 135
	1	0	0	0	1 112	25	2 540 301	558	0	0	4 277 063	3 066 936
	210 652	0	610 300	770	0	631	25 313	5 662	204 599	0	4 002 795	2 238 383
	0	0	31	0	5 801	957	26 197	7 143	0	0	4 011 773	2 907 304
	0	0	3 117	0	12 135	1 116	5 710	12 040	95 094	0	3 766 998	1 595 535
	0	0	0	78	0	27	96 848	3 948	260 024	0	3 771 853	2 067 259
	0	0	0	0	0	3 248	161 086	3 594	229 916	0	3 380 778	1 365 278
	0	0	33 185	0	2 600	2 665	69 398	10 165	278 131	0	3 265 285	1 404 718
	0	0	348	2 706	701	4 291	9 483	6 724	162 055	0	3 521 348	1 452 398
	0	0	2 695	4 111	50 225	566	76 987	11 516	0	0	3 023 903	1 439 646
	852 758	0	0	0	3 131	22 044	84 170	362	221 848	0	3 097 975	585 077

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
50	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	253 410	135 034	2 498 221	1 966 925	83 778	868 955	45 176	531 296	233 397	131 290	10 734	
51	ТЕРРА БАНК	733 081	538 823	1 834 408	830 962	455 829	199 429	8 031	1 003 446	517 312	96 921	52 075	
52	ПІРЕУС БАНК МКБ	1 296 755	1 296 755	1 065 318	205 737	45 578	175 523	36 655	859 581	474 674	311 486	189 390	
53	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	817 734	206 756	1 867 974	766 034	74 459	190 390	8 391	1 101 940	403 578	151 108	45 046	
54	ЄВРОГАЗБАНК	898 287	574 534	1 208 151	190 086	23 090	60 461	2 354	1 018 065	583 101	30 531	14 615	
55	ПЛАТИНУМ БАНК	0	0	2 318 966	303 903	172 911	24 403	2 710	2 015 063	644 826	254 973	168 658	
56	ДІАМАНТБАНК	520 928	320 105	2 101 521	832 145	49 701	314 875	24 269	1 269 376	506 238	90 564	38 474	
57	БМ БАНК	754 934	675 317	1 558 276	555 726	146 405	144 747	27 722	1 002 550	509 726	95 202	54 450	
58	АКТИВ-БАНК	486 501	32 762	1 830 084	788 517	367 836	229 947	49 234	1 041 567	427 242	56 171	14 939	
Група IV (кількість банків у групі – 118)													
59	ТАСКОМБАНК	431 596	404 450	2 202 056	1 393 237	209 772	790 484	55 255	808 819	488 511	84 535	57 951	
60	ДІВІ БАНК	1 016 055	858 876	1 006 839	991 374	117 967	213 137	76	15 466	3 742	2 971	2 077	
61	ЕКСПРЕС-БАНК	396 414	133 814	1 998 689	617 155	58 728	500 533	41 009	1 381 534	201 299	726 519	22 226	
62	КОНВЕРСБАНК	1 037 552	1 031 545	1 438 508	646 500	437	145 235	437	792 007	260 667	88 072	25 240	
63	БАНК КІПРУ	936 904	936 840	1 011 228	325 723	83 413	156 728	13 218	685 505	303 797	130 732	53 799	
64	ЕРДЕ БАНК	511 601	352 766	816 062	159 340	38 503	91 097	1 109	656 723	251 173	56 358	15 443	
65	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	159 436	0	2 051 705	1 161 090	158 418	354 906	134 058	890 615	352 578	47 371	2 990	
66	ІНТЕГРАЛ-БАНК	1 137 226	748 850	488 539	170 674	14 848	81 175	14 848	317 865	227 195	70 697	41 046	
67	"КІІВ"	1 074 337	83 364	584 450	96 265	3 543	48 550	2 471	488 185	137 875	64 328	20 246	
68	ФІДОБАНК	672 391	672 313	1 090 793	707 008	86 603	408 324	76 535	383 785	230 215	196 488	102 147	
69	ПРОКРЕДИТ БАНК	29 055	0	1 573 811	429 484	82 575	395 598	80 392	1 144 326	640 275	527 015	356 563	
70	"ГЛОБУС"	1 025 736	502 805	528 329	104 341	19 224	59 861	18 261	423 987	200 680	207 569	110 161	
71	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	129 673	75 156	1 878 384	855 875	100 663	309 461	70 245	1 022 509	740 808	247 675	159 981	
72	ФОЛЬКСБАНК	1 020 920	1 020 912	602 240	241 833	23 624	104 638	16 819	360 407	127 715	132 676	70 863	
73	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	426 166	285 797	1 495 479	668 143	548 729	282 882	197 004	827 336	573 903	29 848	11 552	
74	ФІНБАНК	624 359	127 857	1 146 237	513 202	144 523	128 503	5 943	633 035	271 440	129 023	46 408	
75	ЕКСПОБАНК	380 772	82 877	1 409 568	424 953	67 733	183 236	32 881	984 615	574 576	142 671	95 904	
76	ФОРТУНА-БАНК	216 696	151 048	1 495 265	969 558	68 263	318 732	54 097	525 707	411 518	9 666	3 649	
77	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	0	0	1 851 544	1 851 544	1 613 830	93 819	15 286	0	0	0	0	
78	АВАНТ-БАНК	498 604	327 026	308 217	192 813	10 804	128 623	2 811	115 404	25 000	7 045	3 467	
79	БАНК "ПЕРШИЙ"	264 315	172 931	1 183 825	447 164	54 641	249 732	14 336	736 661	398 538	58 593	31 099	
80	ЕНЕРГОБАНК	200 433	159 816	1 137 149	439 996	100 280	176 651	23 134	697 154	276 030	112 376	37 612	
81	БАНК "КАМБІО"	217 973	17 455	1 360 809	595 620	180 796	300 293	2 597	765 189	527 637	112 904	85 675	
82	МІСТО БАНК	427 337	134 238	901 840	628 319	186 322	499 217	107 940	273 521	155 221	24 125	12 897	
83	АСТРА БАНК	49 619	49 604	561 980	174 729	45 953	86 704	32 784	387 251	55 073	71 004	7 962	
84	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	879 139	308	550 681	70 704	579	14 834	579	479 976	90 055	111 111	24 352	
85	БАНК "МЕРКУРІЙ"	144 909	0	1 197 992	350 348	18 365	53 833	17 373	847 645	272 623	157 611	22 105	
86	БАНК "ДЕМАРК"	332 683	243 468	1 063 056	240 704	58 981	50 326	632	822 352	166 276	114 941	3 045	
87	ІДЕЯ БАНК	76 020	0	1 342 574	185 727	13 691	50 556	7 482	1 156 846	184 187	22 395	4 369	
88	"АРКАДА"	232 983	0	915 999	389 554	2 051	195 339	2 051	526 445	6 782	17 321	9	
89	"ТК КРЕДИТ"	84 510	39 965	1 351 731	1 281 147	599 666	1 115 504	599 666	70 584	19 840	5 256	870	
90	"КАПІТАЛ"	179 592	158 013	1 103 460	557 563	12 620	357 803	4 783	545 898	183 020	43 583	11 053	
91	АКЦЕНТ-БАНК	255 811	255 765	982 457	265 232	15 851	47 435	15 851	717 225	401 339	52 454	16 839	
92	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	150 919	22 880	1 076 009	568 066	456 469	507 579	447 204	507 943	345 256	99 963	65 991	
93	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	638 592	638 592	134 162	98 599	2 911	80 013	2 911	35 563	30 217	8 685	6 623	
94	ЮНЕКС БАНК	237 366	91 993	740 726	298 849	18 711	118 646	9 786	441 877	234 067	94 152	30 399	
95	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	0	0	1 029 060	425 002	70 528	174 539	5 601	604 058	306 664	96 479	23 301	
96	"ДАНІЕЛЬ"	304 329	113 740	783 139	253 584	10 902	155 663	2 366	529 555	280 348	26 994	10 433	
97	ПОЛТАВА-БАНК	0	0	1 000 769	453 493	44 382	241 063	37 338	547 276	54 346	146 490	5 330	
98	ЄВРОБАНК	116 428	39 341	931 464	614 977	27 450	286 109	24 559	316 488	168 685	29 626	17 418	
99	РЕАЛ БАНК	32 250	614	1 005 076	670 358	9 214	221 249	4 164	334 718	93 281	49 258	10 540	
100	УКРГАЗПРОМБАНК	233 820	127 524	542 856	168 533	19 791	75 150	11 097	374 323	186 809	47 482	13 941	
101	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	68 859	0	702 603	187 815	82 067	43 911	1 566	514 787	235 412	19 005	7 325	
102	АВТОКРАЗБАНК	80 030	29 012	748 043	288 308	66 693	100 877	5 049	459 735	125 914	94 987	43 680	
103	ФІНРОСТБАНК	296 967	59 533	633 066	195 265	47 728	72 125	501	437 801	90 717	48 082	5 905	
104	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	521 017	243 060	249 526	59 922	33 209	28 518	4 936	189 604	122 242	21 073	12 105	
105	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	43 757	0	863 612	416 019	38 167	207 110	15 283	447 593	102 443	43 050	9 468	
106	АПЕКС-БАНК	637 144	369 174	165 606	31 549	526	30 484	526	134 057	119 930	818	674	
107	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	173 941	80 575	500 371	124 166	19 193	66 158	4 381	376 205	212 529	46 455	16 105	
108	БАНК "ВОСТОК"	12 029	12 029	512 355	349 499	54 251	40 869	2 014	162 857	128 159	7 220	3 813	
109	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	696 727	566 727	89 914	89 914	50 080	89 914	50 080	0	0	0	0	
110	ЗАХІДІНКОМБАНК	498	0	636 275	302 035	127 232	28 542	6 326	334 240	136 262	45 374	17 693	
111	КОМІНВЕСТБАНК	302 608	280 608	447 453	90 777	15 693	80 651	15 314	356 676	172 452	132 776	39 072	
112	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	98 451	98 445	498 620	217 118	9 169	112 716	7 158	281 502	217 544	68 174	37 790	
113	"ПОРТО-ФРАНКО"	253 670	78 015	472 021	97 089	15 098	21 440	3 267	374 932	324 558	107 587	103 620	
114	"НОВИЙ"	39 166	39 166	622 650	421 668	161 579	332 457	144 174	200 983	25 001	17 131	1 048	

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	0	0	0	0	0	170	1 983	2 803	86 596	0	2 843 182	1 479 698
	0	0	67 919	0	746	175	146 025	1 217	56 000	0	2 839 571	1 614 054
	0	0	2	0	0	4	6 003	7 049	414 585	0	2 789 715	2 235 382
	32 403	0	5 484	4 311	188	502	7 511	4 893	0	0	2 740 998	691 516
	5 328	0	0	0	0	640	899 886	1 142	25 287	0	3 038 721	2 070 296
	13 087	0	237 863	0	0	661	60 491	35 839	111 221	0	2 778 128	1 170 582
	0	0	0	400	1 340	3 991	9 365	6 034	100 072	0	2 743 650	958 322
	0	0	0	0	0	98	6 811	6 697	268 807	0	2 595 623	1 603 563
	0	0	0	353	135	43	2 461	4 857	0	0	2 324 434	828 602
	63 352	0	0	74	29	72	2 338	1 840	55 225	0	2 756 582	1 103 947
	0	0	0	0	34	0	445 387	608	125 109	0	2 594 032	1 376 641
	0	0	0	7 956	7 464	1 402	50 339	7 060	0	0	2 469 325	411 224
	38 963	1 655	0	569	0	369	4 187	2 960	125 088	0	2 648 197	1 338 907
	0	0	0	0	3 437	6	6 827	47 552	0	0	2 005 954	1 329 500
	0	0	0	29	99	20 219	979 374	1 598	0	0	2 328 982	1 590 335
	0	0	0	1 340	0	78	4 323	6 016	0	0	2 222 898	511 124
	0	0	0	300	0	211	603 814	2 102	50 420	0	2 282 611	1 589 431
	0	0	0	610	8 416	0	983	6 146	0	0	1 674 941	225 061
	0	0	0	8	0	0	122 303	10 073	0	0	1 895 569	993 216
	102 401	0	288 461	0	0	4 521	21 819	8 426	118 113	0	2 146 607	1 150 974
	0	0	0	0	1 496	1 752	530 765	1 312	0	0	2 089 390	1 131 219
	3	0	0	372	0	199	6 205	2 802	83 789	0	2 101 425	921 952
	0	0	1 793	0	10 101	4 798	9 113	5 754	157 385	0	1 812 103	1 336 385
	0	0	701	0	0	228	6 939	1 117	0	0	1 930 630	1 414 421
	0	0	0	0	0	194	194 252	1 123	61 462	0	2 027 627	718 525
	52 404	52 404	0	0	7 973	199	4 394	1 765	108 321	0	1 965 397	870 697
	0	0	0	95	0	514	1 720	1 594	0	0	1 715 884	630 990
	0	0	0	0	864	13 601	66	1 281	0	0	1 867 357	1 628 212
	380 378	123 523	0	0	0	26	387 648	354	77 706	0	1 652 933	840 152
	0	0	410	0	3 926	318	55 450	2 813	131 107	0	1 642 163	681 320
	0	0	47 715	0	2 765	38	204 672	1 977	0	0	1 594 749	738 867
	47 362	18 153	5 000	0	0	7	1 565	1 073	65 324	0	1 699 113	755 999
	0	0	0	0	80	78	160 124	2 899	0	0	1 492 357	634 454
	0	0	0	0	18 427	1 777	12 585	1 031	0	0	645 419	153 339
	0	0	0	102	0	0	20 785	3 801	96 569	0	1 551 077	136 358
	0	0	48 000	257	14 716	1	8 501	978	65 029	0	1 480 383	297 650
	0	0	0	0	0	354	61 424	965	0	0	1 458 482	528 888
	0	0	264	512	16	1	30 233	1 687	0	0	1 451 307	198 521
	0	0	0	192	3 892	14 529	161 165	5 576	0	0	1 334 335	8 833
	0	0	0	0	0	0	27	684	3 499	0	1 440 451	659 471
	0	0	29 800	0	121	11	10 111	597	40 000	0	1 363 693	355 112
	0	0	0	0	511	0	25 327	3 276	0	0	1 267 382	675 068
	0	0	0	431	597	60	38 751	2 730	65 752	0	1 335 249	890 725
	0	0	40 009	45	11 365	8 772	17 125	1 487	0	0	851 556	733 854
	0	0	0	47	139	0	2 660	3 499	0	0	984 436	346 587
	0	0	3 032	0	0	49	6 403	41 986	120 804	0	1 201 335	381 481
	0	0	10 000	127	1 216	457	2 176	1 452	0	0	1 102 897	405 525
	0	0	0	1 177	22 207	0	4 977	788	10 039	0	1 039 956	98 778
	0	0	155	0	0	899	424	387	69 968	0	1 119 726	235 984
	0	0	0	380	2 862	120	5 234	696	60 504	0	1 107 123	107 786
	80 766	55 645	37 766	200	0	0	105 871	1 995	0	0	1 003 273	493 986
	155 037	63 752	0	0	0	8	625	646	0	0	927 779	381 239
	0	0	39 606	0	6 251	32	2 450	2 608	59 358	0	938 377	252 452
	0	0	0	0	872	29	446	1 621	29 196	0	962 196	198 037
	0	0	0	0	3	0	178 360	121	0	0	949 026	531 430
	34 522	3 685	0	0	0	213	6 799	989	41 000	0	990 893	145 840
	8 375	8 375	0	0	0	395	39 940	480	0	0	851 940	537 930
	0	0	0	0	0	360	4 966	3 247	30 252	0	713 137	313 123
	0	0	0	0	0	496	76 805	1 364	0	0	603 048	270 562
	0	0	0	700	0	0	24 633	100	0	0	812 074	641 109
	0	0	0	0	0	26	29 974	7 745	0	0	674 518	279 575
	13 569	9 962	0	0	155	159	5 249	724	0	0	769 917	483 094
	0	0	0	0	736	0	28 023	855	99 906	0	726 591	448 676
	0	0	0	70	0	10	3 672	465	18 913	0	748 821	420 190
	0	0	0	0	0	4	2 266	1 053	77 414	0	742 554	246 602

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
115	"ЛЬВІВ"	50 480	40 480	553 909	197 768	42 890	53 731	8 110	356 141	144 028	28 934	8 935	
116	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	148 479	124 993	346 199	345 767	0	318 079	0	432	185	203	0	
117	МЕТАБАНК	20 511	20 511	610 366	146 898	2 818	124 312	1 792	463 468	115 658	73 935	8 390	
118	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	21 768	0	377 926	354 839	43	93 674	43	23 087	1 885	11 948	1 435	
119	БАНК "КОНТРАКТ"	220 716	134 390	296 734	78 595	3 936	59 745	2 718	218 139	91 320	14 716	3 399	
120	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	314 501	215 741	37 946	9 731	8	9 731	8	28 215	8 465	12 332	1	
121	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	157 801	127 797	90 281	25 466	719	24 640	719	64 815	44 462	13 138	3 192	
122	БАНК "МОРСЬКИЙ"	117 764	48 883	390 655	95 862	12 630	36 074	6 272	294 793	121 227	47 484	14 146	
123	"ПРЕМІУМ"	348 429	289 950	23 632	12 569	5 214	8 000	692	11 063	8 794	1 259	170	
124	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	59 822	15 721	416 594	155 902	48 459	96 732	33 601	260 691	128 684	27 218	5 756	
125	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	145 532	0	335 408	91 263	5 775	67 977	5 775	244 145	179 847	52 775	29 521	
126	БАНК "ГРАНТ"	8 031	3 266	394 071	167 537	40 854	114 838	40 054	226 534	105 802	50 882	12 175	
127	КЛАСИКБАНК	228 939	123 265	108 185	60 421	0	60 421	0	47 764	10 336	13 260	2 028	
128	РАДИКАЛ БАНК	102 960	19 152	317 652	165 317	4 251	76 523	1 837	152 335	55 633	35 140	20 312	
129	ПРОМЕКОНОМБАНК	68 085	55 049	333 656	9 444	184	7 146	184	324 212	39 687	1 649	337	
130	АГРОКОМБАНК	86 836	42 543	260 184	144 672	9 719	106 189	5 706	115 511	47 999	11 617	4 666	
131	"АКСІОМА"	9 214	0	184 436	149 705	266	16 383	266	34 731	11 594	534	8	
132	"БАЗИС"	0	0	558 785	186 473	57 856	107 781	15 293	372 312	96 616	197 608	36 848	
133	БАНК "БОГУСЛАВ"	57 786	20 097	268 894	102 322	4 798	46 588	775	166 572	86 454	15 625	11 025	
134	ЄВРОПРОМБАНК	58 854	38 374	329 269	115 783	36 808	55 472	331	213 487	189 132	7 539	3 855	
135	УНІКОМБАНК	8 987	0	5 526	1 584	0	183	0	3 942	0	162	0	
136	УКРКОМУНБАНК	0	0	324 224	81 363	2 229	72 672	1 947	242 860	48 769	67 160	3 464	
137	АКОРДБАНК	66 436	66 436	282 439	91 160	5 038	37 475	5 038	191 279	94 557	27 681	18 644	
138	ІНВЕСТБАНК	86 000	0	275 323	78 649	1 573	54 391	1 573	196 674	102 972	34 681	12 807	
139	АСВІО БАНК	81 163	47 833	270 226	79 330	14 478	49 111	5 248	190 896	2 902	1 184	254	
140	КРЕДИТВЕСТ БАНК	202 529	146 313	104 785	80 508	44 094	78 406	44 094	24 277	12 730	7 611	5 056	
141	ПРОФІН БАНК	43 968	0	209 563	108 227	6 169	94 240	5 768	101 336	3 854	25 491	3 142	
142	ПОЛІКОМБАНК	74 075	51 924	217 314	50 233	13 545	36 935	9 105	167 081	44 025	60 398	7 108	
143	ЛЕГБАНК	21 373	21 373	233 576	72 668	8 181	69 430	7 956	160 908	78 262	27 639	22 807	
144	БАНК "СІЧ"	126 688	102 188	139 304	47 282	1 943	39 936	1 503	92 022	62 344	2 160	1 775	
145	АРТЕМ-БАНК	115 861	99 531	139 551	25 175	1 683	13 929	1 683	114 376	66 245	9 214	4 357	
146	ІНТЕРБАНК	61 600	29 733	223 698	129 371	36 362	78 491	3 895	94 327	57 384	31 234	15 660	
147	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	89 814	53 385	177 809	135 350	95 428	27 473	18 437	42 459	35 276	4 331	3 057	
148	РЕГІОН-БАНК	27 008	3 997	233 913	69 036	4 185	58 100	4 101	164 877	59 525	31 655	12 216	
149	БАНК "ТРАСТ"	155 900	127 374	81 772	11 121	1 277	4 427	555	70 651	5 742	1 420	30	
150	"СТАНДАРТ"	51 205	25 389	170 718	125 736	2 024	76 265	1 205	44 981	26 099	1 349	1 099	
151	ФІНЕКСБАНК	32 993	32 993	145 158	79 816	292	79 816	292	65 342	32 334	18 011	14 695	
152	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	74 613	54 613	119 223	24 268	1	2 794	1	94 955	9 632	457	186	
153	МЕЛІОР БАНК	0	0	184 496	173 714	1 238	46 337	1 238	10 782	9 619	6	0	
154	"СТОЛИЧНИЙ"	7 193	7 193	157 114	36 988	0	23 800	0	120 126	11 646	16 805	1 270	
155	"КОНКОРД"	501	0	152 213	140 145	0	34 728	0	12 068	2 483	4 335	1 202	
156	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	0	0	152 432	117 669	597	24 291	597	34 763	20 521	25 492	19 519	
157	ОКСІ БАНК	16 019	16 019	140 057	19 197	2 294	14 114	506	120 861	79 496	8 106	4 535	
158	МОТОР-БАНК	0	0	146 346	104 388	4 606	95 203	3 957	41 958	14 920	11 066	381	
159	"УКООПСІЛКА"	5 000	0	123 209	81 455	18 748	22 822	358	41 754	5 791	7 046	402	
160	ПРАЙМ-БАНК	41 202	17 189	72 243	10 655	1 589	10 654	1 589	61 588	60 321	2 582	1 910	
161	"ЦЕНТР"	109 119	87 938	15 071	6 780	50	6 780	50	8 291	5 866	2 083	1 492	
162	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	14 807	0	83 672	24 903	0	3 402	0	58 768	29 066	1 202	628	
163	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	19 983	19 983	88 412	43 357	1 519	32 835	760	45 055	10 842	9 932	797	
164	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	0	0	101 276	65 267	4 825	7 331	501	36 009	1 685	1 530	225	
165	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	25 154	25 147	55 592	14 485	1 974	14 485	1 974	41 107	24 357	16 338	2 758	
166	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	62	61	33 100	24 759	2 182	16 955	2 182	8 341	7 284	5 920	4 862	
167	ГРІН БАНК	65 319	25 259	23 703	350	2	350	2	23 353	4 218	33	1	
168	РАДАБАНК	0	0	56 937	18 107	334	13 423	334	38 830	14 545	168	133	
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	22 000	0	41 492	8 018	612	2 658	612	33 474	5 400	2 380	407	
170	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	8 871	8 792	21 957	17 638	6 883	9 919	1 044	4 319	2 621	3 526	2 026	
171	ТММ-БАНК	0	0	39 070	5 629	382	5 629	382	33 441	11 167	638	278	
172	УКРБУДІНВЕСТБАНК	0	0	38 499	24 353	10	6 579	10	14 145	11 956	6 941	5 293	
173	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	7 993	7 993	48 002	32 310	6 086	30 261	6 086	15 692	2 844	5 145	237	
174	БАНК "ВЕЛЕС"	0	0	15 145	3 324	45	3 244	45	11 821	1 738	1 948	946	
175	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	0	0	24 384	24 384	0	9 161	0	0	0	0	0	
176	БАНК "АЛЬЯНС"	0	0	11 367	10 335	328	6 701	328	1 031	313	171	108	

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	21 390	0	23 965	0	0	15	821	647	53 267	0	704 493	300 799
	0	0	0	0	0	0	20 246	25	0	0	514 949	145 160
	0	0	0	0	382	56	2 027	8 901	12 166	0	654 408	159 773
	0	0	0	10	546	47 696	1 775	3 519	0	0	453 241	1 931
	0	0	0	0	0	3 699	38 727	469	16 093	0	576 437	276 338
	0	0	0	0	0	1 636	24 090	7 437	52 747	0	438 357	276 966
	0	0	0	0	0	0	284 414	31	14 118	0	546 645	457 062
	0	0	0	0	0	85	1 438	350	0	0	510 293	182 739
	0	0	0	0	0	89	102	221	0	0	372 473	303 959
	0	0	0	0	8 098	55	1 340	364	38 219	0	524 493	202 382
	0	0	0	0	0	856	1 425	245	20 733	0	504 200	207 438
	0	0	0	275	365	62	945	40 366	23 158	0	467 273	173 388
	0	0	0	0	0	213	109	41	0	0	337 488	133 601
	26 261	7 413	1 922	0	5	752	1 829	218	0	0	451 599	86 454
	0	0	720	0	0	84	9 893	328	75 000	0	487 766	94 990
	1 010	0	51 800	0	0	730	1 305	534	17 090	0	419 488	100 354
	0	0	0	0	447	13 891	500	61	50 411	0	258 959	11 860
	68 657	45 574	0	0	0	18	2 988	2 397	114 403	0	747 247	304 178
	0	0	0	50	215	273	382	1 901	0	0	329 501	112 636
	0	0	0	73	0	30	25	741	0	0	388 992	264 316
	0	0	0	172	0	0	1 449	642	0	0	16 777	0
	0	0	0	0	10 924	151	21 419	373	0	0	357 091	51 170
	27 086	27 086	0	0	904	143	1 663	1 445	34 160	0	414 276	228 519
	0	0	0	204	0	5	1 545	331	27 095	0	390 503	132 141
	0	0	0	300	0	0	94	389	0	0	352 171	65 214
	0	0	0	0	0	2	712	13	44 162	0	352 203	247 735
	0	0	333	0	434	75	4 764	1 932	8 056	0	269 125	18 551
	0	0	0	38	13 214	0	359	344	30 252	0	335 596	109 495
	0	0	0	0	1 985	0	8 371	14 368	20 273	0	299 946	134 811
	29 545	0	0	23	0	2	4 170	106	0	0	299 839	170 649
	0	0	20 053	0	0	0	380	312	46 656	0	322 814	234 365
	0	0	0	0	31	0	343	5 988	60 814	0	352 473	159 957
	0	0	0	0	7 001	5	92	148	35 966	0	310 834	209 828
	0	0	0	87	0	13	4 279	479	47 396	0	313 175	71 616
	0	0	0	0	1 522	2	33	98	53 833	0	293 161	188 273
	0	0	0	285	0	0	49	1 380	12 101	0	235 739	53 512
	0	0	0	0	1	55	20 139	211	11 480	0	210 037	85 473
	0	0	0	63	0	0	40	271	63 040	0	257 251	64 247
	0	0	0	8	0	0	20	42	0	0	184 567	10 858
	0	0	0	0	0	0	592	137	0	0	165 035	18 839
	0	0	0	0	19	64	6	190	20 000	0	172 992	2 546
	0	0	0	0	0	24	101	267	0	0	152 823	21 118
	0	0	0	57	0	21	175	594	0	0	156 924	97 825
	0	0	0	0	11	112	162	490	0	0	147 121	19 531
	0	0	0	139	618	0	176	27 579	0	0	156 720	24 601
	0	0	0	4	0	39	15 235	905	35 258	0	164 886	79 099
	0	0	0	0	5	0	32	41	0	0	124 269	93 854
	23 486	8 569	0	0	0	0	242	16	0	0	122 223	37 634
	0	0	0	339	448	24	263	112	0	0	109 579	32 344
	0	0	0	0	0	0	59	220	17 615	0	119 170	24 128
	0	0	0	0	0	474	290	1 210	15 702	0	98 421	67 186
	0	0	0	0	144	0	2 498	479	0	0	36 283	11 636
	0	0	0	0	0	0	104	45	35 588	0	124 760	55 897
	0	0	0	62	0	89	51	653	0	0	57 791	14 879
	0	0	0	0	0	110	44	136	40 780	0	104 563	6 011
	0	0	0	0	0	6	5 571	207	47 287	0	83 899	56 215
	0	0	0	0	451	1	5	16	40 683	0	80 227	11 551
	0	0	0	20	0	0	168	52	0	0	38 739	11 966
	0	0	0	306	20	137	1 582	178	19 600	0	77 816	17 425
	0	0	0	77	5	593	10 228	6	0	0	26 054	1 783
	0	0	0	0	13	0	2	1 154	32 105	0	57 658	0
	0	0	0	0	62	0	4 528	11	0	0	15 967	4 516

Прибутки і збитки банків України

№ п/п	Назва банку	Процентні доходи	Процентні витрати	Чистий процентний дохід / (чисті процентні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Результат від операцій із цінними паперами в торговому портфелі банку	Результат від операцій із хеджування справедливої вартості	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів ¹	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	Результат від операцій з іноземною валютою	Результат від переоцінки іноземної валюти	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Група I (кількість банків у групі – 17)													
1	ПРИВАТБАНК	8 142 426	-4 525 036	3 617 390	2 292 657	-280 674	-122 819	0	0	1 997	253 431	-833	0
2	ОЩАДБАНК	4 660 569	-2 284 332	2 376 237	624 285	-117 220	0	0	0	157 523	70 874	14 472	0
3	УКРЕКСІМБАНК	3 641 352	-1 917 635	1 723 717	296 268	-56 637	0	0	0	110 101	91 961	-10 288	0
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	3 155 363	-1 100 001	2 055 362	720 827	-69 433	-6 213	0	171	4 346	56 350	-11 814	0
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	1 992 586	-1 332 321	660 265	153 032	-26 720	0	0	-62 888	33 030	21 199	-5 988	0
6	УКРСОЦБАНК	2 317 251	-1 008 956	1 308 295	361 290	-69 380	-9 797	0	48 552	-835	17 705	-7 863	0
7	ВТБ БАНК	2 008 045	-1 054 420	953 625	286 672	-22 939	-44 508	0	69 602	20 296	57 581	-16 287	0
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	1 563 389	-790 024	773 364	245 695	-79 473	0	0	0	-787	7 863	4 028	-40
9	ДЕЛ'ТА БАНК	1 688 750	-1 132 074	556 675	729 195	-23 643	3	0	32	-8 863	8 328	-55 660	38 918
10	УКРСИББАНК	1 708 331	-722 753	985 578	309 191	-58 702	-41 225	0	11 593	-8 661	17 916	11 167	0
11	АЛЬФА-БАНК	1 812 323	-945 533	866 790	144 397	-21 204	-9 635	0	0	312	27 396	2 493	0
12	"НАДРА"	924 244	-629 356	294 888	79 832	-16 419	0	0	0	-39	1 929	-45 123	0
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 011 128	-820 020	191 109	174 098	-16 585	798	0	-21 971	-130	26 012	-241	0
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	665 321	-706 587	-41 266	111 502	-12 876	0	0	-46 821	-1 769	173 452	24 467	0
15	ОТП БАНК	596 540	-254 140	342 399	95 618	-17 323	0	0	-5 941	6 680	20 802	-7 044	0
16	УКРГАЗБАНК	994 962	-627 547	367 415	63 820	-13 330	-777	0	0	50 784	58 342	-30 578	0
17	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	1 099 755	-528 779	570 976	127 233	-19 608	-6 035	0	-6 984	-1 224	45 958	1 946	0
Група II (кількість банків у групі – 19)													
18	ВІЕЙБІ БАНК	536 256	-490 845	45 411	143 994	-14 069	22 147	0	43 075	0	-39 566	-12 179	0
19	КРЕДИТПРОМБАНК	640 681	-499 848	140 833	63 434	-7 903	0	0	18 195	-7 499	-3 373	11 066	0
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	377 990	-47 461	330 529	41 633	-139 206	34 971	0	8 661	-87	14 705	-3 695	0
21	"ПІВДЕННИЙ"	521 301	-316 133	205 168	130 842	-38 441	0	0	0	6	4 213	3 113	0
22	ЕРСТЕ БАНК	443 398	-215 086	228 312	42 335	-15 726	29 526	0	36 068	-71 738	-3 154	-3 757	0
23	"ХРЕЩАТИК"	413 426	-292 927	120 499	57 720	-14 062	1	0	0	167	23 759	-10 189	0
24	БАНК "ФОРУМ"	459 064	-297 213	161 851	47 629	-12 404	2 638	0	-409	-430	6 253	12 987	0
25	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	665 160	-337 165	327 995	12 878	-1 438	33 524	0	-19 988	0	39 823	5 839	0
26	РОДОВІД БАНК	126 525	-159 484	-32 959	7 400	-2 200	0	0	0	13	610	-17 965	0
27	ІМЕКСБАНК	586 517	-323 017	263 500	39 799	-3 632	0	0	11	0	12 910	3 365	0
28	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	362 380	-285 044	77 337	43 874	-6 824	0	0	0	237	0	20 874	0
29	УНІВЕРСАЛ БАНК	405 230	-177 705	227 525	23 371	-5 231	-956	0	2 706	0	4 703	-566	0
30	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	379 026	-236 805	142 222	127 329	-9 366	0	0	-3 951	0	15 476	-2 021	0
31	БТА БАНК	167 226	-100 580	66 646	10 780	-1 236	0	0	0	-136	2 695	-4 641	0
32	СІТІБАНК	211 154	-46 554	164 599	19 927	-7 450	21 158	0	15 170	0	79 008	-2 782	0
33	ПРАВЕКС-БАНК	302 016	-165 309	136 707	99 813	-8 516	0	0	0	-287	15 226	-2 602	0
34	УНІКРЕДИТ БАНК	249 536	-81 191	168 345	48 518	-19 300	10 813	0	0	0	5 778	-462	0
35	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	293 364	-266 670	26 694	32 045	-3 294	0	0	0	-999	60 690	1 003	0
36	СВЕДБАНК	402 067	-157 142	244 925	16 841	-1 636	1 751	0	-88	0	-10 058	-3 046	0
Група III (кількість банків у групі – 22)													
37	ПІВДЕНКОМБАНК	243 756	-194 518	49 238	24 596	-3 475	5	0	0	55	7 381	-430	0
38	АКТАБАНК	173 412	-117 264	56 148	54 162	-29 677	0	0	0	-208	3 268	-1 302	0
39	БАНК "ТАВРИКА"	323 629	-281 295	42 334	8 303	-1 229	0	0	-1	0	1 543	-1 418	0
40	БАНК "3/4"	82 997	-34 107	48 891	2 159	-695	461	0	39 166	-4 885	-71 871	99	0
41	МЕГАБАНК	206 519	-149 014	57 505	66 344	-2 594	0	0	0	702	2 275	-182	0
42	МАРФІН БАНК	196 230	-90 296	105 933	50 050	-6 136	-1 066	0	0	0	5 480	7 290	0
43	УКРІНБАНК	236 915	-171 100	65 815	24 050	-5 594	0	0	0	-607	4 655	1 794	0
44	ЗЛАТОБАНК	245 663	-173 412	72 252	19 500	-2 534	0	0	0	0	3 649	541	0
45	КІБ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ"	183 252	-41 469	141 783	50 487	-21 006	0	0	-2 373	0	16 761	3 624	0
46	КРЕДОБАНК	178 004	-98 611	79 393	66 352	-5 283	0	0	0	-2 321	3 446	246	0
47	УКРБІЗНЕСБАНК	221 174	-151 476	69 698	32 850	-4 445	0	0	0	843	4 822	-1 290	0
48	ІНДУСТРІАЛБАНК	193 349	-112 411	80 938	19 066	-5 495	0	0	-1 640	0	2 175	-345	0

¹ Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки.

за станом на 01.07.2012 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Доходи / (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів ²	Витрати / (доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань ³	Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Відрахування до резервів за зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Адміністративні та інші операційні витрати	Частка в прибутку / (збитку) асоційованих компаній	Прибуток / (збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток / (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	Прибуток / (збиток)
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	-3 052 888	-8 762	22	0	-30 811	555 074	-2 515 912	0	707 872	-117 485	0	590 386
	0	0	-1 027 386	-4 317	0	-15 060	-337 339	13 396	-1 473 739	0	281 724	-53 310	0	228 414
	0	0	-1 585 524	-853	-5 228	19	18 587	58 053	-575 891	0	64 285	-20 200	0	44 085
	0	0	-1 022 714	-20 360	0	0	-30 139	34 190	-1 648 228	0	62 345	-46 300	0	16 045
	-11 436	25 515	-241 610	-20 000	18 539	0	-138	47 173	-599 282	0	-9 310	0	-299	-9 609
	0	0	-773 230	8 217	-500	0	-9 405	28 784	-875 860	0	25 973	-21 500	0	4 473
	0	0	-343 659	-603	0	0	-634	7 986	-584 184	0	382 948	-3	0	382 945
	0	0	-211 328	-3 090	9 738	0	-7 764	11 075	-582 049	0	167 233	-39 235	0	127 998
	0	0	-572 511	-6 385	0	0	19 894	65 004	-712 385	0	38 603	-640	0	37 962
	0	0	404 873	-7 913	0	0	5 967	116 526	-1 828 398	0	-82 088	134 269	0	52 181
	-519	0	-4 506	2 115	84	0	-12 202	69 057	-1 038 790	0	25 789	-281	0	25 508
	0	0	479 475	-28 712	0	0	1 142	657 160	-1 423 601	0	531	0	0	531
	0	0	-12 324	-51	35	616	7 566	8 715	-356 667	0	979	0	0	979
	0	0	2 799	16	3 825	0	1 901	7 316	-218 100	0	4 445	-1 053	0	3 392
	0	0	-165 242	-1 066	18 821	0	-1 189	21 214	-334 700	0	-26 970	-11 639	0	-38 609
	0	0	-68 220	64 008	-7 573	0	-816	5 178	-209 584	0	209 669	-27 187	0	182 482
	0	0	-86 467	-409	0	0	-6 103	1 260	-408 893	0	211 649	-37 240	0	174 410
	0	0	-470 853	-8 915	0	0	0	9 590	-198 621	0	-479 987	95 997	0	-383 990
	0	0	-11 582	-2 715	5 253	0	1 758	11 437	-217 283	0	1 622	0	0	1 622
	0	0	144 712	0	66	0	-2 597	2 497	-75 845	0	356 345	-69 091	0	287 254
	-676	0	-10 728	-242	-261	0	-2 205	18 573	-272 756	0	36 604	-8 638	0	27 966
	0	0	-38 670	-1 603	0	0	-3 113	6 237	-271 545	0	-66 828	0	0	-66 828
	0	0	-8 794	-266	0	0	179	2 303	-165 236	0	6 082	0	0	6 082
	0	0	36 107	4 404	-622	-1 431	63	6 244	-689 884	0	-427 003	429 587	0	2 584
	0	0	97 014	12	0	0	1 128	230	-496 374	0	644	-30	0	614
	0	0	33 104	60	254	0	96	12 533	-68 728	0	-67 781	0	0	-67 781
	0	0	-223 609	-40	0	0	0	1 702	-92 384	0	1 622	-277	0	1 345
	628	-63	-2 220	-296	0	0	2 872	2 641	-137 305	0	1 754	-1 035	0	719
	0	0	-124 343	0	0	0	667	4 444	-216 285	0	-83 964	0	0	-83 964
	0	0	-37 409	-589	0	0	-3 683	48 641	-271 903	0	4 745	0	0	4 745
	0	0	-160 460	-4 066	0	0	23	185 780	-175 428	0	-80 043	-703	0	-80 746
	0	0	-25 629	-404	0	0	4 950	4 346	-48 781	0	224 113	-45 683	0	178 431
	-2 683	343	10 215	-254	0	0	-195	5 109	-263 003	0	-10 127	-2 873	0	-13 000
	0	0	-80 972	-55	0	0	-5 306	3 643	-98 522	0	32 481	-6 484	0	25 998
	0	0	-5 006	-24	0	0	2	1 836	-111 847	0	1 099	0	0	1 099
	0	0	422 937	-5 735	0	0	7 978	26 227	-888 508	0	-188 412	0	0	-188 412
	0	0	-1 534	-105	0	0	126	470	-70 480	0	5 847	-1 520	0	4 328
	0	0	10 480	-140	0	0	-657	989	-84 712	0	8 352	-840	0	7 512
	0	0	-13 870	0	0	0	0	257	-34 988	0	931	-543	0	387
	0	0	-6 786	0	0	0	134	-391	-7 520	0	-1 236	41 201	0	39 965
	0	0	-27 331	-48	-15	0	-515	13 044	-101 421	0	7 764	-2 328	0	5 436
	-438	45	-26 171	-13 946	0	0	3 394	2 001	-125 415	0	1 021	0	0	1 021
	0	0	-10 004	-145	0	0	-451	4 303	-81 829	0	1 987	0	0	1 987
	0	0	-37 349	-445	0	0	-16	469	-55 185	0	881	-161	0	720
	0	0	36 979	-137	0	0	-1 367	25	-40 465	0	184 311	-38 671	0	145 639
	0	0	-19 763	-40 235	24 052	0	-539	47 846	-204 490	0	-51 296	0	0	-51 296
	0	0	-11 391	-165	0	272	1 205	689	-75 134	0	17 955	-4 408	17	13 564
	-1 156	0	7 272	-1 183	-310	113	430	4 440	-92 211	-2	12 089	-4 111	0	7 978

² Доходи / (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.³ Витрати / (доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
49 "СОЮЗ"	379 380	-135 047	244 333	37 079	-3 675	41	0	4 233	-235	10 642	245	0
50 "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	175 894	-80 122	95 771	21 698	-569	0	0	0	0	5 231	0	0
51 ТЕРРА БАНК	118 063	-105 742	12 321	22 511	-1 733	-168	0	-3 037	18 925	2 787	193	0
52 ПІРЕУС БАНК МКБ	157 716	-53 227	104 488	13 930	-2 691	0	0	0	-124	-129	-68	0
53 УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	221 152	-122 054	99 098	10 163	-1 415	-3	0	-2 393	-2 285	5 413	-2 474	0
54 ЄВРОГАЗБАНК	97 057	-91 156	5 901	5 088	-987	19 108	0	-2 453	0	38 567	4 577	0
55 ПЛАТИНУМ БАНК	651 655	-209 860	441 795	9 745	-3 585	0	0	0	0	-177	-15 457	0
56 ДІАМАНТБАНК	181 467	-128 238	53 229	32 830	-3 806	-2 708	0	0	6 456	2 342	-705	0
57 БМ БАНК	119 123	-124 937	-5 814	16 855	-2 112	-83	0	0	-31	3 894	-285	0
58 АКТИВ-БАНК	163 960	-140 679	23 281	13 993	-1 190	0	0	-7 445	0	4 960	-2 070	0
Група IV (кількість банків у групі – 118)												
59 ТАСКОМБАНК	102 481	-72 966	29 515	16 392	-2 271	0	0	0	-1 924	11 003	-67	0
60 ДІВІ БАНК	77 862	-17 535	60 327	4 300	-72	0	0	0	0	5 128	9	0
61 ЕКСПРЕС-БАНК	161 304	-77 044	84 260	101 983	-4 025	1 398	0	0	-98	-8 052	797	0
62 КОНВЕРСБАНК	99 363	-80 977	18 386	20 161	-843	0	0	0	8 133	3 055	-1 682	0
63 БАНК КІПРУ	144 675	-54 805	89 871	8 658	-365	2 732	0	0	0	4 149	275	0
64 ЕРДЕ БАНК	84 383	-58 383	25 999	40 901	-1 816	447	0	0	-1 352	-7 106	2 663	0
65 ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	132 493	-73 083	59 409	13 199	-2 549	171	0	0	0	16 721	-1 125	0
66 ІНТЕГРАЛ-БАНК	79 341	-45 520	33 821	13 450	-1 031	15	0	78 675	0	-104 608	7 322	0
67 "КИЇВ"	155 341	-79 574	75 767	7 098	-1 582	0	0	0	-61	1 396	-2 210	0
68 ФІДОБАНК	92 680	-27 777	64 903	34 282	-3 744	0	0	0	-207	20 984	94	0
69 ПРОКРЕДИТ БАНК	172 663	-57 798	114 865	39 781	-3 976	0	0	0	0	4 654	259	0
70 "ГЛОБУС"	128 216	-50 926	77 290	6 167	-1 536	-521	0	4 483	123	-598	19	0
71 БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	160 093	-109 790	50 304	9 491	-299	0	0	-3 987	27	1 654	442	0
72 ФОЛЬКСБАНК	114 238	-44 082	70 156	14 203	-947	0	0	0	0	946	-2 504	0
73 БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	111 328	-80 558	30 770	7 353	-988	3 108	0	0	0	1 243	180	0
74 ФІНБАНК	99 392	-78 475	20 917	9 775	-4 302	0	0	0	-2 255	1 923	167	0
75 ЕКСПОБАНК	79 488	-96 174	-16 686	11 589	-944	11	0	0	0	1 969	362	0
76 ФОРТУНА-БАНК	134 874	-86 983	47 891	5 379	-1 306	0	0	0	0	-626	108	0
77 ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	19 175	-2 188	16 987	5 832	-1 224	0	0	0	-826	382	41	0
78 АВАНТ-БАНК	57 575	-54 505	3 069	6 797	-215	0	0	0	3 954	914	-434	0
79 БАНК "ПЕРШИЙ"	78 820	-67 420	11 400	9 099	-2 251	5 017	0	0	0	720	-165	0
80 ЕНЕРГОБАНК	76 502	-71 398	5 104	12 235	-1 583	0	0	0	-195	1 772	-359	3 575
81 БАНК "КАМБІО"	122 065	-79 394	42 672	8 775	-1 195	0	0	0	-755	609	-55	0
82 МІСТО БАНК	95 641	-37 907	57 733	3 964	-556	0	0	0	0	404	-12	0
83 АСТРА БАНК	124 197	-31 947	92 250	7 983	-1 509	0	0	36	970	1 333	-5	0
84 БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	115 843	-86 408	29 435	148 553	-12 421	0	0	0	-1	218	-3	0
85 БАНК "МЕРКУРІЙ"	80 607	-88 125	-7 518	8 730	-197	20 188	0	3 276	0	648	36	0
86 БАНК "ДЕМАРК"	99 659	-67 125	32 533	7 043	-84	0	0	0	0	2 216	-935	0
87 ІДЕЯ БАНК	118 386	-103 019	15 367	63 778	-6 829	0	0	0	-752	993	-142	0
88 "АРКАДА"	70 702	-56 149	14 553	48 724	-44	0	0	0	0	513	-59	0
89 "ТК КРЕДИТ"	56 712	-46 034	10 678	7 801	-5 464	0	0	0	-564	427	-221	0
90 "КАПІТАЛ"	67 197	-64 959	2 238	16 808	-3 952	500	0	-809	0	1 031	-18	0
91 АКЦЕНТ-БАНК	76 892	-53 589	23 303	97 439	-1 656	0	0	0	0	2 842	32	0
92 МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	72 747	-51 437	21 309	10 820	-1 502	1 744	0	0	0	-179	1 729	0
93 КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	95 831	-26 915	68 916	6 815	-3 220	0	0	-122	1 247	1 289	-2 015	0
94 ЮНЕКС БАНК	74 138	-45 361	28 777	5 777	-1 721	0	0	0	-31	2 979	39	0
95 БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	59 459	-49 577	9 881	17 732	-2 632	-193	0	0	-182	576	-49	0
96 "ДАНІЕЛЬ"	71 031	-59 028	12 003	4 604	-841	43 047	0	-2 215	18 381	1 775	-182	0
97 ПОЛТАВА-БАНК	68 567	-49 737	18 830	22 873	-1 739	0	0	0	30	6 584	-468	0
98 ЄВРОБАНК	40 097	-37 872	2 225	8 922	-2 425	0	0	952	20 577	2 242	-21	0
99 РЕАЛ БАНК	51 093	-35 146	15 947	11 873	-3 252	0	0	0	-2 864	5 063	0	0
100 УКРГАЗПРОМБАНК	64 290	-42 985	21 305	7 448	-1 053	0	0	69	0	3 080	-178	0
101 "УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	77 083	-55 255	21 828	5 308	-702	0	0	0	0	252	-325	0
102 АВТОКРАЗБАНК	63 080	-48 570	14 510	8 379	-2 843	54	0	0	5	360	-273	0
103 ФІНРОСТБАНК	57 997	-48 038	9 959	17 432	-7 842	0	0	0	0	3 171	-43	0
104 БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	36 758	-25 307	11 451	4 206	-701	2	0	-492	0	172	-295	0
105 БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	74 456	-56 512	17 944	41 644	-1 905	0	0	0	0	3 187	-371	0
106 АЛЕКС-БАНК	57 117	-35 348	21 768	2 041	-110	-4 565	0	878	-604	1 719	-323	0
107 ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	46 450	-31 090	15 360	9 800	-1 689	-298	0	0	450	1 874	-54	0
108 БАНК "ВОСТОК"	15 616	-6 166	9 450	1 029	-118	0	0	0	0	525	-19	0
109 СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	6 003	-356	5 647	379	-2	0	0	0	0	1 069	0	0
110 ЗАХІДІНКОМБАНК	50 820	-26 504	24 316	2 726	-329	0	0	0	0	117	759	0
111 КОМІНВЕСТБАНК	32 158	-26 796	5 362	13 934	-901	0	0	0	0	1 820	93	0
112 БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	32 105	-15 599	16 507	13 709	-1 477	0	0	0	0	938	-611	0
113 "ПОРТО-ФРАНКО"	37 912	-25 805	12 108	3 765	-708	0	0	0	0	219	-132	0
114 "НОВИЙ"	31 914	-29 679	2 235	9 146	-2 018	0	0	0	6 750	1 371	-333	0

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	-258 059	0	0	0	-15 000	49	-17 379	0	2 274	-833	0	1 441
	0	0	-57 933	-127	0	0	-170	374	-33 596	0	30 680	-3 954	0	26 726
	0	0	-12 225	0	0	0	110	640	-39 725	0	599	-52	0	547
	0	0	-1 070	-780	0	0	31	1 823	-101 856	0	13 554	-5 514	0	8 040
	0	0	-19 575	966	0	0	-134	2 472	-51 086	0	38 748	-6 335	0	32 413
	0	0	-29 548	-4 694	0	0	-313	158	-34 632	0	772	-46	0	726
	0	0	-16 122	-536	0	0	9	146 207	-525 153	0	36 726	-2 857	0	33 868
	0	0	3 619	-3 139	1 075	0	-862	994	-82 681	0	6 644	-930	0	5 714
	-2	2	-54 758	-413	0	0	-54	897	-75 258	0	-117 162	0	0	-117 162
	0	0	12 001	0	0	0	-15	593	-43 239	0	870	-323	0	547
	0	0	-14 935	0	-9	0	96	14 380	-51 582	0	598	-300	0	298
	0	0	-55 019	6	0	0	0	18	-12 745	0	1 951	-437	0	1 514
	0	0	13 114	-131	-18 839	0	598	762	-140 187	0	31 579	-9 357	0	22 223
	0	0	11 299	973	1 634	0	9	3 947	-62 228	0	2 845	-1 512	0	1 332
	0	0	-12 394	-891	0	0	-1	1 056	-82 009	0	11 080	-417	0	10 663
	0	0	7 054	-2 118	0	0	16	93	-62 801	0	1 980	0	0	1 980
	0	0	-12 066	0	0	0	6	2 721	-69 093	0	7 395	-1 559	0	5 836
	0	0	-679	-1 403	0	0	-144	92	-23 946	0	1 563	-997	0	566
	0	0	-36 288	-3 656	-3 359	0	0	2 035	-52 732	0	-13 591	22 315	0	8 724
	0	0	-14 145	23	107	0	0	2 880	-104 494	0	683	0	0	683
	0	0	-24 813	-1 512	0	0	-138	5 177	-128 321	0	5 977	-1 672	0	4 305
	0	0	-57 827	-1	0	0	-513	222	-17 124	0	10 183	-101	0	10 082
	0	0	-36 668	0	0	0	-93	10	-17 585	0	3 296	-461	0	2 834
	0	0	19 043	-102	0	0	-3 677	4 215	-75 611	0	25 722	0	0	25 722
	0	0	-1 806	0	0	0	-217	172	-37 109	0	2 706	-188	0	2 517
	0	0	-1 592	0	0	0	196	9 283	-33 925	0	188	-53	0	136
	0	0	9 391	-16	0	0	-147	2 683	-25 634	0	-17 422	0	0	-17 422
	0	0	-15 959	-16 758	0	0	-262	1 421	-17 749	0	2 138	-510	0	1 628
	0	0	-2 415	-443	0	0	23 673	1 994	-13 325	0	30 674	-2 766	0	27 908
	0	0	3 788	20	0	0	-26	30	-17 503	0	393	-275	0	118
	0	0	12 302	-62	0	0	-256	1 049	-36 443	0	409	-4	0	405
	0	0	7 349	-11 109	3 117	0	66	10 483	-57 669	0	-27 213	0	0	-27 213
	0	0	-21 955	-55	0	0	23	633	-28 396	0	302	-16	0	286
	0	0	-32 410	-30	0	0	3	810	-20 404	0	9 502	0	0	9 502
	0	0	-11 888	0	0	0	-2 171	1 072	-71 155	0	16 916	-4 585	0	12 331
	0	0	-45 448	368	0	0	0	29 129	-148 991	0	840	0	0	840
	0	0	-1 641	-3	856	1	0	1 011	-24 140	0	1 247	-860	0	387
	0	0	-12 309	15	0	0	0	468	-28 593	0	355	0	0	355
	0	0	-47 003	-121	0	0	0	43 979	-67 605	0	1 665	-1 020	0	645
	0	0	5 802	131	11	0	-8 042	7 007	-65 441	0	3 154	-815	0	2 339
	0	0	694	96	1 431	0	0	202	-14 034	0	1 048	-422	0	626
	0	0	735	0	0	0	4	765	-16 626	0	676	-289	0	386
	0	0	-38 956	-731	0	0	43	10 647	-91 023	0	1 940	-1 771	0	169
	0	0	-5 247	0	0	0	-60	473	-27 398	0	1 691	-477	0	1 214
	0	0	-36 385	0	383	0	-3 092	7 757	-40 462	0	1 112	-45	0	1 067
	0	0	5 190	-18	0	0	110	212	-40 315	0	1 000	-300	0	700
	-27	0	436	-784	0	0	2	2 902	-26 999	0	664	177	0	841
	14	0	-32 466	-12 230	0	0	-97	535	-31 824	0	504	-185	0	319
	0	0	-2 031	-2	15	0	0	585	-33 830	0	10 848	-2 110	0	8 738
	747	-1 042	-9 494	38	0	0	-32	96	-22 741	0	43	0	0	43
	0	0	-3 886	0	-701	0	-112	156	-19 168	0	3 057	-2 070	0	988
	0	0	-2 759	153	0	0	0	614	-27 667	0	1 012	-328	0	685
	0	0	-5 666	-19	1 689	0	0	338	-13 955	0	8 748	-444	0	8 303
	0	0	3 593	-21	0	0	-10	1 174	-24 507	0	421	-191	0	230
	0	0	-434	-14	0	0	0	162	-21 185	0	1 206	-365	0	841
	0	0	-1 251	-68	0	0	0	555	-13 130	0	448	21	0	470
	0	0	3 846	-9	0	0	-134	911	-58 968	0	6 144	0	0	6 144
	0	0	-7 293	-80	0	0	-304	38	-10 307	0	2 857	-528	0	2 329
	0	0	3 257	3	0	0	51	4 151	-29 930	0	2 976	0	0	2 976
	0	0	-360	-330	0	0	-496	345	-9 601	0	425	-217	0	208
	0	0	0	0	0	0	0	0	-3 587	0	3 506	-700	0	2 806
	0	0	-10 298	0	0	0	80	905	-18 160	0	116	0	0	116
	0	0	-135	-87	0	0	-79	276	-19 990	0	293	-54	0	239
	0	0	25 406	30	0	0	18	834	-36 542	0	18 813	-314	0	18 499
	0	0	-2 923	-1	0	0	5	690	-12 659	0	363	-322	0	41
	0	0	-9 150	-186	0	0	8	10 539	-12 823	0	5 539	-1	0	5 538

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
115 "ЛВІВ"	43 836	-35 709	8 128	5 805	-595	340	0	0	0	265	-2	0
116 БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	41 002	-2 748	38 254	11 174	-1 284	0	0	0	8 999	259	-2	0
117 МЕТАБАНК	46 540	-29 090	17 451	13 323	-484	0	0	0	-289	1 157	-100	0
118 ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	55 880	-20 112	35 768	1 137	-134	0	0	0	0	6 329	-142	0
119 БАНК "КОНТРАКТ"	26 440	-22 125	4 315	10 029	-1 462	69	0	0	0	3 696	-1 131	0
120 БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	55 643	-9 095	46 548	28 412	-2 571	0	0	0	0	141	-60	0
121 ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	12 395	-5 644	6 751	6 914	-3 117	0	0	0	35	1 766	-76	0
122 БАНК "МОРСЬКИЙ"	27 278	-22 069	5 208	4 760	-214	0	0	0	0	1 240	-175	0
123 "ПРЕМІУМ"	33 796	-3 448	30 347	5 251	-1 712	0	0	0	0	546	-55	0
124 ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	33 517	-24 727	8 790	7 191	-489	0	0	0	0	919	-1 070	0
125 СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	28 164	-25 310	2 854	6 673	-838	0	0	0	0	555	0	0
126 БАНК "ГРАНТ"	42 871	-35 113	7 758	9 530	-294	0	0	0	0	478	-119	0
127 КЛАСИКБАНК	21 694	-4 262	17 432	5 497	-2 435	9 429	0	0	12 818	2 795	-22	0
128 РАДИКАЛ БАНК	37 919	-24 048	13 872	7 084	-702	0	0	0	0	1 698	109	0
129 ПРОМЕКОНОМБАНК	47 739	-33 863	13 876	914	-208	0	0	0	0	1 885	-427	0
130 АГРОКОМБАНК	25 146	-17 051	8 095	6 157	-917	201	0	0	-199	1 663	112	0
131 "АКСІОМА"	54 058	-20 806	33 253	5 712	-1 268	3 120	0	0	0	5 905	-5	0
132 "БАЗИС"	42 294	-39 966	2 327	10 254	-8 610	0	0	0	0	1 002	-82	0
133 БАНК "БОГУСЛАВ"	39 785	-17 080	22 705	3 248	-562	0	0	0	97	844	0	0
134 ЄВРОПРОМБАНК	34 790	-15 066	19 724	1 894	-273	0	0	0	0	318	-53	0
135 УНІКОМБАНК	34 262	-877	33 385	101	-7	0	0	0	0	0	16	0
136 УКРКОМУНБАНК	20 672	-13 445	7 227	11 989	-1 738	0	0	0	0	637	-62	0
137 АКОРДБАНК	30 862	-18 651	12 211	3 585	-316	3 047	0	39	159	798	-364	0
138 ІНВЕСТБАНК	29 911	-19 475	10 436	3 475	-228	-34	0	0	0	239	-74	0
139 АСВІО БАНК	34 099	-19 644	14 455	509	-80	0	0	0	0	43	77	0
140 КРЕДИТВЕСТ БАНК	14 805	-4 302	10 503	3 569	-498	0	0	0	0	1 678	-54	0
141 ПРОФІН БАНК	22 859	-9 769	13 090	6 035	-1 936	0	0	0	0	204	9	0
142 ПОЛІКОМБАНК	23 215	-13 967	9 248	3 451	-67	0	0	0	0	591	-226	0
143 ЛЕГБАНК	21 144	-11 390	9 754	4 020	-836	0	0	0	656	828	-229	0
144 БАНК "СІЧ"	19 724	-8 736	10 989	761	-277	0	0	0	-794	1 039	-472	0
145 АРТЕМ-БАНК	18 468	-13 521	4 948	1 987	-329	0	0	0	10	561	103	0
146 ІНТЕРБАНК	7 025	-14 040	-7 016	1 815	-274	15	0	0	28 685	265	395	0
147 "ТРАСТ-КАПІТАЛ"	18 425	-10 873	7 552	859	-270	0	0	0	-421	200	-3	0
148 РЕГІОН-БАНК	23 247	-14 161	9 086	4 084	-88	-5	0	14	196	265	-131	0
149 БАНК "ТРАСТ"	13 684	-9 675	4 009	8 681	-30	0	0	0	0	134	-32	4 889
150 "СТАНДАРТ"	21 490	-8 428	13 062	2 000	-58	0	0	50	0	102	-53	0
151 ФІНЕКСБАНК	10 841	-3 344	7 497	4 057	-705	0	0	0	0	255	-184	0
152 КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	19 129	-13 198	5 931	352	-7	0	0	0	0	95	14	0
153 МЕЛІОР БАНК	7 610	-1 125	6 485	5 800	-3 103	0	0	0	50	42	-4	0
154 "СТОЛИЧНИЙ"	25 918	-10 837	15 082	1 450	-200	0	0	0	0	91	15	0
155 "КОНКОРД"	19 120	-10 300	8 820	771	-144	-51	0	0	0	1	0	0
156 ІНТЕРКРЕДИТБАНК	17 808	-8 461	9 348	2 364	-743	0	0	0	0	769	-94	0
157 ОКСІ БАНК	19 057	-7 069	11 988	2 369	-363	10	0	256	0	198	66	0
158 МОТОР-БАНК	15 714	-4 110	11 605	5 977	-2 305	0	0	0	0	256	176	0
159 "УКООПСЛКА"	15 280	-8 791	6 489	1 892	-274	0	0	0	0	814	-3	0
160 ПРАЙМ-БАНК	13 162	-6 552	6 610	6 959	-1 909	0	0	0	0	531	-243	0
161 "ЦЕНТР"	8 133	-1 582	6 550	407	-85	0	0	0	0	276	8	0
162 БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	3 481	-1 805	1 676	1 350	-4	0	0	0	0	118	0	0
163 ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	15 149	-3 561	11 588	1 535	-523	-378	0	0	0	280	101	0
164 "ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	9 986	-7 374	2 613	1 562	-81	0	0	0	0	203	0	0
165 КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	15 880	-4 144	11 735	5 134	-1 029	0	0	0	0	28	137	0
166 ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	10 574	-262	10 312	1 923	-564	0	0	0	0	101	-4	0
167 ГРІН БАНК	13 219	-7 744	5 474	487	-1	0	0	0	0	1 386	77	0
168 РАДАБАНК	8 132	-1 801	6 331	3 869	-960	0	0	0	76	1 970	-165	0
169 БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	12 607	-5 953	6 654	1 417	-67	0	0	0	0	227	90	0
170 БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	5 727	-2 516	3 211	1 765	-1 095	0	0	0	0	54	-11	0
171 ТММ-БАНК	6 901	-3 536	3 365	225	-18	0	0	0	0	72	-4	0
172 УКРБУДІНВЕСТБАНК	10 091	-2 244	7 847	593	-7	0	0	0	0	101	13	0
173 СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	5 776	-1 472	4 304	3 141	-105	365	0	0	0	74	-11	0
174 БАНК "ВЕЛЕС"	10 601	-741	9 859	6 989	-4 471	0	0	0	-1 761	8	-7	0
175 УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	5 376	-1 417	3 960	162	-15	0	0	0	0	2	-2	0
176 БАНК "АЛЬЯНС"	4 348	-1 417	2 931	246	-2	0	0	0	0	22	15	0

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	11 855	-21	0	0	-9	502	-25 817	0	452	0	0	452
	0	0	-49 831	-149	0	0	0	7	-7 106	0	322	-116	0	206
	0	0	-1 025	-32	0	0	0	1 042	-28 656	0	2 387	-33	0	2 354
	0	0	15 269	13	-304	0	-47 696	-20	-9 988	0	231	-160	0	71
	0	0	464	-1 814	0	0	-461	122	-13 551	0	275	-60	0	215
	0	0	-26 638	-176	0	0	-619	100 644	-131 938	0	13 741	-3 435	0	10 306
	0	0	-5 341	-92	0	0	0	23	-6 579	0	284	0	0	284
	0	0	-1 610	-2	0	0	22	972	-13 583	0	-3 380	3 704	0	324
	0	0	-26 844	-27	0	0	-78	115	-4 819	0	2 725	-650	0	2 075
	0	0	-1 305	-5	0	0	55	558	-14 143	0	501	-167	0	334
	0	0	149	0	-6	0	0	2 644	-9 783	0	2 247	-6	0	2 240
	0	0	1 816	-81	0	0	-51	257	-18 578	0	714	-536	0	178
	0	0	-17 886	1	0	0	-185	3	-4 857	0	22 591	-251	0	22 340
	0	0	-1 092	0	0	0	-686	22	-19 994	0	312	-216	0	96
	0	0	-2 289	-117	0	0	17	41	-13 171	0	519	-213	0	306
	0	0	2 602	-164	0	0	-147	588	-18 547	0	-555	-629	0	-1 183
	0	0	-30 196	-10	241	0	-13 886	68	-1 768	0	1 165	-165	0	1 000
	0	0	-289 661	-5 310	0	-3 126	26	5 254	-35 522	0	-323 449	0	0	-323 449
	0	0	-18 923	39	6 254	0	0	158	-13 154	0	706	-159	0	546
	0	0	-9 010	0	0	0	0	38	-11 445	0	1 193	-343	0	850
	0	269	-29 362	0	0	0	0	21	-3 887	0	537	197	0	734
	0	0	-1 093	-52	0	0	2	548	-17 456	0	3	0	0	3
	0	0	-822	0	0	0	-28	123	-17 236	0	1 196	0	0	1 196
	0	0	-1 688	12	0	0	-4	710	-9 382	0	3 462	-720	0	2 742
	0	0	-9 119	0	0	0	0	34	-4 790	0	1 129	-484	0	645
	0	0	-384	-1	0	0	8	137	-8 979	0	5 979	-508	0	5 470
	0	0	-5 763	-41	0	0	-52	19 460	-30 599	0	406	-326	0	80
	0	0	-1 529	-1	-351	0	1	468	-11 287	0	298	-277	0	22
	0	0	-187	3	116	0	0	634	-14 045	0	714	0	0	714
	0	0	-2 994	0	0	0	19	670	-8 390	0	551	-62	0	489
	0	0	-2 645	0	0	0	4	440	-5 793	0	-715	1 755	0	1 040
	0	0	31 709	-5	0	0	0	22	-55 517	0	95	0	0	95
	0	0	-2 222	-22	0	0	2	797	-6 149	0	322	-105	0	218
	0	0	-319	-5	0	0	-13	124	-12 293	0	915	-219	0	697
	0	0	-1 623	-40	0	0	-2	5 321	-22 267	0	-960	-4	0	-964
	0	0	-1 282	0	0	0	0	6	-13 005	0	822	-258	0	565
	0	0	451	0	0	0	229	915	-12 417	0	99	0	0	99
	0	0	-3 107	96	0	0	0	16	-2 939	0	450	-79	0	371
	0	0	-2 077	0	-2 075	0	0	3	-5 061	0	59	-8	0	51
	0	0	-7 471	0	0	0	0	10	-8 043	0	934	-391	0	543
	0	0	-6 246	0	0	0	4	9	-2 463	0	701	-79	0	622
	0	0	-4 161	0	0	0	-24	18	-7 278	0	200	-6	0	193
	0	0	627	0	0	0	52	651	-14 469	0	1 385	-358	0	1 027
	0	0	-2 037	424	0	-5 214	-109	33	-7 180	0	1 627	-710	0	917
	0	0	-3 176	-1	0	0	36	56	-10 680	0	-4 847	-80	0	-4 928
	0	0	-3 534	0	0	0	0	67	-6 688	0	1 793	-539	0	1 254
	0	0	495	2	0	0	1	80	-6 980	0	754	-23	0	730
	0	0	-116	0	0	0	0	0	-3 018	0	5	0	0	5
	-19	0	-1 831	-17	0	0	176	187	-9 326	0	1 773	-425	0	1 348
	0	0	612	0	0	0	0	169	-5 028	0	51	-17	0	33
	0	0	2 843	-46	0	0	261	21	-16 352	0	2 732	-509	0	2 224
	0	0	-17 250	15	0	0	0	3 874	-6 205	0	-7 797	-83	0	-7 880
	0	0	-3 099	-1	0	0	0	9	-4 209	0	123	-75	0	48
	0	0	-3 511	0	0	0	39	3	-6 477	0	1 175	-182	0	994
	0	0	-3 549	-20	0	0	108	18	-4 758	0	120	-50	0	70
	0	0	47	-11	0	0	-4	1 600	-5 538	0	17	-4	0	13
	0	0	-3 819	0	0	0	0	49	-5 306	0	-5 436	0	0	-5 436
	0	0	106	0	0	0	6	1	-7 969	0	690	-55	0	635
	0	0	1 181	-19	0	0	14	133	-6 767	0	2 310	-523	0	1 787
	0	0	-7 496	-8	-71	0	-335	129	-2 446	0	389	-170	0	219
	0	0	1 058	-6	0	0	211	295	-5 310	0	353	0	0	353
	0	0	-1 969	0	0	0	0	71	-1 312	0	1	0	0	1

Структура власного капіталу банків України за станом на 01.07.2012 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

№ п/п	Назва банку	Статутний капітал	Емісійні різниці	Незарєстровані внески до статутного капіталу	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Резервні та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Усього власного капіталу	Усього зобов'язань та власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Група I (кількість банків у групі – 17)									
1	ПРИВАТБАНК	14 897 555	19 709	0	742 993	1 250 569	349 603	17 260 429	161 739 955
2	ОЩАДБАНК	15 537 900	0	0	904 675	126 499	1 226 590	17 795 664	84 732 833
3	УКРЕКСІМБАНК	16 446 818	0	0	116 284	146 233	1 018 301	17 727 635	75 542 572
4	РАЙФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	3 001 338	3 029 017	0	-1 013 576	278 625	1 082 589	6 377 993	47 477 954
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	5 298 715	0	0	-2 420 698	0	2 207 943	5 085 959	40 998 166
6	УКРСОЦБАНК	1 270 000	966 755	-28 547	17 194	2 163 895	2 041 167	6 430 464	39 994 087
7	ВТБ БАНК	5 415 784	0	0	-2 099 113	0	176 533	3 493 204	38 170 022
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	0	-667 932	649 551	715 874	4 093 645	31 459 178
9	ДЕЛЬТА БАНК	2 327 000	0	0	37 962	567 640	-9 088	2 923 514	29 043 915
10	УКРСИББАНК	8 871 665	811 260	0	-7 921 162	843 380	9 708	2 614 851	28 648 395
11	АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	0	-893 855	247 335	155 292	4 147 900	27 942 205
12	"НАДРА"	3 890 363	638 910	0	-689 547	100	189 622	4 029 447	24 544 326
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 000 000	0	0	-252 943	0	32 888	1 779 945	22 188 474
14	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 504 160	0	0	32 270	55 651	324 054	2 916 135	21 929 824
15	ОТП БАНК	2 868 191	2 754	0	272 505	65 351	0	3 208 800	21 331 719
16	УКРГАЗБАНК	10 000 000	135 942	0	-7 469 698	10 058	244 709	2 921 011	20 897 553
17	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	2 992 461	170 558	500 000	-1 304 259	364 732	148 234	2 871 725	20 252 649
Група II (кількість банків у групі – 19)									
18	ВІЕЙБІ БАНК	1 848 619	430 119	500 000	-1 810 949	16 129	64 507	1 048 425	13 244 273
19	КРЕДИТПРОМБАНК	2 635 938	200 462	0	-778 366	5 915	80 125	2 144 074	12 583 022
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	731 298	0	0	729 464	366 750	0	1 827 512	11 270 952
21	"ПІВДЕННИЙ"	956 894	335 564	0	77 928	127 739	118 860	1 616 985	10 257 965
22	ЕРСТЕ БАНК	1 380 500	1 130 000	0	-718 341	3 529	15 059	1 810 747	9 839 839
23	"ХРЕЩАТИК"	828 828	0	0	-239 282	36 354	15 463	641 364	9 520 979
24	БАНК "ФОРУМ"	5 934 619	0	0	-4 595 697	38 638	119 599	1 497 159	9 337 035
25	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 850 000	0	0	614	57 819	0	1 908 433	8 969 181
26	РОДОВІД БАНК	12 359 299	535 524	0	-9 947 003	573 038	101 732	3 622 590	8 963 909
27	ІМЕКСБАНК	1 140 000	0	0	1 345	85 054	3 795	1 230 194	8 662 540
28	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	315 000	0	0	719	188 321	93 357	597 397	8 546 802
29	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 152 672	527 485	0	-1 292 116	27 986	616	416 643	7 762 214
30	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 050 000	0	0	-349 685	32 056	-1 230	731 140	7 354 082
31	БТА БАНК	1 500 000	40 367	0	-80 746	33 093	24 474	1 517 189	5 844 514
32	СІТІБАНК	66 500	253 091	0	567 186	95 172	-5 982	975 967	5 652 630
33	ПРАВЕКС-БАНК	937 280	295 398	0	-420 876	1 332	242 102	1 055 236	5 641 697
34	УНІКРЕДИТ БАНК	653 508	2 018	0	120 363	155 694	1 095	932 678	5 631 938
35	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	416 080	0	69 000	-89 345	20 904	84 723	501 362	5 435 499
36	СВЕДБАНК	5 440 928	0	0	-4 781 521	236	48 053	707 696	5 189 423
Група III (кількість банків у групі – 22)									
37	ПІВДЕНКОМБАНК	300 000	0	0	4 328	64 145	4 535	373 008	5 414 834
38	АКТАБАНК	400 000	12	0	7 512	7 986	1	415 511	5 108 239
39	БАНК "ТАВРИКА"	300 000	0	16 200	387	72 130	103	388 821	4 903 034
40	БАНК "3/4"	267 000	0	0	106 681	83 799	259	457 740	4 734 803
41	МЕГАБАНК	500 000	138	0	5 436	103 317	52 606	661 498	4 664 293
42	МАРФІН БАНК	435 000	80 212	0	1 021	80 232	29 286	625 751	4 637 525
43	УКРІНБАНК	305 000	12	0	-11 674	29 754	259 309	582 402	4 349 400
44	ЗЛАТОБАНК	262 500	0	90 000	3 716	2 996	0	359 212	4 131 065
45	КІБ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ"	172 929	0	0	145 639	215 838	33 649	568 055	3 948 834
46	КРЕДОБАНК	1 918 969	38	0	-1 537 000	40 176	199 609	621 792	3 887 077
47	УКРБІЗНЕСБАНК	234 160	11 436	0	13 564	56 298	48 598	364 056	3 885 404

1	2	3	4	5	6	7	8	9
48 ІНДУСТРІАЛБАНК	607 798	8 022	0	39 186	137 686	-80 796	711 896	3 735 799
49 "СОЮЗ"	336 000	0	0	1 441	4 320	-2 720	339 041	3 437 016
50 "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	439 693	0	0	26 726	45 350	50 855	562 624	3 405 806
51 ТЕРРА БАНК	557 141	0	0	1 623	6 649	651	566 064	3 405 635
52 ПІРЕУС БАНК МКБ	1 627 792	0	0	-1 133 804	41 245	30 329	565 562	3 355 277
53 УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	500 000	9 540	0	32 413	41 632	50	583 636	3 324 634
54 ЄВРОГАЗБАНК	230 000	0	0	726	7 122	0	237 848	3 276 569
55 ПЛАТИНУМ БАНК	380 567	0	0	28 914	1 133	0	410 613	3 188 741
56 ДІАМАНТБАНК	210 000	0	0	5 714	61 739	0	277 454	3 021 104
57 БМ БАНК	419 908	0	159 760	-250 886	5 383	-5	334 160	2 929 783
58 АКТИВ-БАНК	312 750	0	0	547	82 947	166 763	563 008	2 887 442
Група IV (кількість банків у групі – 118)								
59 ТАСКОМБАНК	165 000	0	0	21 330	1 824	25 755	213 909	2 970 491
60 ДІВІ БАНК	365 000	0	0	2 184	35	0	367 220	2 961 251
61 ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	0	49 574	80 709	40 443	419 493	2 888 818
62 КОНВЕРСБАНК	195 890	0	0	1 332	3 950	3 136	204 308	2 852 505
63 БАНК КІПРУ	700 638	41	0	-56 842	50 703	12 865	707 405	2 713 359
64 ЕРДЕ БАНК	211 941	0	0	22 725	2 578	0	237 244	2 566 226
65 ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	310 000	0	0	25 317	2 727	0	338 040	2 560 942
66 ІНТЕГРАЛ-БАНК	160 000	14	0	566	27 308	0	187 888	2 470 500
67 "КИЇВ"	3 567 544	847	0	-3 457 811	366 441	315 747	792 768	2 467 710
68 ФІДОБАНК	675 689	2	0	-421 290	294	271 389	526 083	2 421 652
69 ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	778	0	-69 368	0	35 068	264 810	2 411 418
70 "ГЛОБУС"	160 000	0	0	44 640	4 606	0	209 245	2 298 635
71 БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	124 500	0	0	2 834	45 154	-6 210	166 279	2 267 704
72 ФОЛЬКСБАНК	420 000	42 864	0	-139 541	28 757	86 815	438 895	2 250 999
73 БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	0	2 517	34 258	0	286 775	2 217 406
74 ФІНБАНК	135 050	44	0	495	13 770	37 460	186 819	2 214 446
75 ЕКСПОБАНК	304 231	0	0	-166 916	9 185	93 454	239 954	2 205 351
76 ФОРТУНА-БАНК	215 000	0	0	1 628	39 665	158 743	415 036	2 130 920
77 ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	228 666	0	0	-41 009	0	-5 786	181 871	2 049 228
78 АВАНТ-БАНК	80 000	0	240 000	718	1 062	4 909	326 689	1 979 622
79 БАНК "ПЕРШИЙ"	265 000	0	0	2 243	13 181	15 764	296 188	1 938 351
80 ЕНЕРГОБАНК	259 163	0	99 906	-108 479	28 209	24 450	303 249	1 897 998
81 БАНК "КАМБІО"	111 467	0	0	286	663	34 686	147 102	1 846 215
82 МІСТО БАНК	299 980	1 056	0	-75 918	18 356	63 466	306 940	1 799 298
83 АСТРА БАНК	1 050 000	0	0	54 987	2 884	4 293	1 112 164	1 757 583
84 БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	183 000	0	0	-19 302	0	13	163 711	1 714 788
85 БАНК "МЕРКУРІЙ"	141 500	0	0	4 872	12 207	60 540	219 119	1 699 502
86 БАНК "ДЕМАРК"	176 000	393	0	355	32 138	5 871	214 757	1 673 240
87 ІДЕЯ БАНК	147 000	0	0	645	23 436	34 573	205 653	1 656 960
88 "АРКАДА"	220 445	13	0	48 255	43 904	0	312 618	1 646 953
89 "ТК КРЕДИТ"	151 829	5	0	408	16 215	1 403	169 860	1 610 311
90 "КАПІТАЛ"	194 079	1 049	0	-10 920	6 664	363	191 236	1 554 929
91 АКЦЕНТ-БАНК	125 560	41	0	26 884	29 049	3 075	184 609	1 451 991
92 МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	90 750	0	0	10 310	605	-28	101 637	1 436 886
93 КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	505 000	0	0	1 692	523	-400	506 814	1 358 371
94 ЮНЕКС БАНК	292 000	4 161	0	12 816	1 290	33 310	343 577	1 328 013
95 БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	129 780	0	0	-38 966	2 402	14 087	107 303	1 308 638
96 "ДАНІЕЛЬ"	120 412	0	0	319	43 469	0	164 201	1 267 098
97 ПОЛТАВА-БАНК	70 500	60	0	8 738	69 100	76 659	225 057	1 265 014
98 ЄВРОБАНК	126 670	0	0	1 066	75	-6 063	121 749	1 241 474
99 РЕАЛ БАНК	100 000	0	0	1 194	20 308	619	122 121	1 229 245
100 УКРГАЗПРОМБАНК	82 800	5	0	5 931	60 578	9 012	158 326	1 161 600
101 "УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	143 000	0	0	8 303	62 317	0	213 621	1 141 399
102 АВТОКРАЗБАНК	155 000	1 525	0	-4 163	0	11 925	164 287	1 102 664
103 ФІНРОСТБАНК	85 000	0	35 000	841	9 607	90	130 538	1 092 734
104 БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	85 320	0	0	1 587	7 940	36 320	131 167	1 080 194
105 БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	113 961	54 132	0	-119 602	38 602	0	87 093	1 077 986
106 АПЕКС-БАНК	190 000	0	0	2 329	806	156	193 290	1 045 230
107 ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	230 000	17 924	0	2 976	3 422	-289	254 033	967 170
108 БАНК "ВОСТОК"	307 350	0	0	47 801	2 360	0	357 510	960 558
109 СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	120 000	0	0	3 613	42	0	123 655	935 729
110 ЗАХІДНОМБАНК	174 319	0	0	-95 855	138 098	17 609	234 171	908 690
111 КОМІНВЕСТБАНК	115 000	0	0	239	9 600	3 668	128 506	898 423
112 БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	319 475	124	0	-220 325	40 389	2 432	142 095	868 686

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
113	"ПОРТО-ФРАНКО"	105 554	0	0	1 157	7 514	145	114 369	863 190
114	"НОВИЙ"	150 000	0	0	-58 022	2 150	2 318	96 446	839 000
115	"ЛЬВІВ"	227 905	230	0	-155 684	9 936	38 137	120 524	825 017
116	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	300 000	0	0	206	640	0	300 845	815 794
117	МЕТАБАНК	35 967	1 612	0	2 386	70 150	7 177	117 292	771 700
118	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	247 526	7 000	0	71	24 671	1 327	280 595	733 836
119	БАНК "КОНТРАКТ"	86 000	0	0	215	10 672	23 768	120 655	697 092
120	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	201 400	0	0	44 760	4 548	0	250 708	689 065
121	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	110 000	0	0	284	4 545	0	114 829	661 475
122	БАНК "МОРСЬКИЙ"	145 962	12 510	0	-24 052	317	16 256	150 993	661 286
123	"ПРЕМІУМ"	260 000	0	0	-6 416	7 763	0	261 347	633 820
124	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	54 607	0	1 335	334	8 523	24 295	89 094	613 587
125	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	33 770	0	17 586	2 240	9 697	37 283	100 576	604 776
126	БАНК "ГРАНТ"	80 000	0	0	421	17 604	35 665	133 690	600 963
127	КЛАСИКБАНК	220 000	0	0	18 934	4 268	1 973	245 176	582 663
128	РАДИКАЛ БАНК	120 000	0	0	1 476	73	4	121 553	573 151
129	ПРОМЕКОНОМБАНК	92 300	0	0	-12 395	33	997	80 935	568 701
130	АГРОКОМБАНК	93 112	1	0	4 367	11 578	17 547	126 604	546 092
131	"АКСІОМА"	266 000	0	0	1 000	7 137	0	274 138	533 097
132	"БАЗИС"	127 406	0	0	-379 367	20 954	14 873	-216 134	531 113
133	БАНК "БОГУСЛАВ"	180 000	0	0	5 532	4 641	-505	189 668	519 169
134	ЄВРОПРОМБАНК	120 000	0	0	850	4 570	0	125 420	514 412
135	УНІКОМБАНК	460 564	0	0	26 125	3 921	0	490 610	507 387
136	УКРКОМУНБАНК	105 800	0	0	5	7 926	35 585	149 316	506 407
137	АКОРДБАНК	86 761	0	0	2 427	1 212	358	90 757	505 034
138	ІНВЕСТБАНК	74 130	0	0	3 702	12 660	7 769	98 261	488 764
139	АСВІО БАНК	104 000	27	0	645	20 070	0	124 742	476 914
140	КРЕДИТВЕСТ БАНК	88 045	2 902	0	5 470	5 387	0	101 805	454 008
141	ПРОФІН БАНК	157 717	5 535	0	80	13 361	6 745	183 438	452 563
142	ПОЛІКОМБАНК	49 500	0	0	1 105	18 817	37 120	106 542	442 138
143	ЛЕГБАНК	111 500	0	0	714	26 006	3 898	142 118	442 064
144	БАНК "СІЧ"	120 000	0	0	547	3	2 435	122 985	422 824
145	АРТЕМ-БАНК	86 000	0	0	1 040	6 740	64	93 843	416 658
146	ІНТЕРБАНК	36 050	0	0	95	32 927	-20 859	48 213	400 686
147	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	53 250	0	0	7 260	22 943	6 216	89 670	400 504
148	РЕГІОН-БАНК	56 481	12	0	9 456	11 503	7 102	84 554	397 728
149	БАНК "ТРАСТ"	69 000	0	0	-964	315	12 477	80 828	373 989
150	"СТАНДАРТ"	125 000	0	0	2 302	91	255	127 648	363 387
151	ФІНЕКСБАНК	122 474	0	0	-6 114	62	0	116 422	326 459
152	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	63 000	0	0	371	5 220	0	68 590	325 841
153	МЕЛІОР БАНК	120 000	0	0	51	0	0	120 051	304 618
154	"СТОЛИЧНИЙ"	121 335	91	0	281	3 009	5	124 722	289 757
155	"КОНКОРД"	108 000	0	0	622	5 723	0	114 345	287 337
156	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	130 000	0	0	193	5	0	130 198	283 021
157	ОКСІ БАНК	116 375	0	0	4 066	5 258	0	125 699	282 623
158	МОТОР-БАНК	120 000	0	0	917	1 789	0	122 706	269 827
159	"УКООПСЛІЛКА"	42 626	0	0	-4 928	8 185	57 239	103 123	259 842
160	ПРАЙМ-БАНК	61 100	3 920	0	1 254	13 217	10 836	90 327	255 213
161	"ЦЕНТР"	120 000	0	0	730	522	0	121 252	245 521
162	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	120 000	0	0	5	0	0	120 005	242 229
163	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	106 000	609	0	5 745	13 883	1 344	127 580	237 160
164	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	95 221	0	0	33	5 114	7 464	107 832	227 002
165	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	101 277	0	3 504	8 747	3 267	5 834	122 629	221 050
166	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	153 000	0	0	9 552	6 934	13 394	182 881	219 164
167	ГРІН БАНК	76 650	7	0	143	11 901	0	88 701	213 461
168	РАДАБАНК	120 000	0	0	994	17 425	1 076	139 494	197 285
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	80 056	0	0	397	3 191	0	83 644	188 206
170	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	66 600	0	0	13	3 518	14 299	84 430	168 329
171	ТММ-БАНК	66 000	5 765	0	-5 436	20 795	160	87 284	167 511
172	УКРБУДІНВЕСТБАНК	120 005	0	0	1 502	1 591	545	123 642	162 381
173	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	62 544	0	0	4 450	4 861	0	71 854	149 671
174	БАНК "ВЕЛЕС"	105 000	5 247	0	219	8 257	3 536	122 259	148 313
175	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	118 000	0	0	-32 143	3 981	0	89 837	147 495
176	БАНК "АЛЬЯНС"	64 779	0	0	1	7 403	0	72 183	88 150

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у липні 2012 року

Структура кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у липні 2012 р. (в розрізі інструментів)

Показники	Відсотки	
	2012 р.	У тому числі за липень
Обсяги рефінансування банків, усього	100.00	100.00
У тому числі через:		
– кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	18.11	28.50
– кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	9.86	4.13
– операції прямого РЕПО	72.03	67.37
– інші короткострокові кредити	–	–
– стабілізаційні кредити	–	–
– інші довгострокові кредити	–	–

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України у липні 2012 р.

Показники	Відсотки річні	
	2012 р.	У тому числі за липень
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, усього	8.27	7.89
У тому числі за:		
– кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	8.68	8.62
– кредитами, наданими шляхом проведення тендера	8.12	7.50
– операціями прямого РЕПО (розрахунково)	8.19	7.61
– за іншими короткостроковими кредитами	–	–
– стабілізаційними кредитами	–	–
– іншими довгостроковими кредитами	–	–

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у липні 2012 р.*

Показники	Відсотки річні	
	Липень 2012 р.	
На міжбанківському ринку:		
за кредитами, наданими іншим банкам**	16.6	
за кредитами, отриманими від інших банків**	16.6	
за депозитами, розміщеними в інших банках	20.4	
за депозитами, залученими від інших банків	20.6	
Фізичним та юридичним особам:		
за кредитами**	19.6	
за депозитами	12.6	

* За щоденною звітністю банків; відображено вартість кредитів (депозитів), фактично наданих (отриманих) банками.
 ** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у липні 2012 р.¹

Агрегати грошової маси	01.07.2012 р.		01.08.2012 р.	
	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.
Гроші поза банками				
M0, до початку року	104.0	7 691.1	104.6	8 807.6
M0 + переказані кошти в національній валюті				
M1, до початку року	102.6	7 997.4	104.0	12 578.2
M1 + переказані кошти в іноземній валюті та інші кошти				
M2, до початку року	103.7	25 497.1	105.3	36 471.0
M2 + цінні папери власного боргу банків				
M3, до початку року	103.6	24 872.3	105.2	35 477.5

¹ Інформацію щодо темпів зростання грошової маси у січні – червні 2012 року опубліковано в № 8 (2012 р.) на стор. 55

Примітка. Облікова ставка Національного банку України у липні 2012 року не змінювалася і, починаючи з 23.03.2012 р., становить 7.5% річних.

Відповідно до постанови Правління НБУ від 19.06.2012 р. № 248 з 30 червня 2012 року встановлено такий порядок формування обов'язкових резервів банками України:

– на окремому рахунку в Національному банку України № 3203 "Кошти обов'язкових резервів, що перераховані банками" – у розмірі **50%** від суми обов'язкових резервів, що сформовані за попередній звітний період резервування;

– на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України – залишок суми обов'язкових резервів, сформованих згідно з установленими нормативами на відповідний період.

Обсяг обов'язкових резервів, який має зберігатися щоденно на початок операційного дня на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України, повинен становити не менше, ніж **50%** від суми обов'язкових резервів, що сформовані за попередній звітний період резервування.

Крім того, встановлено такі нормативи обов'язкового резервування для формування банками обов'язкових резервів:

строкові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб у національній валюті – **0**; короткострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – **9**; довгострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – **3**; кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб в національній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **0**; кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **10**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів у національній валюті – **0**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів в іноземній валюті (крім російських рублів) – **3**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів у російських рублях – **0**.

Поряд із цим, банкам дозволено зараховувати для покриття обов'язкових резервів, що формуються на окремому рахунку в Національному банку України № 3203 "Кошти обов'язкових резервів, що перераховані банками", придбані ними: цільові облігації внутрішніх державних позик України, випущені з метою залучення коштів для фінансування заходів, пов'язаних з підготовкою і проведенням чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні, у розмірі **50%** їхньої номінальної вартості; облігації внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті у розмірі **10%** від їх номінальної вартості в гривневому еквіваленті, розрахованому з огляду на офіційний курс гривні до іноземних валют, установлений Національним банком України на перше число місяця після закінчення попереднього звітного періоду резервування.

З 02.10.2009 р. за залишками коштів обов'язкових резервів, що перераховані банками на окремий рахунок у Національному банку України, Національний банк нараховує проценти в розмірі **30%** від облікової ставки Національного банку України за умови дотримання банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів (постанова Правління НБУ від 29.09.2009 р. № 567).

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.

Інформація з першоджерел/

Доповнення до Переліку осіб, які мають сертифікати Національного банку України на право здійснення функцій тимчасового адміністратора та ліквідатора банків¹, внесені у серпні 2012 р.

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові тимчасового адміністратора або ліквідатора	Дата і номер рішення Комісії ² про надання сертифіката	Серія та номер сертифіката	Строк дії сертифіката / продовження терміну дії сертифіката	Застосування заходів впливу
1	Коняхін Сергій Григорович	08.08.2012 р., № 391	Серія В № 00226 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
2	Греділь Ростислав Ігорович	08.08.2012 р., № 392	Серія В № 00227 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
3	Козак Марія Теодорівна	08.08.2012 р., № 393	Серія В № 00228 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
4	Єременко Олександр Іванович	08.08.2012 р., № 394	Серія В № 00229 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
5	Удодік Сергій Олександрович	08.08.2012 р., № 395	Серія В № 00230 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
6	Бойченко Дмитро Якович	08.08.2012 р., № 396	Серія В № 00231 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
7	Пустовіт Дмитро Дмитрович	08.08.2012 р., № 397	Серія В № 00232 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
8	Чібірдіна Ольга Олександрівна	08.08.2012 р., № 398	Серія В № 00233 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
9	Жакіна Інна Олександрівна	08.08.2012 р., № 399	Серія В № 00234 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
10	Заходько Наталія Володимирівна	08.08.2012 р., № 400	Серія В № 00235 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
11	Корецький Юрій Олександрович	08.08.2012 р., № 401	Серія В № 00236 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
12	Майданюк Олена Станіславівна	08.08.2012 р., № 402	Серія В № 00237 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
13	Павлина Алла Юріївна	08.08.2012 р., № 403	Серія В № 00238 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
14	Семененко Галина Василівна	08.08.2012 р., № 404	Серія В № 00239 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
15	Бородіна Єва Юріївна	08.08.2012 р., № 405	Серія В № 00240 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
16	Сметанін Микола Григорович	08.08.2012 р., № 406	Серія В № 00241 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
17	Польова Оксана Леонтівна	08.08.2012 р., № 407	Серія В № 00242 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
18	Нікуліна Світлана Миколаївна	08.08.2012 р., № 408	Серія В № 00243 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
19	Дроздов Микола Васильович	08.08.2012 р., № 409	Серія В № 00244 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
20	Жуков Юрій Володимирович	08.08.2012 р., № 410	Серія В № 00245 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
21	Ігнатов Анатолій Миколайович	08.08.2012 р., № 411	Серія В № 00246 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
22	Легкий Ігор Степанович	08.08.2012 р., № 412	Серія В № 00247 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
23	Можаровський Владислав Петрович	08.08.2012 р., № 413	Серія В № 00248 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
24	Соколівський Василь Васильович	08.08.2012 р., № 414	Серія В № 00249 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
25	Фішер Людмила Бернатівна	08.08.2012 р., № 415	Серія В № 00250 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
26	Шекмар Михайло Володимирович	08.08.2012 р., № 416	Серія В № 00251 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
27	Жебріков Олександр Валерійович	08.08.2012 р., № 417	Серія В № 00252 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
28	Довгий Петро Павлович	08.08.2012 р., № 418	Серія В № 00253 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
29	Мяковський Дмитро Анатолійович	08.08.2012 р., № 419	Серія В № 00254 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
30	Тимофеев Андрій Олександрович	08.08.2012 р., № 420	Серія В № 00255 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
31	Хачатуров Андрій Олександрович	08.08.2012 р., № 421	Серія В № 00256 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
32	Шевчик Олександр Анатолійович	08.08.2012 р., № 422	Серія В № 00257 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
33	Ладоненко Віра Миколаївна	08.08.2012 р., № 423	Серія В № 00258 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
34	Хирний Вячеслав Петрович	08.08.2012 р., № 424	Серія В № 00259 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
35	Савін Ігор Іванович	08.08.2012 р., № 425	Серія В № 00260 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
36	Токар Лілія Євгенівна	08.08.2012 р., № 426	Серія В № 00261 (ліквідація)	08.08.2017 р.	
37	Демедюк Олександр Станіславович	08.08.2012 р., № 427	Серія В № 00262 (ліквідація)	08.08.2017 р.	

¹ “Перелік осіб, які мають сертифікати Національного банку України на право здійснення функцій тимчасового адміністратора та ліквідатора банків” у повному обсязі за станом на 01.01.2012 р. опубліковано у № 2 (2012 р.) “Вісника НБУ” на стор. 62–70.

² Кваліфікаційна комісія Національного банку України з питань сертифікації тимчасових адміністраторів та ліквідаторів банків.

Підготовлено управлінням припинення діяльності банків Генерального департаменту банківського нагляду Національного банку України.

Інформація з першоджерел/

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у липні 2012 р.¹

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса
м. Київ і Київська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ФІДОБАНК” (колишня назва – ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “СЕБ БАНК”)	ПАТ	675 688 819	02.10.1991 р.	11	м. Київ, вул. Червоноармійська, 10
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК”	ПАТ	51 355 900.47	31.12.1991 р.	79	м. Київ, вул. Микільсько-Ботанічна, 6/8
Публічне акціонерне товариство “ПІРЕУС БАНК МКБ”	ПАТ	1 627 792 220	31.01.1994 р.	234	м. Київ, вул. Іллінська, 8
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ЗЛАТОБАНК”	ПАТ	352 500 000	16.05.2008 р.	323	м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 17/52
Донецька область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК”	ПАТ	234 160 000	19.05.1993 р.	170	м. Донецьк, вул. Артема, 125
Запорізька область					
Публічне акціонерне товариство “МетаБанк”	ПАТ	35 967 153.78	12.07.1993 р.	182	м. Запоріжжя, просп. Металургів, 30
Луганська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК”	ПАТ	62 544 000	13.09.1995 р.	253	м. Луганськ, вул. 26 Бакинських Комісарів, 155
Львівська область					
Публічне акціонерне товариство Акціонерно-комерційний банк “Львів”	ПАТ	227 905 338	14.10.1991 р.	28	м. Львів, вул. Сербська, 1
Одеська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ФІНРОСТБАНК”	ПАТ	120 000 000	29.01.1993 р.	147	м. Одеса, просп. Академіка Глушка, 13
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ІМЕКСБАНК”	ПАТ	1 140 000 000	29.03.1994 р.	241	м. Одеса, просп. Гагаріна, 12-а
Харківська область					
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК “ГРАНТ”	ПАТ	120 000 000	29.10.1991 р.	62	м. Харків, вул. Данилевського, 19

¹ “Перелік банків України, включених до Державного реєстру банків” опубліковано у “Віснику НБУ” № 8, 2012 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків, виділено червоним кольором. Назви банків подаються за орфографією статутів.

На замовлення “Вісника НБУ” матеріали підготувала головний економіст департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків Національного банку України Олена Сілецька.

Офіційна інформація/

Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті від нерезидентів¹

За станом на 30.06.2012 р., млрд. доларів США

Заборгованість за довгостроковими кредитами (А+Б)	95.6 ²
А. Заборгованість за кредитами, залученими або гарантованими державою	34.5
у тому числі за кредитами МВФ	14.9
Б. Заборгованість за приватними негарантованими державою кредитами	61.1

¹ Довгостроковий кредит – кредит із первісним або подовженим терміном погашення понад один рік.

² У загальній сумі зовнішнього довгострокового боргу враховано прострочену заборгованість за основною сумою та відсотками.

Матеріал підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Украинская натруженная гривня.

Праздничные заметки в честь 16-летия проведения денежной реформы в Украине.

Александр Заец. *Монеты, призванные улучшить инвестиционный климат в Украине.*

Отчёт о пресс-конференции, состоявшейся 10 сентября 2012 года, на которой заместитель Председателя Национального банка Украины Вера Рычаковская презентовала золотые инвестиционные монеты “Архистратиг Михайл” номиналами 10 и 2 гривни.

Олег Терещенко. *Оценка кредитных рисков: соответствие новаций НБУ международной практике.*

Проанализирован порядок определения показателя риска кредита, выданного юридическому лицу, предусмотренный Положением “О порядке формирования и использования банками Украины резервов для возмещения возможных потерь по активным банковским операциям”, которое утверждено постановлением Правления НБУ от 25.01.2012 г. № 23. Определены пути практической имплементации рейтинговой системы классификации кредитных рисков.

Дмитрий Гладких. *Условия конкуренции на украинском рынке банковских услуг.*

Анализируются результаты деятельности банков Украины в I полугодии 2012 года по нескольким ключевым показателям, рассмотрена динамика рыночной позиции, а также конкурентная среда.

Руслан Грищенко. *Уроки финансового кризиса для банковской системы Украины.*

Анализируется механизм развития финансового кризиса, делаются выводы о том, что негативное влияние кризиса изменило точку зрения банковского сообщества на управление банками и государственное регулирование банковской системы страны.

Основные показатели деятельности банков Украины на 1 августа 2012 года.

Структура активов, обязательств, собственного капитала, прибыли и убытки банков Украины по состоянию на 01.07.2012 г. (в разрезе банков).

Дополнения к Перечню лиц, имеющих сертификаты Национального банка Украины на право осуществления функций временного администратора и ликвидатора банков, внесённые в августе 2012 г.

Изменения и дополнения к Государственному реестру банков, внесённые в июле 2012 г.

Владимир Дубей, Петр Гармидаров, Александр Мельниченко. *Учётно-аналитический аспект функционирования внутригосударственных небанковских платёжных систем в Украине.*

Рассмотрены актуальные вопросы функционирования в Украине внутригосударственных небанковских платёжных систем (ВНПС), роль банков в осуществлении расчётов среди их участников, а также систематизирована информация о нормативно-правовом обеспечении деятельности платёжных систем. Кроме того, авторы исследовали вопрос технического обеспечения ВНПС, движения информационных потоков в них.

Внутригосударственные и трансграничные переводы за первое полугодие 2012 года.

Аналитические данные о деятельности в Украине в первом полугодии 2012 года внутригосударственных и международных систем перевода средств, созданных резидентами.

Рынок государственных ценных бумаг Украины в июле 2012 года.

Ольга Слуцкая. *Моделирование систем финансовых показателей оценки риска дефолта эмитентов облигаций.*

Рассмотрены проблемы оценки и управления кредитными рисками, в частности, риском дефолта. На основе математического моделирования сформирована система финансовых показателей, которые рекомендуется использовать в качестве базовых параметров оценивания риска дефолта предприятий — эмитентов корпоративных облигаций.

Владислав Чемерис, Юрий Заруба. *Системный риск в деятельности финансового сектора: предпосылки, источники и факторы.*

Исследованы причины возникновения системных рисков в финансовом секторе, на основе анализа предложены две группы задач по их упреждению и минимизации.

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины один раз в месяц (за июль 2012 года).

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины ежедневно (за июль 2012 года).

Основные монетарные параметры денежно-кредитного рынка Украины в июле 2012 года.

Структура кредитов, предоставленных Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, средневзвешенная процентная ставка по кредитам, предоставленным Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, процентные ставки банков по кредитам и депозитам в национальной валюте, динамика роста денежной массы по состоянию на 01.08.2012 г.

Задолженность по долгосрочным кредитам в иностранной валюте от нерезидентов (по состоянию на 30.06.2012 г.).

Владимир Хиленко. *Флагман банковского образования.*

Статья исполняющего обязанности ректора Университета банковского дела Национального банка Украины о ежедневном кропотливом труде коллектива преподавателей и студентов, внедрении современных методов обучения, международном сотрудничестве, научной работе вуза.

О выпуске в обращение памятных монет “Елецкий Свято-Успенский монастырь”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятных монет номиналами 10 и 5 гривень, посвящённых архитектурному ансамблю Елецкого Свято-Успенского монастыря — одного из древнейших в Украине, основанного в середине XI в. Фотоизображение аверса и реверса монет.

Информация о презентации монеты, посвящённой черниговскому памятнику архитектуры.

Сообщение о презентации серебряной памятной монеты, посвящённой Елецкому Свято-Успенскому монастырю.

О выпуске в обращение инвестиционных монет Украины “Архистратиг Михайл”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание инвестиционных монет номиналами 10 гривень и 2 гривни. Фотоизображение аверса и реверса монет.

О выпуске в обращение памятных монет “Кушнір”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятных монет номиналами 10 и 5 гривень, посвящённых народному промыслу — скорнячеству (вычинке шкур из меха и пошиву одежды). Фотоизображения аверса и реверса монет.

ANNOTATIONS

Hard-working Ukrainian hryvnia.

Notes about the 16th anniversary the implementation of the currency reform in Ukraine.

Oleksandr Zaiets. *Coins intended for improvement of the investment climate in Ukraine.*

Report on the press-conference held on 10 September 2012, at which Vira Rychakivska, the Deputy Governor of the National Bank of Ukraine, presented the 10 and 2 hryvnia investment coins "The Archistratigus Michael" made of gold.

Oleh Tereshchenko. *Credit risks assessment: correspondence of NBU innovations with the international practice.*

The author discusses the order of the determination of the risk rate of a credit granted to a legal entity, which is provided by the Regulation "On the Order of Formation and Use of Reserves for Covering Probable Losses from Banking Transactions with Assets by Banks of Ukraine" No. 23, which was approved by the NBU Board on 25 January 2012. Given are ways for practical implementation of the rating system of credit risk classification.

Dmytro Hladkykh. *Competition conditions on the Ukrainian market of banking services.*

Discussed are results of activities of Ukrainian banks in the first half of 2012 by some key indicators. The author considers the dynamics of the market position and a selective market.

Ruslan Hrytsenko. *Lessons learnt from the financial crisis for the banking system of Ukraine.*

The author discusses the mechanism of the financial crisis development and makes conclusions that the negative impact of the crisis changed the point of view of the banking community concerning bank management and regulation of Ukraine's banking system by the government.

Main indicators of activities of Ukrainian banks as of 1 August 2012.

Pattern of assets, liabilities, equity capital, and gains and losses of Ukrainian banks as of 1 July 2012.

Amendments to the List of officials that have NBU certificates entitling them to be interim administrators and bank liquidators made in August 2012.

Amendments to the State Register of Banks made in July 2012.

Volodymyr Dubei, Petro Harmydarov, Oleksandr Melnychenko. *Accounting and analytical aspect of operation of inter-state non-bank payment systems in Ukraine.*

Considered are urgent issues of operation of inter-state non-bank payment systems in Ukraine (INPS), the role of banks in settlements between INPS participants; systematized is information about legal support of payment systems activities. Besides, the authors discuss the issue of INPS hardware and information flows in the systems.

Inter-state and transboundary transfers in the first half of 2012.

Analytical data on activities of inter-state and international money transfer systems in the first half of 2012, which were created by residents in Ukraine.

Government securities market in Ukraine in July 2012.

Olha Slutska. *Modeling of financial indicators systems for the assessment of a risk of bond issuer default.*

Considered are problems of assessment and management of credit risks, in particular, a default risk. The author formed the system of financial indicators on the basis of mathematical modeling. The indicators are recommended to use as basic parameters for the assessment of default risks of enterprises-issuers of corporate bonds.

Vladyslav Chemerys, Yurii Zaruba. *A systemic risk in financial sector activities: prerequisites, sources, and factors.*

Discussed are reasons of origin of systemic risks in a financial sector. The authors suggest two groups of tasks on their forestalling and minimization.

Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies established monthly by the National Bank of Ukraine (in July 2012).

Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies established daily by the National Bank of Ukraine (in July 2012).

Major monetary parameters of the monetary market of Ukraine in July 2012.

Volumes of NBU credits for support of banks' liquidity, average weighted interest rates on NBU credits for support of banks' liquidity, interest rates of banks on national currency credits and deposits, dynamics of money supply growth as of 1 August 2012.

Debts on foreign currency long-term loans from non-residents (as of 30 June 2012).

Volodymyr Hilenko. *The leader of banking education.*

A story about everyday painstaking work of the team of teachers and students of the NBU Banking University, and about implementation of up-to-date education methods, international cooperation, and scientific work of the higher educational institution, which was written by the acting chancellor of the University.

Putting into circulation the commemorative coin "Yelets'kyi Holy Dormition Cloister".

Official report on putting into circulation and numismatic description of the 10 and 5 hryvnia commemorative coins dedicated to the architectural complex of the Yelets'kyi Holy Dormition Cloister, one of the oldest cloisters in Ukraine, which was founded in the middle of the 11th century. The photos of the coins obverses and reverses are given.

Presentation of the coin dedicated to the architectural monument of Chernihiv.

Information about presentation of the commemorative coin made of silver, which is dedicated to the Yelets'kyi Holy Dormition Cloister.

Putting into circulation the investment coins "The Archistratigus Michael".

Official report on putting into circulation and numismatic description of the 10 and 2 hryvnia investment coins. The photos of the coins obverses and reverses are given.

Putting into circulation the commemorative coin "Furrier".

Official report on putting into circulation and numismatic description of the 10 and 5 hryvnia commemorative coins dedicated to one of the oldest crafts, i.e. processing of skins and fabrication of fur clothing, the trade of furrier. The photos of the coins obverses and reverses are given.